

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcina 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 460

Poznań, piątek dnia 4 października 1929

Rok XXIV

Obywatele stoł. m. Poznania!

Niedziela, **dzień 6. października**, rozstrzygnie o tem, jakie będą przez cztery lata rządy miasta naszego, czy Poznań pójdzie po torach dalszego **rozwoju**, który tak imponuje swoim i obcym, czy też stoczy się w **kierunku nieobliczalnym**.

Niżej podpisany Komitet Wyborczy **Narodowego Obozu Gospodarczego**, którego lista kandydatów na radnych ma **numer 10**, wystąpił już w połowie sierpnia b. r. na łamach prasy miejscowej z odezwą, która podkreśliła dotychczasową działalność w radzie miejskiej największego, decydującego klubu: **Koła Obywatelskiego**, odpowiednika naszej listy nr. 10, oraz przedstawiła **szczegółowy program** działania w radzie miejskiej **na przyszłość**. Przeto dzisiaj krótko tylko przypominamy główne nasze postulaty, którymi są:

budowa dalszych domów mieszkalnych, ile możliwości przez spółdzielnie lub z inicjatywy prywatnej;
dostarczanie miastu niezbędnych budynków dla szkół powszechnych, przedewszystkiem wydziałowych;
ulepszanie pomieszczeń dla bezdomnych, stwarzanie przytułków oraz kolonij wakacyjnych dla dzieci;
tworzenie nowych parafij;

walka z bezrobociem i drożyzną, szczególnie dokuczliwą dla szerokiej warstw;

troska o zdrowotność i czystość miasta, między innymi przyspieszenie budowy wielkiego szpitala u wylotu ulicy Dąbrowskiego, ochrona zadrzewienia miasta itp.;

podniesienie poziomu naszych przedmieść, szczególnie pod względem uporządkowania ulic, oświetlenia, połączeń komunikacyjnych, a przedewszystkiem dostatecznego bezpieczeństwa publicznego;

czuwanie nad tem, by nie krępowano rozwoju polskiego i chrześcijańskiego przemysłu, handlu i rzemiosła;

obrona słusznych postulatów urzędników i pracowników miejskich;

a przy tem wszystkim — pilnowanie równowagi budżetowej przez racjonalne oszczędności, przestrzeganie budżetu przez magistrat i zapobieganie nadmiernemu obdłużeniu miasta.

Aby ten program pracy wykonać, ustaliliśmy listę kandydatów, na której figurują ludzie **fachowi**, przytem ludzie **rzetelni**, ludzie **z charakterem**. Nasza lista nr. 10 jest przedstawicielstwem różnych zawodów i **wszystkich warstw społecznych** naszej ludności. Są na niej kupcy, przemysłowcy, rzemieślnicy, urzędnicy, robotnicy, księża, nauczyciele, kobiety, inżynierowie, prawnicy, lekarze, budowniczowie, ekonomiści oraz czeladź i pomocnicy handlowi.

Nasi radni będą **solidarnie** bronili słusznych interesów **każdej** sfery gospodarczej, bo będą oni mieli na oku dobro **ogółu** mieszkańców Poznania, bo będą się kierowali sumieniem **narodowym** i **katolickim**.

W imię tych zasad wzywamy was, byście poszli w niedzielę, **dnia 6 października**, między **godz. 9 rano a 5 po południu**, ile możliwości już w porannych godzinach do urny wyborczej.

Przeciwstawmy się listom zarówno Niemców, komunistów, socjalistów, jak, radykałów i „sanatorów“!

Nie marnujmy głosów przez oddawanie ich na słabe listy małych ugrupowań bez żadnych szans!

Idźmy do wyborów łąwą, solidarnie, szerokim frontem narodo-gospodarczym i doprowadźmy do

zwycięstwa listę nr. 10.

Tego wymaga dobro miasta naszego stołecznego i jego ludności rdzennie polskiej i chrześcijańskiej.

Komitet Wyborczy Narodowego Obozu Gospodarczego:

Bolesław Adamczewski, kupiec — Teofil Andrzejewski, kupiec — Józefa Błotna — Walerja Bocianowa — radny miejski Jan Borys, kupiec — Michał Brandyk — Kazimierz Buchwald, prokurent bankowy — ks. Stanisław Budaszewski, proboszcz — dr. Stanisław Celichowski, adwokat — profesorowa Maria Cybichowska — Józef Czepczyński, kupiec i przemysłowiec — Monika Dankowska — Helena Domagalska — Franciszek Drabętowicz, mistrz krawiecki — Jerzy Drobnik, redaktor — Józef Eliński, mistrz szewski — Edmund Fortuniak, urzędnik prywatny — Ksawery Gadebusch, kupiec — dr. Paweł Gantkowski, profesor uniwersytetu — Wiktor Gladysz, kupiec — inżynier Feliks Godlewski, właściciel kamienicy — Aleksandra Górnicka — radny miejski Mikołaj Górski, mistrz rzeźniczy — Helena Grossmannówna — prezes rady miejskiej Witold Hedinger, inżynier — Jerzy Herniczek, redaktor — Józef Hille — Marja Jańczakowa — Bohdan Jarochoowski, redaktor — radny miejski, Stefan Kalamajski, kupiec — Władysław Karge, kupiec — Antoni Kasperek, obuwnik — Józef Kawecki, b. poseł — Piotr Kordylewski, drukarz — dr. Bolesław Krysiewicz, lekarz — Władysława Krzyżagórska — radny miejski dr. Włodzimierz Krzyżankiewicz, adwokat — Bogdan Leitgeber, kupiec — radny miejski Roman Leitgeber, wydawca — radny miejski Stanisław Libera, mistrz stolarski — Kazimierz Lodi, właściciel kamienicy — Michalina Łyczynkowa — Antoni Małecki, mistrz szewski — Józef Malkiewicz, właściciel kamienicy — Marja Maniewska — ks. prałat Wacław Mayer, proboszcz — Elżbieta Mazurkiewiczowa — dr. Czesław Meissner, lekarz — Stanisław Moskałewski, b. wojewoda — Telesfor Otmianowski, kupiec — Ludwik Pachulski, mistrz kowalski — radny miejski dr. Romuald Paczkowski, poseł — Łucja Pawlakówna — Edward Pawłowski, przemysłowiec — Marja Piątkówna — Ryszard Piestrzyński, redaktor — Adam Piotrowski, b. poseł — radca miejski Maksymilian Pluciński, właściciel kamienicy — Władysław Płonczyński, pomocnik handlowy — Tadeusz Powidzki, redaktor — ks. Józef Prądzyński — Józef Przesławski, mistrz introligatorski — ks. Narcyz Putz, proboszcz — Walenty Rogaliński, monter — Józef Rólewski, urzędnik prywatny — Marcin Roszkiewicz — Halina Rozmiarkowa — Franciszek Rutawski, mistrz fryzjerski — Jan Rybelski, mistrz szewski — dr. Celestyn Rydlewski, lekarz — Łucjan Ryszczński, robotnik — poseł Karol Rzepecki, kupiec — Edmund Schultz, tokarz — senator dr. Marjan Seyda, redaktor — Józef Siemianowski, redaktor „Ruchu Robotniczego“ — Ewa Siuchnińska — radna miejska Anna Smoczyńska, właścicielka magazynu — Andrzej Sobkowiak, ślusarz — Józef Staszak, mistrz kolodziejski — Czesław Szczepański, podmistrz ślusarski — Jan Szkudlarek, przemysłowiec — dr. Edward Taylor, profesor uniwersytetu — Wojciech Trąmpczyński, poseł — Leon Türk, mistrz piekarski — Michał Westfal, ślusarz — poseł dr. Bohdan Wtiniarski, profesor uniwersytetu — Kazimierz Wojtkowiak, czeladnik kolodziejski — Antoni Wolski, redaktor — Jan Zabłocki, kupiec — Magdalena Zerbowa, właścicielka kamienicy — radny miejski Leon Zugehoer, kotlarz.

Lista kandydatów Narodowego Obozu Gospodarczego:

1. Witold Hedinger, przemysłowiec, prezes rady miejskiej.
2. Dr. Romuald Paczkowski, zast. prof. uniw., radny miejski.
3. Bolesław Wybieralski, wyższy radca krajowy, radny miejski.
4. Dr. Marja Grossmanówna, lekarka, radna miejska.
5. Stefan Kałamański, kupiec, radny miejski.
6. X. Józef Prądzyński, ksiądz.
7. Stanisław Libera, mistrz stolarski, radny miejski.
8. Leon Zugehoer, robotnik, radny miejski.
9. Wł. Ktor Maćkowiak, inżynier-mechanik.
10. Franciszek Budzyński, budowl. radny.
11. Dr. Włodzimierz Krzyżankiewicz, adw. i not., radny miejski.
12. Anna Smoczyńska, właścicielka magazynu, radna miejska.
13. Władysław Artur Górnicki, inżynier.
14. Stefan Rakowicz, kupiec i przemysłowiec, radny miejski.
15. Ry-zard Piestrzyński, dziennikarz.
16. Józef Małkiewicz, właściciel domu.
17. Mikołaj Górski, mistrz rzeźnicki, radny miejski.
18. Henryk Suchowski, inżynier, radny miejski.
19. Józef Staszak, mistrz kołodziejski.
20. Jan Borys, kupiec, radny miejski.
21. Jan Sobolewski, nauczyciel, radny miejski.
22. Jerzy Drobnik, redaktor.
23. X. Narcyz Putz, proboszcz.
24. Jan Skotarek, inżynier-architekt.
25. Stanisław Stempniewicz, przemysłowiec.
26. Dr. Edward Taylor, prof. uniwersytetu.
27. Wiktor Gładysz, kupiec i właściciel domu.
28. Antoni Augustyniak, magazynier fabryczny.
29. Edward Mazurkiewicz, kupiec.
30. Jan Rybelski, mistrz szewski.
31. Kazimierz Wojtkowiak, czeladnik kołodziejski.
32. Stanisław Maciejewski, kupiec.
33. Józef Teofil Goebel, adwokat i właściciel domu.
34. Stanisław Filipowski, przemysłowiec.
35. Teodora Pawowska, właścicielka przedsiębiorstwa.
36. Stanisław Kucharski, dyrektor banku, radny miejski.
37. Władysław Płonczyński, pomocnik handlowy.
38. Leon Bigalke, ślusarz.
39. Feliks Godlewski, inżynier.
40. Leon Türk, mistrz piekarski.
41. Józef Siemianowski, redaktor „Ruchu Robotniczego“.
42. Dr. Celestyn Rydlewski, lekarz.
43. Teodor Barczewski, ksiądzkowy.
44. Edmund Szweziński, rolnik i właściciel domu.
45. Władysław Judek, star. as. kolejowy.
46. Tomasz Ziętowski, em. rew. rach. Sądu Apelacyjnego.
47. Władysława Krzyżowska, referentka oświatowa.
48. Stanisław Kaserek, obuwnik.
49. Józef Rolewski, urzędnik prywatny.
50. Adam Czarzyński, krawiec.
51. Stanisław Bartłomiejczak, ślusarz.
52. Dr. Stanisław Celichowski, adwokat i notariusz.
53. Jan Zabłocki, kupiec.
54. Marja Janczakowa, żona malarza.
55. Jan Szudlarek, przemysłowiec.
56. Władysław Matysiak, mistrz ślusarski.
57. Franciszek Rożycki, mistrz rzeźnicki.
58. Józef Puciński, kupiec i przemysłowiec.
59. Józef Rybak, krawiec warszawski.
60. Helena Górna, żona stolara.
61. Michał Rutkowski, syndyk banku.
62. Kazimierz Kuzał, kupiec.
63. Edmund Fortuniak, urzędnik prywatny.
64. Józef Gertych, apt. karz.
65. Piotr Kordylewski, drukarz.
66. Leon Kucharski, pomocnik gastronomiczny.
67. Agnieszka Juchniewiczowa, żona pracownika tramwaj.
68. Regina Kaczmarek, służąca.
69. Joachim Teski, właściciel domu.
70. Franciszek Wentzel, krawiec.
71. Marja Pancałowa, mężatka.
72. Bolesław Adamczewski, kupiec.
73. Jan Budny, pomocnik handlowy.
74. Antoni Nowak, kontroler warszt.
75. Halina Rozmiarkowa, żona dyrektora.
76. Józef Przesławski, mistrz introlig.
77. Marjan Trzeciakowski, kupiec.
78. Antoni Hegebard, starszy zwrotniczy kolejowy.
79. Kazimierz Przybylski, kupiec.
80. Józef Galas, krawiec.
81. Ignacy Czaplicki, mistrz szewski.
82. Marja Sniegocka, urzędniczka prywatna.
83. Czesław Szczepański, urzędnik kol.
84. Walenty Rogański, ślusarz-mont.
85. Tadeusz Powidziński, redakt.
86. Stanisław Tucholski, kupiec.
87. Ewa Siuchnińska, kasjerka główna Pozn. Kol. Elektr.
88. Dr. Bolesław Kryśewicz, lekarz.
89. Dr. Paweł Gantkowski, lekarz i profesor uniwersytetu.
90. Roman Legeber, redaktor i wydawca, radny miejski.

Komu zaufam?

Tegoroczne wybory do rady miejskiej mają szczególny, niezwykły charakter. Polska wpatrzyła się, wsłuchiwała w Poznań. Rośnie wszędzie tęsknota za ludźmi z wyraźnym obliczem, o karkach uginających się tylko przed prawem, o dloniach czystych, nie zgarniających tłustych zysków do własnej kieszeni.

Z zapartym oddechem czeka kraj cały na ideową deklarację Poznania, mającą być wypowiedzianą w niedzielę, 6 bm., w wyborach do rady miejskiej.

Filarem ustępującej rady miejskiej jest Koło Obywatelskie. Jego wielkie tradycje i hasła podjął odważnie i ufnie Narodowy Obóz Gospodarczy. Solidny rozwój, promienną przyszłość miasta wypisał na swoich sztandarach. Chce, aby Poznań coraz cenniejszą perłą się stawał w koronie miast Rzeczypospolitej, aby stwarzał dla swej ludności jak najpomyślniejsze warunki pracy i bytu.

Twórcza praca w ciałach ustawodawczych i samorządowych jest tylko wtedy do pomyślenia, jeżeli w nich można stworzyć trwałą, opartą o wspólność idealów i programu, większość. Inaczej znajdzie się każda ważniejsza sprawa ośrodkiem tarć, walk, a co najgorsza, zgnilych, demoralizujących targów i kompromisów. Ten wzgląd — obok innych równie słusznych — zdecydował przedewszystkiem o tem, że Narodowy Obóz Gospodarczy postanowił podjąć trud wyborczy sam, bez żadnych kompromisów i sojuszków.

Nikogo nie lekceważy, nikomu nie odmawia wolności pójścia swojemi drogami, sam jednak dla dobra miasta i obywateli chce mieć pewność, że ludzie powołani przez niego do pracy w radzie miasta zawsze spełnią swój obowiązek, a nie zawiodą nigdy. Biorąc na siebie dla dobra miasta i ludności ten mozól, pełen odpowiedzialności przed historją, pozostał Nar. Obóz Gosp. wiernym wielkim ideałom katolickim i narodowym, którym mieszczaństwo poznańskie w przeszłości chlubnie służyło.

Zwolennicy Narodowego Obozu Gospodarczego z twardej wyszli szkoły. Za wierną służbę ideową odsuwano ich od możliwości zarobkowania, krepowano ich wolność obywatelską, obsypywano hojnymi szykanami. A oni trwali wierni z niesplamioną łarzą. Nie złamała ich wiary w przyszłość Polski zawierucha wojenna. Przeciwnie koniec wojny dał nam dzień 27 grudnia 1918 r.

Wielkie tradycje przeszłości pragnie Narodowy Obóz Gospodarczy utrzymać w Poznaniu, pragnie je pomnożone obficie i pogłębione w treści przekazać następnym pokoleniom. Ta nieugięta, zahartowana wola okazała się w pierwej programowej odezwie wyborczej Narodowego Obozu Gospodarczego. Próżny trud, szukać w niej frazesów, obietnic, demagogicznych przechwałek!

Wola, uczy, przekonywa, nagina do swej ideologii mocą przytoczonych czynów z bogatego wczoraj, nagina koniecznościami, czekającymi na, mające je spełnić, jutro.

Należy i można wierzyć, że program swój na owo jutro, wyglądające na rozwiązanie palących dla dobra miasta i ludności zagadnień, chce przeprowadzić i doprowadzić do skutku, jeżeli w odpowiedniej liczbie zasiądzie w radzie miasta.

Przemawiają za tem przeświadczeniem nazwiska osób, postawionych na liście wyborczej Narodowego Obozu Gospodarczego, oznaczonej liczbą 10. Starczą one za program. Wejdą do rady

miejskiej szarmonizowani, zdyscyplinowani, karni, świadomi odpowiedzialności za dobro miasta i jego ludności. Będą służyli sprawie, nie sobie! Nie cofną się przed groźbą, nie ulegną pochlebstwu!

Uwagę swoją i trud pragną ofiarować i pełni dobrej woli oddać moralnej i materialnej rozbudowie Poznania. Celowo, wytrwale będą iść swój program, świadomi, że rzucanie niedających się spełnić, jaskrawych obietnic, bolesnym lekceważeniem jest rozumnego wyborcy. Z programu Narodowego Obozu Gospodarczego taka bije szczerść i prawda, oraz poczucie rzeczywistości, że echa jego bardzo wyraźnie odbiły się nawet w innych odezwach.

Szczególny obowiązek ciąży na sumieniu katolickich wyborców. Sprawy rozstrzygane w radzie miejskiej, każdego, zwłaszcza jednak wielkiego, miasta bliską mają styczność ze sprawami kościelnymi i katolickimi. Poszło to nie raz w zapomnienie, dzięki temu, że w miastach polskich rządziły dawniej rady o sztucznie stworzonej większości protestanckiej i niemieckiej. Obecnie

coraz więcej zwycięża świadomość, że cały szereg ważnych zadań należy postawić przy rozpatrywaniu w świetle zasad moralnych i religijnych.

Pogląd ten odpowiada ideologii Narodowego Obozu Gospodarczego. Dla tego kierował się nim w doborze kandydatów, a przedewszystkiem postawił na liście swej w miejscach, nie podlegających co do pewności żadnej wątpliwości, dwóch księży, ażeby mieć w swoim gronie radzieckim w tej dziedzinie mężów zaufania i doświadczenia.

Walka o radę m. Poznania w niedzielę, 6 bm., będzie zacięta i pamiętna. Oby spełnili przedewszystkiem swój obowiązek obywatelski ci, którzy nie raz przesłuchały wygodą i opieszalnością, aby później krakać pesymistycznie i biernie opuszczać ręce, albo w jałowej je zalamywać rozpacz.

Ludność m. Poznania, wierna swoim ideałom, stanie pilnie do pracy wyborczej, i odda swój głos na listę, z której przemawia do niej wierność wobec ideałów przeszłości, jasny i zdecydowany program i zastęp ludzi, zasługujących na zaufanie.

Polska wpatrzyła się, wsłuchiwała z zapartym oddechem w Poznań...

Ks. Józef Prądzyński.

Właściciele nieruchomości do właścicieli nieruchomości

W dniu 6 października b. r. wszyscy wyborcy w naszym mieście winni spełnić swój obowiązek obywatelski i oddać swój głos do urny wyborczej.

Od wyników głosowania zależeć będzie dalsza gospodarka miejska. Właściciele domów są może bardziej, niż inni wyborcy, zainteresowani, aby ta gospodarka była dobrą, oszczędną, sprzyjającą rozwojowi naszego miasta i chroniącą nas, właścicieli domów, od zbyt ciężkich obciążeń podatkowych oraz demagogji, tak szkodliwej dla całego państwa i przyszłości naszych miast.

W przeświadczeniu, że jedynie silna i zwarta grupa radnych miejskich może skutecznie bronić sprawiedliwych interesów wszystkich obywateli, zachęcamy Was, W. Panowie, do dania swych głosów na listę Narodowego Obozu Gospodarczego nr. 10, która zdobędzie przy wyborach największą ilość mandatów.

Obecnie najliczniejsze w radzie miejskiej grono radnych, tak zwane Koło Obywatelskie, odpowiednik Narodowego Obozu Gospodarczego, zawsze sumiennie decydowało wszystkie sprawy, dotyczące gospodarki miejskiej.

Głosujcie zatem na listę nr. 10 i zachęcajcie innych wyborców do oddania swych głosów na tę listę.

W imieniu komitetu wyborczego Narodowego Obozu Gospodarczego

Właściciele domów:

Józef Małkiewicz, Witold Hedinger, adwokat Józef Goebel, Kazimierz Lodi, Wiktor Gładysz, Tomasz Ziętowski, Stefan Kałamański, Franciszek Budzyński, Stefan Rakowicz, Stanisław Stempniewicz, Prof. Edward Taylor, Jan Rybelski, Feliks Godlewski, Józef Gaertig.

Magistrat i rada miejska

Zagadnienia finansowe i budżetowe nie wyczerpują programu samorządowego, jaki powinna posiadać każda grupa, ubiegająca się o mandaty i zaufanie obywateli. Równie ważne, a może nawet ważniejsze są zagadnienia ustrojowe samorządu, jak ordynacja wyborcza, stosunek samorządu do władz rządowych oraz wzajemny stosunek do siebie uchwalających i wykonawczych organów samorządu.

Wprawdzie rady miejskie nie są tym terenem, na którym sprawy powyższe będą decydowane. Pamiętać jednak należy, że samorządy miejskie i powiatowe mogą mieć na te sprawy duży wpływ pośredni, już to jako ciała, delegujące do sejmików wojewódzkich, którym poszczególne z wymienionych spraw mogą

być powierzone, — już to przez oddziaływanie na członków rządu i ciała ustawodawczych bądź wprost, bądź za pośrednictwem takich organizacji, jaką jest np. Związek Miast Polskich.

Wynika z tego, że w kampanji wyborczej nie mogą być pomijane sprawy ustrojowe samorządu i że kandydaci, ubiegający się o mandaty zwłaszcza w większych miastach, powinni także i w tym kierunku posiadać wyraźny program.

Z trzech przytoczonych na wstępie najważniejszych zagadnień ustroju samorządu postaram się omówić narazie jedno, najaktualniejsze, a mianowicie stosunek wzajemny magistratu do rady miejskiej.

Wielkopolska i Pomorze posiadają

w tym kierunku własny ustrój, pochodzący jeszcze z czasów zaborczych, który jednak wydawał dotąd najlepsze rezultaty. Wybór prezydentów względnie burmistrzów i innych fachowych członków magistratów na dłuższy, zgóry ustalony okres, niezależny od kadencji rady miejskiej, posiada dwie niezmiernie ważne zalety, a mianowicie: 1) stałość i ciągłość gospodarki miejskiej i 2) niezależność jej w znacznym stopniu od zmiennych koniunktur politycznych.

Nie przeto dziwnego, że Wielkopolska i Pomorze broniły się dotąd zawsze bardzo energicznie przed próbami obdarzenia ich ustrojem, panującym w Kongresówce (lex Moraczewski), w którym to ustroju magistrat jest niejako gabinetem parlamentarnym, mogącym każdej chwili otrzymać votum nieufności, a w najlepszym razie ustępującym z końcem krótkiej, bo trzyletniej, w zasadzie kadencji rady miejskiej. Nie trzeba dodawać, że przy tym systemie gospodarka magistratu jest chwiejna, zygawkawa i kieruje się przeważnie względami na — popularność, a nie na dobre pojęty interes miasta.

Sprawa jednolitych ustaw samorządowych jest ciągle otwarta i niewątpliwie w okresie obecnie wybieranych rad miejskich znajdzie się ona na warszawie prac rządu i Sejmu. A zatem ci wszyscy, którzy poważnie ubiegają się o mandaty radzieckie, powinni mieć także i w tym kierunku wyraźny program i program ten przed wyborami jasno i otwarcie ogłosić. A wyborcy powinni wiedzieć, że przeciwnikami obecnego ustroju samorządu miejskiego w Wielkopolsce i na Pomorzu są socjaliści i cała lewica wraz z rozmaitymi „demokratami“ z obozu rządowego, jak to stwierdziły długie obrady w poprzednim Sejmie.

Stronictwo Narodowe z przyczyn wyżej wymienionych popiera ustrój, jaki obecnie panuje w Wielkopolsce i na Pomorzu i chętnie widziałoby rozszerzenie jego na resztę kraju. Gdy stosunki tak się układają, że w obecnej ordynacji wyborczej do ciał samorządowych przewagę mają czynniki partyjno-polityczne, i gdy nie zanosi się na zmianę tego stanu, należy przynajmniej w wzajemnym stosunku organów samorządu starać się ograniczyć do minimum ujemne skutki nieodpowiedniego prawa wyborczego.

Nie można jednak przy tej sposobności nie postawić pewnych zastrzeżeń i to w formie bardzo stanowczej. Obóz rządzący obecnie, posiada zdumiewającą zdolność psucia i wypaczania nawet najlepiej dotąd funkcjonujących instytucji. Kiedy wszelkie zabiegi, aby w zachodniej Polsce zdobyć silniejsze oparcie w społeczeństwie, nie wydają rezultatów, usiłuje „sanacja“ wywalczyć sobie wpływy przez nacisk urzędowy, wywierany między innymi także na magistraty, prezydentów i burmistrzów. I trzeba stwierdzić, że nie wszyscy prezydenci i burmistrzowie wykazali należyty charakter i umieli odróżnić obowiązki urzędowe od zależności partyjnej.

Tkwi w tem poważne niebezpieczeństwo dla całego ustroju samorządu Wielkopolski i Pomorza. Gdyby stosunki, o których wyżej wspomnieliśmy, miały się rozpoznać i utrwalić, gdyby organy wykonawcze samorządu miały się stać narzędziami politycznej partii rządowej, to rezultat mógłby być taki, że te czynniki polityczne, które dotąd bronią silnej pozycji magistratów, mogłyby się zachwiać w swem stanowisku, co dałoby przewagę poglądom sfer lewicowych. Nad takim obrotem rzeczy należałoby bardzo ubolewać.

To powinni radni obozu narodowo-gospodarczego powiedzieć głośno wszędzie tam, gdzie stosunki tego wymagają. Burmistrz, który poza obowiązkami swego urzędu czyta ze strachu, czy dla kariery daje się używać za narzędzie politycznej „sanacyjnej”, podkopuje obecny ustrój samorządu Wielkopolski i Pomorza, a tem samem i swój własny byt.

Tak wygląda przy obecnych wyborach aktualna rzeczywistość w zakresie wzajemnego stosunku starych magistratów do mających wyjść ze świeżych wyborów rad miejskich.

M. Kozłowski.

O polskie głosy

Związek Obrony Kresów Zachodnich wzywa wszystkich Polaków do czynnego udziału w wyborach do rad miejskich, by liczba głosów polskich była jak największą. Kto się wstrzymuje od głosowania, mimo, że Niemcy idą do wyborów w zwartym szeregu, ułatwia niemiecką propagandę rewizjonistyczną zagranicą.

Nasi Czytelnicy i Zwolennicy będą głosowali wszędzie na listę obywatelską obozu narodowego.

Wyjaśnienie komisji wyb. w Poznaniu

Komisja Wyborcza zalecała głosować przy wyborach do rady miejskiej na czołowe nazwiska list kandydatów. Wobec mogących nasunąć się wątpliwości, komisja wyborcza wyjaśnia, że zalecenie to nie narusza dalszych praw zagwarantowanych wyborcom artykułem 23 regulaminu wyborczego z dnia 12 sierpnia 1921 (Dz. Urz. nr. 26, poz. 176), który przewiduje, że kartka wyborcza winna zawierać albo numer ogłoszonej listy kandydatów, albo nazwisko czołowego kandydata, albo też całą listę kandydatów. W praktyce głosuje się albo na nazwisko czołowe, albo na numer listy; oba sposoby są dozwolone. Komisja zaznacza jednak, że kartka wyborcza nie może zawierać obu oznaczeń (numeru i nazwiska) razem, a zawierać ma albo sam numer albo samo nazwisko czołowe.

Przewodniczący komisji wyborczej: Zaleski.

Od redakcji: Zwolennicy Narodowego Obozu Gospodarczego będą głosowali nie na czołowego kandydata, lecz na numer listy, t. zn. na 10.

Urzednicy a wybory

Z kół urzędników otrzymujemy następujące uwagi:

„Tutejsza „sanacyjna” „Gazeta Zachodnia” zamieściła onegdaj artykuł, atakujący listę nr. 10 w związku z odezwą Narodowego Obozu Gospodarczego do urzędników i inteligencji. Warto wobec tego przypomnieć „Gazecie Zachodniej”, że nie kto inny, tylko właśnie posłowie Klubu Narodowego, którego odpowiednikiem ideowym jest przy obecnych wyborach do rady miejskiej w Poznaniu Narodowy Oboz Gospodarczy, walczą od lat niezmordowanie o poprawę bytu urzędników. Warto przypomnieć, że w czasie ostatnich sesyj budżetowych Klub Narodowy postawił w Sejmie wniosek o podwyżkę płac urzędniczych o 25 procent, równocześnie zaś zaproponował szereg oszczędności w budżecie, dzięki którym równowaga budżetowa przez podwyżkę poborów urzędniczych nie byłaby naruszona. Na skutek jednak stanowiska czynników rządowych i B. B. wniosek o podwyżkę poborów nie uzyskał większości, podobnie, jak „sanacja” nie dopuściła do skreślenia z budżetu wydatków nieproduktywnych.

Nie zrażając się tem, senator Głabiński z Klubu Narodowego zgłosił także w Senacie rezolucję o podwyżkę poborów urzędniczych, ale wezwanie Senatu nie zostało urzeczywistnione.

„Warto również przypomnieć wszystkie bezskuteczne petycje i liczne audjencje przedstawicieli związków urzędniczych. My urzędnicy pamiętamy to dobrze i dlatego obłudne zaloty „sanatorów” z listy nr. 11 wywołują w nas tylko jeszcze większe rozgorzczenie.

„Sanatorzy” mogą być przekonani, że bardzo znaczna część urzędników będzie głosowała z szeregu przekonania i z wielkiem zadowoleniem na listę nr. 10.

Urzednik“.

„Demokratyzm” jedenastkowy

Do „Orędownika Wielkopolskiego” piszą ze strony, zajmującej doniedawna kierownicze stanowisko w tutejszych kołach „strzeleckich”, co następuje:

„Ponieważ „sanacyjna” lista nr. 11 Demokratycznego Bloku Pracy Gospodarczej tak szumnie głosi i reklamuje swój „demokratyzm”, a jest stworzona przez tutejsze sfery strzeleckie, przeto jako dobrze wtajemniczony w ich robotę, muszę oświadczyć, że „demokratyzm” tych panów i — dodam — tych pań jest bardzo podejrzany.

Przykład świeży: Jedna z działaczek strzeleckich dawała w rozmowach z funkcjonariuszami P. W. K. niejednokrotnie wyraz swej wzdardzie dla poznaniaków. O kobietach zaś tutejszych wyraziła się: „Ja mam wrażenie, że tutejsze dziewczyny klasy pracującej, to najlepszy materiał na prostytutki”. Byliśmy tem bardzo dotknięci, to też „demokratce” tej nie szczędziliśmy słów gorzkiego żdziwienia.

„Mnie się już na tych panów i na te panie otworzyły oczy gruntownie. Odwrócić się od nich, poznawszy zbliska wszystkie sprawy strzeleckie. Jeszcze tego potrzeba, żeby ci ludzie dzięki liście nr. 11 dostali się do rady miejskiej. Doczekałaby się ona wówczas takich „porządków”, jak w „Strzelcu”. Slicznych dożylibyśmy czasów!”

Zebrania przedwyborcze listy nr. 10 w Poznaniu

Onegdaj, tj. w środę 2 bm. odbyło się na Chwaliszewie w sali p. Pohla zebranie przedwyborcze Narodowego Obozu Gospodarczego dla Chwaliszewa i Śródki. Na zebraniu przemawiał p. radny Libera, charakteryzując sytuację wyborczą. Nadto zabierało głos jeszcze kilka osób. Wszyscy zebrani wypowiedzieli się wśród wielkiego zapалу za poparciem listy nr. 10.

Wczoraj, tj. w czwartek odbyło się zebranie przedwyborcze Narodowego Obozu Gospodarczego dla Łazarza i Górczyna w sali p. Smoczyka przy ul. Marszałka Focha. Przewodniczył p. Dolatkowski. Referaty wygłosili pp. redaktor Herniczek i poseł prof. Paczkowski, zyskując sobie ogólny poklask zebranych. W dyskusji przemawiało jeszcze kilku mówców, gorąco popierając listę nr. 10.

Tegoż samego wieczora odbyło się zebranie dla wyborców Solacza, Winiar i Urbanowa w restauracji parkowej w Solaczu. Przewodniczył p. inż. Stan. Przemawiali p. adwokat Goebel, poseł Wierczak i delegat okręgowy Stronnictwa Narodowego p. Kawecki. Omówiono szereg spraw, związanych z wyborami.

Piękny przebieg miało urządzone również wczoraj wieczorem zebranie organizacyjne placówki Młodych Obozu Wielkiej Polski w Główniej. Zebranie zagałę w gorących słowach p. dyr. Górnicki, poczem przewodnictwo objął kierownik Wydziału Grodzkiego Młodych O. W. P. p. redaktor Fengler, który poinformował zebranych o charakterze i celach organizacji. Przemawiał następnie poseł Wierczak, poczem odbyła się dyskusja. Omówiono również sytuację wyborczą, przyzem Młodzi wśród wielkiego zapалу postanowili pracować dla zwycięstwa listy nr. 10.

Bacność Staroleka i Rataja!

Zebranie przedwyborcze Narodowego Obozu Gospodarczego dla Staroleka i Rataja odbędzie się w sobotę, dn. 5 października br. o godz. 7-ej wiecz. w lokalu p. Ratajczaka.

Za komitet wyborczy: St. Filipowski, Fr. Kasprzak, W. Skotnicki, J. Maciejewski.

Bacność lokatorów!

Piszą nam z miasta:

Wśród 11 list wyborczych, jakie zgłoszono w Poznaniu, jest jedna, na którą zwraca się mało uwagi, tymczasem należy o niej także mówić a właściwie jak najusilniej przed nią przestrzegać. Mam tu na myśli listę nr. 5 Polskiego Związku Lokatorów z czołowym kandydatem p. Mieczysławem Noskowiczem.

Ludzi naiwnych, nie orjentujących się w sytuacji, jest więcej, niż się na ogół przypuszcza. Dlatego łatwo zdążyć się może, iż na tę listę padnie pewna ilość głosów. Tymczasem jest

to jedna z list beznadziejnych, podobnie jak lista p. inżyniera Namysła.

Ale przypuśćmy nawet, że owa lista lokatorów p. Noskowicza zyska aż tylu naiwnych, że p. Noskowicz przejdzie. Cóż wtedy? Pan Noskowicz będzie wtedy sam dla siebie stanowią „klub lokatorów” i absolutnie nic przez to dla lokatorów nie uzyska, bo jako przedstawiciel jednoosobowego klubu nie będzie mógł zasiadać w żadnej komisji ani w żadnej deputacji. Jeśli natomiast głosy wszystkich lokatorów padną na listę nr. 10, będą wtedy interesy lokatorów zabezpieczone należycie, albowiem na liście nr. 10 przeważają kandydatury własnie lokatorów.

To względ jeden a teraz drugi jeszcze:

W wyborach do poznańskiej rady

miejskiej przed czterema laty wystawiono również listę Polskiego Związku Lokatorów. I cóż się stało? Otóż z listy tej został istotnie wybrany aż jeden radny. I cóż ten radny uczynił dobrego dla lokatorów? Radny ten do dnia dzisiejszego, a więc przez pełne trzy lata i dziewięć miesięcy nie pokazał się w radzie miejskiej ani razu, dosłownie: ani razu! Istotnie są to kpiny z nas lokatorów, — a dziś po czterech latach są poczciwi ludzie, którzy chcą nas po raz drugi nabrać na to, abyśmy znowu głosowali na tę samą listę. Czy znowu na to, aby jeden radny z tej listy przeszedł i znowu ani razu nie pokazał się w radzie miejskiej przez całe cztery lata?

A zatem bacność lokatorów: Nie dać się nabrać na plewy.

Lokator.

W poczuciu niemocy walczą kłamstwami

Narodowy Oboz Gospodarczy postawił akcję wyborczą na wysokim poziomie moralnym, obywatelskim, narodowym, co znalazło żywy oddźwięk w zdrowym naszym społeczeństwie. Przeciwnicy Narodowego Obozu Gospodarczego, bezsilni wobec jego szczerego i mocnego programu oraz wobec jego silnej, wszystkie dziedziny naszego życia gospodarczego i społecznego obejmującej listy kandydackiej, nie próbują wcale przeciwstawić nam się rzeczowymi argumentami, zgodnymi z prawdą lecz wojują z listą nr. 10 bronią kłamstwa. Oto kilka przykładów:

Demokratyczny Blok Pracy Gospodarczej (nr. 11)

Organ „sanacyjnej” listy nr. 11, „Gazeta Zachodnia” napisała o naszej odezwie do robotników narodowców, że to „bezwstydy apel”, a następnie dosłownie:

„Jest rzeczą niezwykle znamienne, że w robotniczej odezwie endeckiej jest atak na socjalistów, na sanację, ale ani słowa o komunistach...”

Tymczasem odezwa nasza głosi m. i.:

„Robotnik Polak - narodowiec nie może głosować na listy niemieckie, komunistyczne i socjalistyczne... nie będzie też głosował na żadną z list „sanacyjnych”...”

Oto prawda. Tak wygląda „moralność” — „sanacji moralnej”, która całemu zdrowemu społeczeństwu wyszła już gardłem i z powodu której odwróci się ono w wyborach od list „sanacyjnych” z odrazą.

Narodowe Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy (nr. 7)

Ch. D. i N. P. R. zaraziły się widocznie „moralnością” „sanacji”, bo na wczorajszych zebraniach na rzecz listy nr. 7 jeden z jej czołowych kandydatów twierdził, że nasz obóz był przeciw wniesieniu pomnika Najśw. Serca Jezusowego w Poznaniu, a drugi wmawiał w słuchaczy, że z winy naszego obozu i je-

go „wyzyskiwaczy” przeniesiono urząd umundurowania z Poznania do Warszawy. Jedno i drugie jest oczywiście oszczerstwem. Nasz obóz jest i był zawsze za pomnikiem Serca Jezusowego, za czem też głosowali nasi radni, którzy również walczyli o utrzymanie urzędu umundurowania w Poznaniu (np. radny Libera).

Na tych kłamstwach „siódemki” nie koniec. Jej broszura agitacyjna, rozrzucona po mieście głosi, że „siódemka” była za jednością narodową, ale nie dopuścił do tego nasz obóz, odrzucając „rękę podaną do zgodnej współpracy”. A organ tejże samej „siódemki” „Prawda” pisze w ostatnim numerze dosłownie:

„...Tutejsza endecja w obawie o swoje wpływy i niepewny rezultat wyborów (?) robi szalone wysiłki, aby doprowadzić do zblokowania list nr. 10 i nr. 7. Chodzi tym panom o to, aby do ogniska endeckiego dostać Nar. Partję Rob. i tych chadeków, którzy na liście nr. 7 kandydują...”

Więc, jak to? Według „siódemki” nie dopuściliśmy do „jedności narodowej” i zarazem „robimy szalone wysiłki” o zblokowanie list 10 i 7? Czy takimi oszustwami przedwyborczymi chce „siódemka” daleko ujechać?

W rzeczywistości było tak, że Ch. D. i N. P. R., które przy wyborach sejmowych otrzymały każda niewiele ponad 2 tys. głosów, wezwały nas, którzyśmy zdobyli 37 tys. głosów, na początku sierpnia do — „przyłączenia się” do nich, co było oczywiście kpina. A teraz nie my „robimy szalone wysiłki” o zblokowanie list nr. 10 i 7, lecz o to zblokowanie zwrócił się do nas czołowy chadecki kandydat list nr. 7. Rzeczywiście tych kłamst i tej obłudy nieco za wiele.

Wczoraj już napiętnowaliśmy wyzykiwanie przez „siódemkę” dla partyjnych i osobistych celów ruchu powstańców i wojaków. Zdrowa opinja publiczna potępi te wszystkie środki niemoralne i poprze tem bardziej listę nr. 10. Narodowego Obozu Gospodarczego, który idzie drogą prostą i uczciwą.

Sojusznicy „siódemki” między sobą

Organ N. P. R. „Prawda” napada w bezprzykładnie namiętny sposób już nie tylko na nas, ale i na swych sojuszników „siódemkowych”, na Chrześcijańską Demokrację, że, wysługując się „obszarnikom”, zmierza do wyzyskania obecnego sojuszu wyborczego w celu znieszenia prasy N. P. R., a następnie jej organizacji zawodowej i politycznej.

Pisze o jakiś strasznych „intrygach i pułapkach obszarniczo - endecko - chadeckich”, o „kreciej robocie różnych sojuszników, co się gwalttem pchają do N. P. R. i balamucą ludzi itd.”

Tak piszą jedni. enpeerowi sojusznicy „siódemkowi” o drugich, chadeckich swych towarzyszach. Małe, ale — ładne towarzystwo! Przy wyborach zjedzą się wzajemnie.

Wykaz lokali wyborczych

W dzisiejszym numerze pisma naszego podajemy szczegółowy wykaz lokali wyborczych przy wyborach do poznańskiej rady miejskiej, które odbędą się w niedzielę najbliższą w godzinach od 9 rano do 3 po południu.

Spis ten podajemy dla wygody Czytelników naszych. Każdy może dowiedzieć się z niego, gdzie jest jego lokal wyborczy, w którym może oddać głos swój.

Jeżeli kto przeprowadził się w ostatnim czasie, głosi w tym obwodzie, w którym mieszkał poprzednio, albowiem spisy wyborcze ułożone zostały już w pierwszej połowie roku bieżącego.

Zwracamy uwagę szczególnie na to, że głosowanie rozpoczyna się tym razem już o dziewiątej rano, i że naję-

piej głosować jak najrychlej, albowiem doświadczenie uczy, że najmniej osób przychodzi do głosowania rano, tak, że kto wcześniej przychodzi, dostaje się odrazu do urny wyborczej, nie tracąc wcale czasu na czekanie. Wybory kończą się już o godzinie piątej.

Wyrok na inżynierów fabryki „Gigant”

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). W Moskwie ogłoszono wyrok w procesie inżynierów fabryki „Gigant”, oskarżonych o bezczynność w czasie pożaru fabryki. Pięciu oskarżonych, w tem dwóch Polaków Krzyżanowskiego i Walendowskiego, skazano na karę śmierci. (w)

Pomorze przed wyborami do rad miejskich

Toruń, 3 października.

Na dzień 6 października r. b. rozpisane zostały wybory do rad miejskich wszystkich niemal miast i miasteczek województwa pomorskiego z wyjątkiem Gdyni, Wejherowa i Torunia, gdzie wybory odbyły się już wcześniej.

Wyniki wyborów w trzech wspomnianych miastach są znane. W Gdyni „sanacja” spodziewała się uzyskania większości, licząc na to, że większość mieszkańców tego miasta portowego składa się z ludzi, uzależnionych w różny sposób od czynników, stojących dziś u władzy. Nadzieje te, jak wiadomo, zawiodły zupełnie. Listy narodowe nr. 1 i 2 uzyskały dwie trzecie ogółu mandatów, bo 12 na ogólną liczbę 18, a lista „sanacyjna” nr. 3 musiała się zadowolić 6 mandatami. Wśród czynników „sanacyjnych” zapanowała z tego powodu łatwo zrozumiała konsternacja.

Kłeskę poniosła również „sanacja” w Toruniu, gdzie żywiły narodowe poszczycić się mogą pięknym zwycięstwem. Dokładne dane o wynikach wyborów toruńskich „Kurjer Poznański” już podawał.

Polityka rozproszkowania społeczeństwa, prowadzona przez „sanację” pod obłudnym hasłem „walki z partyjniactwem”, wydała natomiast smutne wyniki w Wejherowie, gdzie wybory do rady miejskiej odbyły się w dniu 4 sierpnia r. b. W mieście tem miejscowa ludność polska, zniechęcona i zdezerjentowana rozbiłaniem społeczeństwa przez „sanację”, wzięła bardzo nieliczny udział w wyborach. Do urn wyborczych stawilo się tylko 35 proc. uprawnionych do głosowania Polaków, natomiast Niemcy głosowali w 100 procentach. Wynik był oczywiście skandaliczny. Niemcy, którzy stanowią w Wejherowie zaledwie 10 proc. ogółu ludności i mieli w dotychczasowej radzie miejskiej 3 mandaty, obecnie zdobyli 9 mandatów na ogólną liczbę 24. Polacy, stanowiący w Wejherowie 90 proc. ludności, dostali ogółem 15 mandatów. Nie trzeba tu chyba podkreślać, jak fatalnym z punktu widzenia ogólnie narodowego jest tego rodzaju wynik wyborów na terytorjum, na które zachłanność krzyżacka specjalnie ostrzy sobie zęby. Wina za ten stan rzeczy spada niewątpliwie na obóz „sanacyjny”, który na Pomorzu osłabia polskość podobnie jak na Górnym Śląsku przez rozbijanie społeczeństwa.

Jeśli chodzi o wybory, które mają się odbyć w dniu 6 października, to sytuacja jest doprawdy groteskowa. Ci, którzy głosili hasła „walki z partyjniactwem” nietylko zatruli ducha narodowego i wydobyli na wierzch małostkowe ambicje personalne i klikowe — ale sami w rezultacie rozbiłi się na szereg zwalczających się ugrupowań.

W takim niewielkim miasteczku, jak Kartuzy na 7 list wyborczych są aż 4 listy „sanacyjne”. Grudziądz ma również 4 listy o zabarwieniu „sanacyjnym”, Tuchola 3, Chełmno 2, Działdowo 2, Nowe Miasto 2, Toruń miał 2 listy „sanacyjne”.

W Kościerzynie demoralizująca robota „sanacji” wywarła ten skutek, że społeczeństwo miejscowe rozbiło się aż na 11 list o charakterze przeważnie stanowym. Podobnie jest w Tucholi, gdzie zgłoszono 10 list. Pod tym względem Kościerzyna i Tuchola rywalizują z Krotoszynem w Wielkopolsce. Rywalizacja to doprawdy mało zaszczytne.

W innych jednak miastach i miasteczkach sytuacja jest na szczęście lepsza. W Więcborku, Golubiu listy narodowe mają wszędzie szanse doskonale dzięki starannemu i fachowemu doborowi swych kandydatów.

Poniżej charakteryzujemy sytuację wyborczą w poszczególnych miastach i miasteczkach Pomorza, idąc od południa ku północy.

Działdowo. Zgłoszono 8 list, z czego unieważnione zostały 2. Za listy ważne uznanono: listę nr. 1 rzekomo „mazurską”, która jednak w rzeczywistości jest listą niemiecką, listę nr. 2 N. P. R. z p. dr. Michejdą na czele, listę nr. 3 właścicieli nieruchomości (lista ta niema krystalizowanego oblicza), listę nr. 4 „sanatorów” z pod znaku dawnej „trzydziestki”, listę nr. 5, skupiającą kupiectwo, rzemiosło, rolnictwo i wolne zawody z p. Wellingerem na czele, oraz listę nr. 4 B. B.

Największe szanse mają listy nr. 5 i nr. 2, które też zostaną poparte przez ogół narodowo czujących obywateli.

Nowe Miasto. Zgłoszono 5 list. Są to: lista nr. 1 N. P. R., lista nr. 2 P. P. S., lista nr. 3 „sanatorów” z pod znaku dawnej „trzydziestki”, lista nr. 4 również „sanacyjna” i lista nr. 5 narodowa z dyrektorem Banku Ludowego p. Borkiem i mec. Domagą na czele.

Lista nr. 5 ma zapewnione powodzenie.

Lubawa. Zgłoszono 3 listy. Są to lista nr. 1 N. P. R., lista nr. 2 gospodarcza, reprezentująca wszystkie warstwy społeczne z p. dyr. Kijorą na czele, i lista nr. 3 „sanatorów” z pod znaku „trzydziestki”.

Ogół obywatelstwa lubawskiego poprze listę nr. 2.

Brodnica. Zgłoszono 8 list; lista nr. 6 została unieważniona z powodu braku dostatecznej liczby podpisów. Listy nr. 1, 3, 4, 7 i 9 są połączone.

Golub. Z powodu złożenia tylko jednej listy wybory nie odbędą się.

Podgórz pod Toruniem. Na 18 miejsc w radzie miejskiej jest 82 kandydatów z poszczególnych list. „Sanacja” jest rozbita, tak, jak gdzie indziej.

Sępólno. W tem kresowym miasteczku złożono tylko jedną listę kompromisową ugrupowań polskich i niemieckich, wskutek czego wybory nie odbędą się.

Więcbork. Podobnie jak w Sępólnie, także i sąsiednim Więcborku złożono tylko jedną listę — głosowanie więc nie odbędzie się.

Kamień, pow. sępoleński. Mimo wysiłków w kierunku utworzenia jednej listy, nie udało się do tego doprowadzić z powodu wygórowanych ambicji paru jednostek. Ostatecznie wysunięto 2 listy. Ludność Kamienia da niewątpliwie przy wyborach odprawę wicherzycielom.

Chełmża. Największe szanse ma lista nr. 4 Gospodarczo-Narodowa. Wykazał to wspaniały wiec tej listy, który odbył się w d. 29. ub. m. przy udziale przeszło 1000 wyborców.

Chełmno. Narodowo czujący ogół głosuje na listę Zjednoczenia Obywatelskiego.

Świecie. Zgłoszono 5 list. Są to: lista nr. 1 B. B. z p. adw. Buczkowskim na czele, lista nr. 2 P. P. S. z cieszłą p. Szulcem na czele, lista nr. 3 niemiecka z p. Ruchajem na czele, lista nr. 4 Zjednoczonych Zrzeszeń Gospodarczych i lista nr. 5 N. P. R. z urzędnikiem p. Boguniem na czele.

Największe szanse ma lista nr. 4, skupiająca w sobie wszystkie stany i zawody. Na jej czele stoi czcigodny ks. dziekan Konitzer, znany w Chełmnie działacz na niwie społecznej.

Tuchola. Jak już wspomnieliśmy wyżej, w Tucholi zgłoszono aż 10 list kandydackich. Są to: lista nr. 1 rolników, lista nr. 2 polsko-niemiecka, lista nr. 3 urzędnicza, lista nr. 4 Polskiego Bloku Gospodarczego (kupiecka), lista nr. 6 P. P. S., lista nr. 7 N. P. R., lista nr. 8 Uzdrawienie Gospodarki Miejskiej, lista nr. 10 rolnicza (druga z rzędu!), lista nr. 11 rzemieślnicza.

Na niecałe 2000 wyborców ma Tuchola aż 118 kandydatów na radnych.

Chojnice. Zgłoszono 4 listy. Lista nr. 1 — to lista Zjednoczenia Polaków z czcigodnym ks. kanonikiem Bolesławem Makowskim na czele. Lista ta reprezentuje całe niemal społeczeństwo polskie Chojnic.

Lista nr. 2 jest listą niemiecką, listę nr. 3 wysunęła P. P. S., a lista nr. 4 nosi nazwę listy „zjednoczonych robotników”.

Grudziądz. Zgłoszono 12 list wyborczych, przeważnie jednak o charakterze politycznym, nie stanowym. Rozbiti są kompletnie socjaliści, wysunięte bowiem zostały aż 4 listy o charakterze socjalistycznym, a mianowicie listy B. B. S., P. P. S., P. P. S. — lewicy oraz t. zw. Jedności Robotniczo-Chłopskiej (Komuniści).

Osobną listę wystawili Żydzi. Jest to jedyna lista żydowska na Pomorzu i w Wielkopolsce.

Żywiły narodowe popierają listę nr. 12 Chrześcijańsko - Narodowego Zjednoczenia Gospodarczego, wysuniętą wspólnie przez Stronnictwo Narodowe i Ch. D. Lista ta cieszy się zasłużoną popularnością.

Gniezno. Złożono 4 listy. Lista nr. 1 jest listą „sanacyjną” i nie cieszy

się poparciem miejscowego społeczeństwa. Lista nr. 2 — to lista P. P. S. Najpoważniejsze szanse ma lista nr. 3 Obywatelsko-Gospodarcza z p. Jabłońskim, kupcem, na czele. Wyróżnia ją umiejętny dobór kandydatów ze wszystkich warstw i stanów.

Lista nr. 4 jest listą niemiecką.

Starogard. Głosy narodowo czującego obywatelstwa wszystkich stanów i warstw społecznych padną w Starogardzie na listę nr. 2 Zjednoczenia Narodowego z p. dr. Józefem Bałewskim — lekarzem.

Lista nr. 1 — to lista „sanacyjna”, na którą żaden z mieszkańców Starogardu nie powinien oddać swego głosu. Nr. 3 nosi lista N. P. R., a nr. 4 lista niemiecka. Sytuacja jest więc jasna.

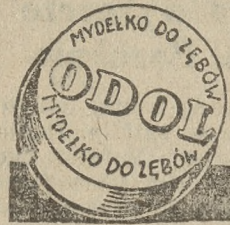
Kościerzyna. Wspomnieliśmy już wyżej o rozbiću społeczeństwa kościerskiego, spowodowanym przez demoralizującą robotę „sanacji”. Zgłoszono ogółem 11 list, w tem 3 „sanacyjne”.

Skarszewy. Zgłoszono 5 list, z czego unieważnione zostały listy P. P. S. i niemiecka ze względów natury formalnej.

Za ważne uznano listy: lista nr. 1 B. B. z p. Wysockim na czele, lista nr. 2 narodowa z p. Fr. Biedowiczem i lista nr. 3 z p. Reishem na czele. Nie-

Codziennie używanie

mydełka do zębów ODOL nie jest kosztowne, ponieważ jedno mydełko wystarcza na przeciąg kilku tygodni. Mydło ODOL jest do nabycia w aluminiowych pudełkach. Zapasowe mydełka są wszędzie w sprzedaży.

Tw 429

Dokoła wyborów do rad miejskich

Sytuacja wyborcza w Swarzędzu

Swarzędz, 3 października.

Zgłoszono u nas ogółem cztery listy kandydatów a mianowicie:

Listę nr. 1 N. P. R. - lewicy z p. Kociałkowskim na czele,

listę nr. 2 niemiecką z p. H. Wegenerem na czele,

listę nr. 3 Obywatelską z p. A. Napierańskim na czele, oraz

listę nr. 4 N. P. R. z p. A. Sobczakiem na czele.

Listy 3-cia i 4-ta zostały zablokowane.

Z inicjatywy Tow. Przemysłowców, w którym skupia się ogół tutejszego obywatelstwa narodowo usobionego, utworzył się Komitet Wyborczy, celem przeprowadzenia wyborów. Usiłowania Ob. Kom. Wyb. w celu ustalenia jednej wspólnej listy kandydatów do nowej rady miejskiej nie odniosły niestety pożądanego skutku. W rezultacie utworzono listę obywatelską z p. Antonim Napierańskim na czołowym miejscu. Kandydatami listy obywatelskiej są nadto pp.: Kurczewski Stanisław, Suchocki Fr., Zębski T., Maćkowiak Antoni, Czarnecki A., Sroka J., Majchrzak M., Kasprowicz L. oraz Wittke St. Wszyscy wybrani, to obywatelnie z ustaloną reputacją i powszechnie szanowani, dający gwarancję należytego pojmowania i wykonywania przyjętych obowiązków. Z tej racji będzie też lista obywatelska (nr. 3) miała największe powodzenie. W doborze kandydatów starano się uwzględnić wszystkie warstwy tutejszego społeczeństwa.

W sobotę, dnia 5 października br. odbędzie się o godz. 8-jej wieczorem w sali Hotelu Polskiego wiec obywatelski przedwyborczy.

Wiec narodowy w Margoninie i niefortunny występ „sanatorów”

Margonin, 3 października.

W niedzielę, 22 ub. m. odbyło się w sali p. Binaszkiewicza zebranie polityczne, zwołane przez Stronnictwo Narodowe. Wicewi przewodniczył ks. prob. Napiątek. Referat o położeniu gospodarczym i politycznym Polski wygłosił p. poseł Karol Wierczak, a przemówienia uzupełniające naczelny redaktor „Gazety Bydgoskiej” p. Pełtrycki. Przemówienia obu mówców trafiły do przekonania zebranych i nagrodzone zostały burzą oklasków.

W dyskusji próbował wywołać zamieszanie stojący na usługach „sanacji” p. Borucki, występując z bezczelnymi zarzutami przeciw ks. prob. Napiętkowi w sprawie pomnika i ochron-

TYLKO

NEUTRALNE

MYDŁO

MARIS

Este

CHRONICERĘ I UPIĘKSHA JA

LAWENDA

TRÉFLE

Zapachy

BEZ WŁOZEK

FOUGÈRE - RÓZA

LAWENDA

TRÉFLE

CENA 1,25 zł

J. & S. STEMPNIOWICZ-POZNAŃ

Pw 4 275-S.689

wątpliwie narodowe społeczeństwo Skarszew poprze listę nr. 2.

Kartuzy mają 7 list kandydackich. Są to: lista nr. 1 Bloku Uzdrawienia Gospodarki Miejskiej („sanacja”), lista nr. 2 Tow. Lokatorów (jest to raczej lista personalna p. Paszkiego), lista nr. 3 skupiająca część robotników i urzędników, lista nr. 4 części właścicieli nieruchomości (jest to zakapturzona lista „sanacyjna”), lista nr. 5 narodowa z p. Józefem Kolką na czele.

Lista nr. 5 reprezentuje wszystkie sfery ludności miasta i odniesie niewątpliwie duży sukces.

Puck. Zgłoszono 3 ważne listy. Są to: lista nr. 1 N. P. R., lista nr. 2 Obywateli Wszystkich Stanów („sanacyjna” i żydofilska) i wreszcie lista nr. 4 Polskiego Bezpartyjnego Zjednoczenia Gospodarczego.

ki. Otrzymał on jednak tak znakomitą odprawę od ks. proboszcza, jak i od p. posła Wierczaka, że wreszcie... zaniemówił. Na zakończenie odśpiewano „Rotę”. Wiec wywarł podniosłe wrażenie na zebranych, których było około 500, w tem 3 „sanatorów” margonińskich.

„Sanatorzy” próbowali urządzić w niedzielę 29 września swój własny wiec przedwyborczy, ale poniósł on zupełnie fiasko (O wiecu tym już pokrótce „Kurjer Poznański” donosił).

Wiec „sanacyjny” zwołany został

Meridol

używają miliony

bo jest on najskuteczniejszym środkiem domowym do nacierania i pielęgnowania

Winiarnia — Restauracja

„CARLTON”

plac Wolności 17 — Telefon 19-05

Dotychczas w Poznaniu niewidziane występy atrakcyjne Najmilszy lokal Poznania.

Pw 11004-10213

Zawiadomienie

Zawiadamiamy, że p. Kazimierz Stanisław Wasielewski z Poznania, przestał być z dniem 30 września naszym zastępcą na województwo poznańskie i pomorskie, a temsamem stracił prawo do wszelkich transakcyj handlowych w naszym imieniu a w szczególności do sprzedawania Herbaty z Rączką i win węgierskich, jakoteż pobierania gotówki za dostarczone towary.

Juljusz Grosse Sp. z o. o.

Pw 6072-70,444 Pałac Spiski, Kraków.

Młodzi Obozu Wielkiej Polski

Wydział Grodzki m. Poznania

wzywa członków i sympatyków naszego ruchu na

ZEBRANIE OGÓLNE

które odbędzie się dziś w piątek, o godzinie 8-ej wieczorem w sali Stron. Narodowego, św. Marcin 65.

Zebranie będzie poświęcone aktualnym zagadnieniom dnia oraz bliskim wyborom do Rady miejskiej. Referaty wygłoszą kandydaci Młodych do Rady miejskiej.

Obecność wszystkich członków konieczna; członkowie mają prawo wprowadzenia gości.

do sali Niemca Guse'go. Jako główny referent wystąpił czołowy kandydat listy „sanacyjnej” adwokat p. Plachciński z Margonina, pochodzący z Małopolski. W przemówieniu swoim próbował on pouczać zebranych, co to jest magistrat, radni, budżet, kto płaci podatki itp. rzeczy. Wicowiczy słuchali wywodów mówcy cierpliwie i „nabożnie” tak długo, dopóki tenże nie zmienił tematu i nie zaczął ks. prob. Napiątka, zarzucając mu, że na ostatnim zebraniu Stronnictwa Narodowego namawiał do zburzenia pomnika poległych. Zarzut ten wywołał istną burzę na sali. Oburzenie zebranych było tak wielkie, że niefortunny mówca, któremu zarzucono, że „popelnia kłamstwo”, wśród ogólnego hałasu i krzyków nie doszedł już do słowa i nie dokończył swego przemówienia.

Wśród ogólnej wrzawy próbował mówić p. Borucki (drugi kandydat listy „sanacyjnej”). Inni mówcy także nie umieli powiedzieć nic ciekawego. To też ogólne wrażenie, jakie wiec ten wywołał, było dla „sanacji” miejscowej w całej pełni kompromitujące. „Sanatorzy” spuścili nosy na kwintę, zaś wicowiczy, zaintonowali hymn „Boże coś Polskę”, kończąc w ten sposób wiec.

Potępienie warcholstwa „sanacyjnego”

Gębice, 3 października. Dnia 29 września odbył się w Gębicach wiec przedwyborczy listy obywatelskiej nr. 1 przy szczerze zapelnionej sali. Wiec zagał p. Wincenty Pankowski, dając obraz obecnej sytuacji przedwyborczej w naszym miasteczku. P. Pankowski ostro skrytykował tych zacnych panów, którzy zniweczyli wielkie dzieło zgody: jednomyślności przez wystawienie listy drugiej „sanacyjnej”.

Następnie zabrał głos p. Roman Molenda, który w ostrych słowach potępił fałszywą robotę dwóch znanych na tutejszym gruncie panów, którzy kierując się fałszywą ambicją, nakłonieni do tego przez „sanację”, złożyli drugą listę.

Zkolei oddał przewodniczący głos kandydatowi na radnego z listy nr. 2

p. Jankowskiemu, który ostrą otrzymał odprawę od wszystkich zebranych. Bolesnym jest fakt, że p. Jankowski odważył się tak zacnemu i ogólnie cenionemu nauczycielowi emerytowanemu, p. Bratkowskiemu zarzucić jakiejś nieprawdziwej rzeczy z czasów niewoli. P. Bratkowski podczas zaboru, nie ugiął się przed batem Prusaka, nauczając potajemnie w szkole dzieci po polsku, za co był szkanowany przez władze pruskie.

W obronie p. Bratkowskiego przemówił p. Mieczysław Łagiewski który w krótkich a szczerzych słowach scharakteryzował zasługi p. Bratkowskiego.

Zkolei przemówił w imieniu robotników p. Rybski, ostro potępiając robotę p. Budziszaka, który jako wiceprezes N. P. R. wyłamał się z solidarności, tworząc nową listę nr. 2. Swoje szczerze i rozsądne przemówienie zakończył gorącym apelem do robotników, aby w niedzielę oddali swoje głosy na listę nr. 1, która reprezentuje wszystkie stany.

Po wyczerpaniu dyskusji, w krótkich a bardzo podniosłych słowach przemówił p. Pankowski. Przemówienie jego zgromadzeni przyjęli z wielkim aplauzem, wznosząc okrzyki na cześć listy nr. 1 z p. Bratkowskim na czele.

O godz. 8.30 okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej oraz odśpiewaniem jednej zwrotki „Boże coś Polskę” zakończono wiec.

W Kcyni

Kcynia, 3 października. Wpłynęły tutaj 2 listy kandydatów do rady miejskiej, a to: Lista nr. 1 N. P. R. i lista nr. 2 Bloku Gospodarczego z czołowym kandydatem p. Józefem Kozłowskim, kupcem, radcą Izby Przemysłowo-Handlowej, prezesem Bractwa Kurkowego i Tow. Kupców. Jemu to należy się wdzięczność, że nie stworzono u nas więcej list.

Blok Gospodarczy ma kandydatów prawie w wszelkich zawodów i to takich którym można zaufać. Każdy kto czuje się obywatelem i chce dobrobytu wszystkich warstw, niech odda w dniu 6 października do urny wyborczej kartkę z numerem 2-gim.

Prasa prorządowa o P. W. K.

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Warszawa, 4 października. Niema teraz dnia, by nie pisano w prasie pewnego kierunku o Poznaniu z wyrazami najwyższego uznania. Po oficjalnych przemówieniach, w których hołd czyniono ziemi wielkopolskiej i jej stolicy, ozwały się głosy prasy rządowej. Same superlatywy. Wszystko naj... naj... naj...!

Powodem tego była Powszechna Wystawa Krajowa. Posłuchajmy kilku głosów: „Polska Zbrojna” nr. 270:

„... Będzie wystawa w dziejach rozpoczętego przez nas na nowo życia wolności faktem o historycznym znaczeniu”.

„Głos Prawdy” nr. 267:

„... Wystawa pod każdym względem spełniła swe zadania. Odegrała w stosunku do setek tysięcy zwiedzających ją najwyższego znaczenia rolę wychowawczą...”

„Kurjer Poranny” nr. 273:

„Obecnemu składowi rządu, choćby istotnie miał być „obalony” przez rozwścieklonych już do białej gorączki klubowych szefów... pozostanie zawsze to zaszczytne odznaczenie w historii, że był rządem okresu Wystawy, okresu najbujniejszego rozwinięcia energii i siły trwania Polski...”

Zatem dotąd Wielkopolską, a specjalnie Poznań, uważała za ostoję „reakcji” i nie szczędziła im przy bylejakiej sposobności obelg i insynuacji jak najdalej posuniętych, teraz roz-

legają się głosy pochwalne. Wystawa się udała, wypełniła zadanie. Wobec faktów dokonanych trzeba było zmienić metodę postępowania i dlatego prasa „sanacyjna” odrazu zmieniła front, chociaż nawet i w dobie serdeczności i faryzeuszowskiej rozlewności uczuć nie brakło szpilek:

„Pokazanie sobie samemu, czem jesteśmy — temi słowy określa bilans wystawy „Głos Prawdy” nr. 271 — zebranie dowodów wyteżonej pracy we wszystkich dziedzinach gospodarczej, społecznej i kulturalnej odbudowy; stwierdzenie żywotności kraju, pracę umie organizować i łączyć, zorganizowanie niezliczonych pielgrzymek ze wszystkich stron Polski i pokazanie dotąd trochę zanadto zamkniętemu w sobie Poznaniu wielkości problemowi całej odrodzonej Polski...”

Jak to? Poznańskie, którego oddziały zwyciężały pod Lwowem, Mińskiem, zajmowały Kijów, to — „dotąd trochę zamknięte” i nierozumiejące „wielkości problemów całej odrodzonej Polski” środowisko?... Więc któż zrobił PWK? Odpowiedź znajdziemy również w prasie „sanacyjnej”.

„Polska Zbrojna” nr. 270:

„Nic bowiem nie może zmienić tej zasadniczej prawdy, że PWK została zorganizowana dzięki wysiłkom i oparciu ostatnich rządów”.

„Dziennik Lwowski” nr. 261:

„Wystawa poznańska pozostała zwi-

KINO APOLLO

Od dziś
„Złote piekło”
z Dolores del Rio
i Karolem Dane
Przedstawienia o godzinie 5,30, 7,30, 9,30.

zana w historii z rządami marszałka. Jest to niewątpliwie jego dzieło, którego realizacja w epoce rządów partyjnych była nie do pomyślenia...”

Jest to aż nadto widoczne, że prasa „sanacyjna” dzisiaj eskontuje PWK na swoje konto. Dla upamiętnienia trzeba stwierdzić kilka faktów:

1. Wszyscy dostojnicy państwowi zwiedzali PWK. Zagaił jej otwarcie i zamknął ją premier i minister przemysłu i handlu. Przez pewien czas bawił w Poznaniu p. Prezydent. Z pośród członków rządu nie zwiedził jej jeden minister — minister spraw wojskowych Piłsudski.

2. Jakkolwiek czytamy w prasie „sanacyjnej” uwagi, że „wprost komiczne wrażenie czyni wyliczanie, kto i kiedy z pośród personelu administracyjnego wystawy musiał porzucić służbę państwową” (Polska Zbrojna nr. 270), nie podobna nie zaznaczyć, iż zorganizowali ją usunięci przez „sanację” urzędnicy administracyjni, których „dla dobra służby” z niej przymusowo usunięto.

Prasa prorządowa uczyniłaby lepiej, gdyby tej dyskusji nie kontynuowała. H. W.

Wiedzą sąsiedzi, jak kto siedzi

T. zw. niezależni socjaliści, należący do Drugiej Międzynarodówki razem z P. P. S., wobec ujawnienia porozumiewań się p. Daszyńskiego z p. Piłsudskim, w piśmie swem tak oceniają stan rzeczy:

„Zasadniczej różnicy niema między P. P. S i B. B. S. Jest tylko walka pokłóconych ulic o wpływy, o posady, o fotele. Jedni już mają swych przedstawicieli w rządzie, a drudzy chcą ich mieć... Niech np na miejsce Prystora mianowany zostanie kto inny, ktoś kto nie będzie wyrzucał i dusił pepesowców w Kasach Chorych, a wnet nastąpi zgoda...”

Trudno nie przyznać, by polityka P. P. S. od chwili poparcia przewrotu w maju z r. 1926 aż do udania się p. Daszyńskiego do Belwederu w czerwcu 1929 nie uzasadniała najdalej idących wątpliwości i przypuszczeń.

Przyspieszona akcja germanizacyjna w Prusach Wschodnich

Według doniesień prasy niemieckiej, władze niemieckie zmieniły w ostatnim czasie szereg polskich nazw miasteczek w Warmji i na Mazurach na nazwy niemieckie.

W szczególności w powiecie Żądzbork zmieniono nazwę Kamionka na Steinfeld. M. Bagienice na Bruchwalde, Prusinowo-Wólka na Preussendorf. Iwanowa na Schlöschen, Miodniska na Imkenbogen, Grabówka na Buchenhagen. W pow. Węgobork Jabłonowa na Angerthalz. W pow. Łękim Krzywe na Gruenssee. W pow. Janisbork Dąbrówka na Eichendorff.

Stronnictwo Narodowe

Jeżyce

Zebranie informacyjne dla spraw wyborczych do Rady Miejskiej odbędzie się w piątek, dnia 4 października, o godz. 8-ej wieczorem w lokalu p. Kasperkowej, przy ul. Kraszewskiego 16.

Przemawiać będzie p. Władysława Krzyżagórska oraz inni. Wszystkich członków i sympatyków zaprasza

Zarząd.

Dębice

Zebranie informacyjne dla spraw wyborczych do Rady Miejskiej odbędzie się w piątek d. 4 października r. b. o g. 8 wiecz. w lokalu p. Grzesiaka przy ul. Kolejowej.

Przemawiać będzie p. radny Libera oraz inni. Wszystkich członków i sympatyków zaprasza

Zarząd Koła.

ków zaprasza

ných słów jest świadek gotowy stwierdzić wobec władz przysięgą.

Proszę zwrócić uwagę, że prosiłem o zezwolenie na głoszenie nauk polskich, co jest w oczach wielbego księdza proboszcza Paradowskiego z Kaszczoru tak wielką nieczemnością, zbrodnią, że jedyną stosowną na to odpowiedzią to czynne znieważenie mimo mej godności kapłańskiej — tak po prusku zaraz „in die Fresse schlagen“.

Zwracam tutaj uwagę naszych władz polskich by sobie uświadomiły, jak reaguje kapłan katolicki — Niemiec na uzasadnioną, słuszną prośbę księdza Wikarego Polaka o zezwolenie na głoszenie nauk polskich. I potem dziwią się współparafjanie niemieccy, że Polacy z wielkim upragnieniem wyczekują domagają się zmiany na stanowisku proboszcza.

„In die Fresse schlagen“ — czy dźwięk tych słów niczego nam nie przypomina? Oto wieje z nich ten sam duch, który kiedyś rzucił narodowi polskiemu w twarz „ausrotten“, „ent-eignen“, ten sam duch, który pastwił się w Belgji nad katolickimi niewinnymi księżmi (patrz zeszyły numer „Pod Światło“), wieszając za włosy i waląc w twarz kolbami, ten sam duch,

który kiedyś telegrafował do Zabrza „immer feste druff“.

Wielebnemu księdzu proboszczowi Paradowskiemu pozwolę sobie tutaj zwrócić maleńką uwagę. Jeżeli nie go nie wstrzymuje przed „schlagen in die Fresse“ księdza Polaka, kapłana katolickiego, chociaż sam jako kapłan znać powinien następstwa, jakie z tego niezwłocznie wynikają, to w takim razie niech nie zapomina, że ma do czynienia z oficerem armji polskiej, który mógłby widzieć się zmuszony po oficersku zareagować na możliwe zaczepki. Do czegośmy doszli!

Walczyłem o wolność, o niepodległość Polski, wystawiałem nieraz piersi na kule nieprzyjacielskie, nieraz patrzyłem śmierci w oczy na polu bitwy, lałem obficie krew, odniosłem ciężkie rany, by potem mnie, kapłanowi Polakowi, odgrażał się kapłan Niemiec czynnym znieważeniem za to, że śmiałem poprosić o zezwolenie na głoszenie nauk polskich w wolnej, niepodległej Polsce!!!

Czyż potem zająć się będzie jeszcze ktokolwiek wśród parafjan miał jakkolwiek wątpliwości, skąd i dokąd wiatr wieje! Oczy naościę!

Ks. Henryk Pankowski.

Jak P. P. S. gospodaruje w miastach b. Królestwa?

Skandaliczne rządy spółki socjalistyczno - żydowskiej w Ostrowiu Mazowieckim

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.) Z miast na prowincji b. Królestwa dochodzą coraz dalsze wiadomości o skandalicznej gospodarce socjalistów (P. P. S.) w tych miastach, gdzie udało się im dorwać do władzy. Dzienniki donoszą już o rezultatach, do jakich doprowadziły rządy P. P. S. w Błoni, Mińsku Mazowieckim i innych miastach. Obecnie nadchodzi interesujące szczegóły z Ostrowia Mazowieckiego.

W mieście tem od jesieni roku 1927 rządzi P. P. S., która zawarła kompromis z Żydami. W wyniku tego kompromisu Żydzi objęli większość stanowisk w Magistracie. Na czele magistratu stanął „towarzysz“ Stanisław Leśniewski, dobierając sobie takich współpracowników jak pp.: Zlatkies, Teitel, Neyding, Rubinkowski itp. Dobrana ta kompanja za główny cel postawiła sobie wzajemną adorację i popieranie swych prywatnych interesów, stawiając na plan drugi sprawy ogółu i miasta. Rezultaty tej tak „praktycznie“ pojmowanej gospodarki rychło się ujawniły. Oto najwspanialsze kwiatki, ujawnione w toku lustracji gospodarki miejskiej, dokonanej przez władze nadzorcze:

W ciągu dwóch lat rządów p. Leśniewskiego miasto zadłużono na ogromną sumę, dopuszczając nawet do protestu weksli na 10.000 zł. Udzielano wysokich pożyczek z funduszy miejskich osobom, nie mającym nic wspólnego z pracą miejską, ale faworyzowanym przez burmistrza i

gwardję jego przybocznych żydków. Protekcja i nepotyzm kwitowały we wszystkich działach gospodarki miejskiej.

Rachunkowość miejska prowadzona była skandalicznie. Kierował nią wiceburmistrz p. Izrael Zlatkes.

Najciekawsze światło rzuca jednak na gospodarke P. P. S. sposób, w jaki dokonywano podziału subwencji. Oto cyfry:

W roku 1928 uchwalono na szkoły wyznaniowe żydowskie 12.000 zł, a w roku 1929 podniesiono tę sumę do 12.500 zł, a więc mniej więcej po 25 zł na każde dziecko żydowskie. Na rzecz młodzieży polskiej, uczęszczającej do miejscowego gimnazjum, uchwalono najpierw 1.500 zł, później zaś aż 2.100 zł, zawodowej szkole żeńskiej dano 1.200 zł. Na utrzymanie żydowskiego schroniska dla starców wyplacono 8.000 zł, na chrześcijańskie zaś tylko 6.000. Wystarczy!

Ze system popierania Żydów, Niemców i sekciarzy wszelkiego rodzaju stosuje P. P. S. wszędzie, o tem świadczy też to, co się dzieje w Łodzi.

Zwycięstwo narodowców

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). Wynik wyborów do rady miejskiej w Ostrowie Mazowieckim jest następujący: Polski Klub Gospodarczy (lista Narodowa) — 5 mandatów, P. P. S. — 2, Żydowski Klub Narodowy — 4, Żydzi ortodoksi — 1. Wśród ludności polskiej walne zwycięstwo odniosła więc lista narodowa. (w)

Redukcje i strajki

Groźne położenie w wielu gałęziach życia gospodarczego — Przesilenie w przemyśle metalowym

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). „Gazeta Warszawska“ donosi:

„Jesień tegoroczna zapowiada się burzliwie. Przy bardzo niepomyślnych horoskopach i złej sytuacji gospodarczej zanoszą się na wielki ruch podwyżkowy i redukcję w różnych gałęziach przemysłu. Na Górnym Śląsku związki górnicze wysunęły bardzo znaczne żądania podwyżkowe. Rokowania bezpośrednio nie daly żadnego wyniku i rozstrzygnięcie zatargu przekazane będzie „komisarzowi demobilizacyjnemu“, o ile przedtem nie podejmą związki akcji strajkowej. W górnictwie sytuacja jest zawsze względnie dobra. Doświadczenia zimy ubiegłej skłoniły zarówno ludność jak i instytucje publiczne oraz przemysł do porobienia zapasów i w ciągu lata był taki ruch w handlu węglem, jakiego nie było od czasu wojny. Możliwe jest więc, że przemysłowcy zgodzą się na dość dużą względnie podwyżkę z arbitrażu. Powstaje tylko pytanie, czy organizacje górników, orientujące się niewątpliwie w sytuacji węglowego przemysłu, zgodzą się na ustąpienie ze swoich żądań więcej niż połowy.

„Poważniej przedstawił się zatarg

w przemyśle metalowym w Warszawie. W czerwcu jeszcze wysunięte zostały przez związki zawodowe żądania podwyżki płac. Rokowania odłożono do jesieni, t. j. do wyjaśnienia sytuacji i terminu wygaśnięcia umowy w dniu 1 b. m. Obecnie sytuacja „wyjaśniła się“ w tym kierunku: przemysł metalowy ogranicza produkcję i liczbę zatrudnionych robotników. W „Pocisku“ zapowiedziano już redukcję 800 robotników, uzasadnioną zmniejszeniem zamówień rządowych. W drugich większych zakładach metalowych „Norblina“ zredukowano już liczbę zatrudnionych i czas pracy. Redukcję zapowiadają w fabrykach maszyn młyńskich, narzędzi rolniczych i innych, z powodu zmniejszenia się zamówień.

„W tej sytuacji ponowione zostały żądania ze strony związków zawodowych. Związek z Leszna (P. P. S.) i związek B. B. S. wystąpiły o 15 proc. podwyżki, oraz wysunęły inne jeszcze postulaty mniej więcej zgodne, co było pewną niespodzianką z uwagi na rywalizację partyjną tych związków. Do licytacji stanęły za to komuniści i... chadecy, występując o 30 proc. podwyżki. Komuniści wyprzedzili je-

dnak chadeców o tyle, że podjęli już akcję strajkową w „Parowozie“, o czem dajemy na innym miejscu.

„Poza tem nierozstrzygnięte są jeszcze zatargi z pracownikami miejskimi i telefonistkami w Warszawie i przygotowują się wystąpienia szweców. To wszystko razem wpływa bardzo hamująco na życie gospodarcze, zwiększa zastój i drożyznę, które znowu zwiększają nastroje strajkowe!

Nowy rząd litewski w walce z Woldemaraszem

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). Policja polityczna w Kownie aresztowała znowu 30 osób, które przygotowywały pucz na rzecz Woldemarasa. Wśród aresztowanych znajduje się były adiutant Woldemarasa, kapitan Matulewiczus. Dymisję otrzymali naczelnik policji politycznej i dyrektor policji. Redaktor głównego organu Woldemarasa „Tautas Kielios“ Zerajtis został

Dwa strajki w Lublinie

Lublin, 4. 10. (AW.). Pracownicy piekarni „Postęp“ w Lublinie w liczbie 23 osób przystąpili do pracy po uzyskaniu podwyżki płac tygodniowych I kategorii 85 zł, II kat. 80 zł. W innych piekarniach strajk trwa nadal.

Lublin, 4. 10. (AW.). Strajk elektromonterów trwa w dalszym ciągu bez zmiany.

aresztowany i wysłany do obozu koncentracyjnego w Worniach. Aresztowanie nastąpiło na rozkaz ministra spraw wewnętrznych Mustejkisa, który jest ojczymem Zerajtisa. Przewodniczącym stronnictwa „Tautininków“ w miejsce powołanego do rządu Wilejszysa został wybrany Łapenas, jeden z najgorliwszych przeciwników Woldemarasa, a przyjaciel Smetony. (w)

Po zgonie Stresemanna

Kondolencje i głosy prasy

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.) — Z powodu zgonu min. Stresemanna min. Zaleski wysłał depeze kondolencyjne do kanclerza Müllera i wdowy po Stresemannie.

Berlin, 4. 10. (PAT) Biuro Wolffa donosi, że wszyscy członkowie korpusu dyplomatycznego w Berlinie złożyli już w ciągu godzin porannych kondolencje z powodu zgonu min. Stresemanna.

London, 4. 10. (PAT). Śmierć ministra Stresemanna wywołała w Londynie wielkie wrażenie. Wszystkie dzienniki popołudniowe zamieszczają dłuższe opisy życia i zasług zmarłego, uzupełniając nekrologi licznymi ilustracjami z wystąpień politycznych Stresemanna w latach ostatnich. Dzienniki drukują cały szereg oświad-

czeń angielskich polityków, jak Hendersona, Snowdena, Lloyd Georgea i Lorda Cecila. Wszyscy oni nazywają Stresemanna pacyfikatorem Niemiec.

Lord Cecil nazywa zmarłego największym z mężów stanu, jakich wydały powojenne Niemcy.

Paryż, 4. 10. (PAT). — „Temps“ stwierdza, iż Niemcy straciły swego największego męża stanu od czasów Bismarka.

Curtius — tymczasowym następcą Stresemanna

Berlin, 4. 10. (Radjo wł.) Prezydent Hindenburg powierzył tymczasowe kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych ministrowi gospodarcstwa dr. Curtiusowi.

Polityczny lot Zeppelina

Warszawa, 3. 10. (Tel. wł.) 5 października sterowiec „Zeppelin“ podejmuje lot t. zw. wschodnio - niemiecki, który obejmie przedewszystkiem terytorja graniczące z Polską a po części także terytorjum Polski. „Zeppelin“ polecą na Śląsk nad miastami Zgorzelice, Wrocław, Opole, Bytom, Gliwice, Głogowo, dalej nad Frankfurtem n. Odrą do Berlina, a stamtąd do Landsbergu, następnie przez terytorjum Pomorza do Kwidzyna n. Wisłą, Hawy w Prusach Wschodnich, do Tannenbergu, Jańsborga, Elku, Lecu, Wystrucia i Królewca, następnie do Elbląga i Malborka, dalej przez Pomorze i Gdańsk do Słupska, a wreszcie przez Niemcy do Friedrichshafen.

Echa sensacyjnej ucieczki

Paryż, 4. 10. (Tel. wł.) W związku z sensacyjną ucieczką radcy ambasady sowieckiej Biesiedowskiego (nie Besselowskiego, jak poprzednio podano), zaznaczyć należy, że pełnił on funkcję „chargé d'affaires“ sowieckiego w nieobecności ambasadora Dowgalewskiego, który bawi w Londynie.

Paryż, 4. 10. (PAT) Prefektura policji daje następujące wyjaśnienia w sprawie incydentu z radcą ambasady sowieckiej w Paryżu: Kierownik urzędu śledczego Benoit na propozycję radcy ambasady sowieckiej Biesiedowskiego udał się z nim do dozorczy gmachu ambasady, skąd Biesiedowski zatelefonował do swej rodziny, prosząc ją o przybycie. Rodzina Biesiedowskiego niezwłocznie sama opuściła gmach ambasady, nie uciekając się do niczyjej interwencji.

Skazanie „Władców nocy“

Łódź, 2. 10. (PAT). Wczoraj zapadł wyrok w procesie przeciwko szajce bandytów, grasujących dłuższy czas w okręgu łódzkim i znanych pod nazwą „Władców nocy“. Główni herztowi szajki Kaczmarek i Szczeciński zostali skazani na karę bezterminowego ciężkiego więzienia. Pozostali oskarżeni w liczbie 7 skazani zostali na 3—12 lat ciężkiego więzienia. Reszta członków bandy została uniewinniona. Na ławie oskarżonych znajdowało się 36 osób.

Lot Polski Zachodniej.

Warszawa, 3. 10. (AW) Jak doniosła Agencja Wschodnia, w

niedzielę dnia 6 bm. rozpocznie się lot Polski Zachodniej. Trasa lotu przebiega przez Kraków — Częstochowę — Katowice — Kraków. Długość jej wynosi 300 km.

Start rozpoczyna się na wojskowym lotnisku krakowskim o godzinie 7 rano. Maszyny startują co 5 minut. W locie bierze udział 14 maszyn wojskowych. M. i. wezmą udział w locie asy lotnictwa polskiego por. Zwirko na awionetce R. W. D., oraz kpt. Długoszewski na aparacie B. M. 5.

Krwawa bójka wśród żydów

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). W Nowem Mieście nad Pilicą podczas odczytu o wypadkach palestyńskich, urządnego przez sjonistów, doszło do bójki, podczas której jeden z żydów zastrzelił drugiego. (w)

Dwaj robotnicy zatruli się gazami

Łódź, 2. 10. (Tel. wł.). W magazynie firmy „Standard-Nobel“ wskutek działania gazów w zbiorniku benzyny zatruli się dwaj robotnicy.

Konferencja w sprawie przewozu drobnych ładunków

Warszawa, 3. 10. (AW) Naczelnik wydziału w min. komunikacji p. inż. Włodek wyjechał do Lugano na międzynarodową konferencję kolejową, poświęconą kwestji przewozu drobnych ładunków w skrzyniach. Chodzi o dostarczenie przez zarządy kolejowe skrzyń do przewozu wszelkich gatunków delikatniejszych.

Dalsze rozruchy w Palestynie.

Jerozolima, 3. 10. (AW). Ostatnie dni nie przyniosły ani uspokojenia, ani nawet odprężenia sytuacji. Nieustanne napady na osiedla żydowskie wywołują panikę. Załoga wojskowa w Jaffie została ponownie wzmocniona, tem niemniej jednak wczoraj w Jaffie 2 robotników żydowskich zaszytletowano na ulicy.

Miasto Safed zostało przez Arabów obrabowane. Straty poniesione oceniano się na 5 milionów franków złotych.

Akcja katolicka w Polsce

(KAP) Zamianowany przez Episkopat Polski dyrektor Centrali Akcji Katolickiej w Polsce ks. infułat Stanisław Adamski, objął swe stanowisko i przystąpił do czynności organizacyjnych.

Zapowiedź nowego „czynu” grupy pułkownikowskiej?

Oświadczenie pos. Kościalkowskiego

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). Poseł Marjan Kościalkowski w rozmowie z współpracownikiem „Expressu Porannego” oświadczył:

„Na czoło obecnej sytuacji wysuwa się bezsprzecznie fakt, że do głosu dochodzi znowu istotni sprawy wypadków majowych. Na opozycji legły ponownie cienie Witosa, Kiernika i Popiela. Fakt ten jest najlepszym prognostykiem konieczności szybkich i zdecydowanych posunięć ze strony miarodajnych czynników celem rozwikłania obecnej sytuacji politycznej”. (w)

Od redakcji: To znaczy, że p. Kościalkowski zapowiada nowy „czyn”. Do sprawy tej powrócimy, a narazie przestrzegamy przed groźbami, bo na „czyny” mogłaby nastąpić — odpowiedź.

Akcja stronnictw centrowych i lewicowych

Warszawa, 4. 10. (AW). Jak komunikują Agencji Wschodniej, na obrady stronnictw centrowo-lewicowych, które rozpoczną się ponownie w przyszłym tygodniu, nie będą zaproszeni przedstawiciele Ukraińców, Białorusinów i komunistów. Przywódcy

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). W wczorajszym numerze „Robotnika” pojawił się artykuł bardzo ostry przeciw marsz. Piłsudskiemu.

Pozatem „Nasz Przegląd” ogłosił fragmenty z rozmowy, prowadzonej z postem Niedziałkowskim, dotyczące stanowiska Prezydenta Rzplitej.

Dzisiejszy „Głos Prawdy” w artykule „Przestrzegamy” pisze:

„Z całą powagą i całą stanowczością przestrzegamy przed wszelkimi zakusami na powagę głowy państwa, które spotkałyby się z takim odporem i z taką bolesną karą, o jakiej się p. Niedziałkowski i jego w tej koncepcji współtowarzyszom nie śniło”. (w)

jowy ogółem 334 128 t., wobec 323 410 tonn w tym samym okresie w roku ubiegłym, czyli wzrost konsumpcji za wymieniony okres wyniósł 10 718 tonn.

Eksport cukru z Polski w czasie od 1. X. 1928 do dnia 1. IX. 1929 r. wyniósł 278 142 tonn w wartości cukru białego, przyczem głównymi odbiorcami były Anglja, Szwecja, Francja, Danja i państwa bałtyckie. Z cukrów tych wysłano przez porty: Gdańsk 143 313 t.; Szczecin 36 635 t.; Hamburg 22 485 t.; Gdynia 17 770 t. Do Gdyni rozpoczęto wysyłki cukru dopiero w ostatnim okresie kampanji, gdy pozwolił już na to rozbudowa tego portu i jego urządzeń. Z cukru tego następnie wysłano do Anglii 12 170 t.; Łotwy 4 000 t.; Szwecji 1 600 tonn — czyli razem 17 770 tonn.

Obecnie po przygotowaniu dalszych magazynów w Gdyni będą mogły być wysłane tą drogą już znacznie większe ilości cukru z nowej kampanji. Dla omówienia tej sprawy zwołało min. przemysłu i handlu na dzień 23 ub. m. konferencję do Gdyni, w której wzięli udział przedstawiciele polskiego przemysłu cukrowniczego, Banku Cukrownictwa oraz zainteresowanych firm spedycyjnych. Konferencja ta, w której miarodajne czynniki miały okazję bezpośredniego zapoznania się z potrzebami przemysłu cukrowniczego, o ile chodzi o skierowanie eksportu cukru na Gdynię, w wynikach swoich niezawodnie przyczyni się do tego, że w nowej kampanji eksport cukru przez Gdynię poważnie się zwiększy, niemniej jednak stwierdzono, że porty w Gdyni i Gdańsku nie będą w stanie same przejąć tych ilości cukru, jakie wypadnie wysłać już w pierwszych trzech miesiącach kampanji.

Co do sytuacji na rynkach zagranicznych, to pod wpływem wiadomości o długotrwałej suszy, która poważnie zagraża plantacjom europejskim, uległa ona pewnej zmianie o tyle, że — szczególnie w ostatnim tygodniu — zapanowała tendencja stała z wyraźną chęcią do zawierania transakcji. Również z powodu suszy podniosły się nagle ceny na wysłanki suszone i to z 24,5 dol. na 25,5 dol., a w końcu ub. tygodnia ofiarowano nawet 26,5 dol. za tonnę loko wagon granica polsko-niemiecka, z dostawą październik/listopad/grudzień. Melas zaś ostatnio notowano 17,5 dol. za tonnę loko wagon granica polsko-niemiecka. Tegoroczny zbiór buraków w Polsce zapowiada się niezbyt dobrze; rozwój buraka został wstrzymany przez długotrwałą suszę i jakkolwiek wzrost plantacji buraków w roku 1929 w Polsce wynosi ca. 5 proc., to jednakże przypuszczalny zbiór buraków nie będzie większy od zbioru roku zeszłego, może nawet mniejszy.

Kurs złotego. Dziś raro notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,89 2/5 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,88 1/2 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płać dziś za 100 mkn. w dewizach — 212,08 zł, gotówką — 211,66 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 172,92 zł, gotówką — 172,58 zł.

Poznańska Giełda Pieniężna

Poznań, 4 października 1929. Dzisiejsza giełda wykazała w dalszym ciągu tendencję spokojną.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych płacono za 5 proc. konwers. 50 proc., za 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie 41 proc. i za 8 proc. listy zast. Zach. Pol. T-wa Miejsk. w Poznaniu 91,50 proc. w złocie, natomiast 8 proc. listy dolarowe ziemskie były w odaniu po 92 proc. (przy dew. 8,90).

Z akcji bankowych chętnie nabywano Bank Polski po 168,50 i płacono za Cegielskiego 37,— a za C. Hartwiga 32,—

Z pap. nieoficjalnych dopytywano się o Bank Cukrownictwa po 145,— i o Sinnera po 88,50.

Z dniem dzisiejszym odpada kupon od akcji „Unja” (dawn. Ventzki) za 1928/29 r. w wysokości 15 proc.

Cedula urzędowa z 4 października 1929 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 50% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 92% O.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 41% P.
8% listy zastawne Zach. Pol. T-wa Kredyt. Miejsk. w Poznaniu 91,50% P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 168,50 P.

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Cegielski H. I em. zł. 37,— O.
C. Hartwig I em. zł. 32,— P.

Tendencja: Spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań dnia 4. 10. 1929.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

„Ceny orientacyjne” parytet Poznań

Zyto zdrowe suche, zdal. do przemiału	24,50—25,00
Uspokobienie spokojne.	
Pszonica sucha zdal. do przemiału	37,00—39,00
Uspokobienie spokojne.	
Jęczmień przemysłowy	25,00—26,00
Jęczmień browarowy	27,00—30,00
Uspokobienie spokojne.	
Owies	21,75—23,75
Uspokobienie spokojne.	
Mąka żytnia wł. workach według urzędowo ustalonego typu (70%)	36,75
Uspokobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. worka	57,50—61,50
Uspokobienie spokojne.	
Otręby żytnie	16,75—17,75
Otręby pszenne	18,75—19,75
Rzepak	69,00—72,00
Groch polny	38,00—42,00
Groch Victoria	50,00—60,00
Groch Folgera	44,00—49,00
Ziemiaki fabryczne franco fabryka za kg. % mączki	0,21

Ogólne uspokobienie spokojne.

Uwagi: Jęczmień, pojawiający się na rynku w większości wypadkach nie odpowiada normom jęczmienia browarowego.

TARGOWICA MIEJSKA

Urządowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 4. 10. 1929.

Spędzono wołów 4, buhajów 11, krów 42, bydła 57, świń 337, cielat 120, owiec 3, kóz —, prosiąt —. Razem zwierząt 567.

Z powodu małego spędu notowań nie przeprowadzono.

Giełda warszawska

dnia 4 października 1929 r.

Waluty Gółowska

Dol. Stan. Zjedn. tr. 8,89 sp. 8,91 kup. 8,87

Dewizy:

Belgja	tr. 124,31 sp. 124,62 kup. 124,00
Holandja	358,30 " 359,20 " 357,40
Londyn	043,36 " 043,47 " 043,25
Nowy Jork	008,90 " 008,92 " 008,88
Paryż	034,98 " 035,07 " 034,89
Praha	026,40 " 026,46 " 026,34
Szwajcaria	172,16 " 172,59 " 171,73
Wiedeń	125,38 " 125,69 " 125,07
Włochy	046,70 " 046,82 " 046,58

Papiery państwowe i obligacje:

4% poz. inwest.	000,00 000,00 120,00
5% poz. premj. dol.	000,00 000,00 062,00
5% poz. konw.	000,00 000,00 049,00
6% poz. dol.	000,00 000,00 080,00
10% poz. kol.	000,00 000,00 102,50

Akcje w złotych:

Bank Polski	000,00—167,00
Bank Zachodni	000,00—070,00
Firley	000,00—051,00
Nobel	00,00—14,25
Lilpop	000,00—027,75
Modrzejów	020,75—020,50
Ostrowieckie zakłady	000,00—084,50
Rudzki	000,00—081,50
Starachowice	000,00—023,50
Klucze	000,00—06,75

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg

Berlin, dnia 4 października 1929.

Pszonica march. od st. zał.	231,00—233,00
Tendencja spokojna.	
Zyto march. od st. zał.	184,00—187,00
Tendencja spokojna.	
Owies march. od st. zał.	169,00—180,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień trowarny	196,00—216,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień past. i przemysł.	170,00—186,00
Tendencja spokojna.	
Kukurydza loco Berlin	207,00—208,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	28,25—33,50
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	24,75—27,50
Tendencja spokojna.	
Ospa pszenna	11,60—12,25
Tendencja spokojna.	
Ospa żytnia	10,80—11,25
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	35,00—44,00
Groch dr. jad.	28,00—33,00
Groch past.	21,00—23,00
Makuchy rzepakowe	18,50—19,00
Makuchy miane	24,20—24,60
Wyłoki suche	11,80—12,00
Srut Soja	19,70—20,10
Ogólna tendencja dobrze utrzymana.	

Notowania złotego w Berlinie z dnia 4 października 1929.

Wyplaty na Warszawę: 46,925—47,125

Noty wielkie 46,875—47,275

Informacyj o przystankach i odjeździe autobusów udziela sekretariat Związku Przedsiębiorstw Autobusowych przy ulicy Kantaka nr. 1 w godzinach od 9 do 1 i od 15 do 18 (Telefon 33-39).

r. b. sumę 57 305 658 zł, nie licząc podatków nadzwyczajnych, a mianowicie majątkowego, który dał 611 294 zł, i 10-procentowego dodatku nadzwyczajnego w kwocie 8 393 249 zł.

Łącznie za ostatnie pięć miesięcy wpływy z podatków bezpośrednich zwyczajnych przyniosły 50 proc. w stosunku do kwoty wpływów preliminowanych w budżecie na r. 1929/30, przyczem najbardziej wydajnym okazał się podatek przemysłowy, który już obecnie dał 59 proc. preliminowanej na bieżący rok budżetowy kwoty. Nie dopisał, jak zwykle zresztą, podatek gruntowy. Wpływy z tego podatku za 5 miesięcy uczyniły zaledwie 21 procent kwoty preliminowanej na 1929/30 r. budżetowy.

Naogół wpływy podatkowe w miesiącu sierpniu pomimo silnie naciśniętej śruby podatkowej wybitnie zmalały.

Ważniejsze podatki przyniosły w miesiącu sierpniu: podatek gruntowy — 1 411 656 zł, czyli o 222 073 zł mniej niż w miesiącu lipcu rb., w stosunku zaś do wpływów w sierpniu roku ubiegłego o 800 376 zł mniej.

Podatek od nieruchomości — 3 152 490 zł, czyli o 702 211 zł mniej od wpływów w lipcu r. b., zaś o 38 067 zł mniej niż w sierpniu r. ub.

Podatek przemysłowy — 34 306 136 zł, czyli o 2 820 135 zł mniej niż w lipcu r. b., zaś o 3 446 481 zł mniej niż w sierpniu r. ub.

Podatek dochodowy dał 12 852 625 zł, czyli o 4 171 016 zł mniej od wpływów w lipcu r. b., a o 1 208 576 zł więcej od wpływów w sierpniu r. ub.

Podatki od kapitałów i rent, wojaskowy, majątkowy i 10 proc. nadzwyczajny dodatek również dały znacznie zmniejszone wpływy.

Oplaty stempłowe przyniosły 14 994 926 zł, t. j. o 3 078 158 zł mniej od wpływów w lipcu r. b. oraz o 1 134 492 zł mniej od wpływów w sierpniu r. ub.

Wpływy z podatków pośrednich — 14 347 784 zł w sierpniu — zmniejszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 2 515 254 zł.

Cła przyniosły niższe wpływy o 2 865 922 zł (30 026 430 złotych wobec 32 892 352 zł w lipcu r. b.).

Ogółem daniny publiczne przyniosły skarbowi państwa w miesiącu sierpniu o 18 838 116 zł mniej od wpływów w miesiącu lipcu r. b. (c)

Sytuacja w przemyśle cukrowniczym

Krajowa konsumpcja w sierpniu roku bież. zmniejszyła się w stosunku do sierpnia roku zeszłego o 2 449 tonn, mianowicie z 36 941 tonn do 34 492 t. Należy przytem zaznaczyć, że przemysł cukrowniczy liczył się z góry z tego rodzaju redukcją sprzedaży w sierpniu ze względu na to, że konsumpcja sierpniowa roku ub. była wyjątkowo duża; powodem tego specjalnego wielkiego zapotrzebowania była wówczas obawa, że może zabraknąć kryształu oraz spóźniony w roku ub. zbiór owoców, który w tym roku natomiast zupełnie zawiódł. Od początku kampanji do 1. IX. b. r. wysłano na rynek kra-

Tajemniczy wypadek samochodowy

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). Historia wypadku samochodowego pod Ożarowem, o którym donosiliśmy w numerze porannym, nabiera posmaku sensacji. Wiadomość o katastrofie ministra Zaleskiego podała w nocy jedna z dziennikarskich agencji reporter-skich.

Tymczasem niektóre dzisiejsze pisma donoszą, że minister Zaleski zupełnie nie wyjeżdżał samochodem i jest całkowicie zdrowy. Inne pisma znów wspominają, jakoby ofiarą wypadku miał paść poseł Chaciński, przywódca Chrześcijańskiej Demokracji. (w)

Warszawa, 4. 10. Polska Ag. Tel. podaje, że wiadomość, podana przez niektóre pisma o rzekomym wypadku samochodowym p. min. Zaleskiego jest nieprawdziwa. P. minister wczoraj wogóle nie wyjeżdżał samochodem, żadnemu wypadkowi nie uległ i nigdy samochodem nie kierował.

Wypadek samochodowy dziennikarzy berlińskich

Warszawa, 3. 10. (Tel. wł.) Na szosie Kraków — Lagiewniki na samochod, w którym jechało 3 dziennikarzy berlińskich, uczestników wyścigki po Polsce oraz radca poselstwa polskiego w Berlinie Zaleski, wpadł spleziony koł i dyszlem wozu uderzył w chłodnicę samochodu, która rozbiła się. Dziennikarze wyszli cali.

Wielki pożar w majątku ziemskim

Warszawa, 4. 10. (Tel. wł.). W majątku Beselera w Mirosławach pod Kleckiem spłonęły wszystkie zabudowania wraz z domem dla służby folwarcznej. (w)

Śmierć w płomieniach

Myślenice, 4. 10. (AW). Onegdaj w godzinach popołudniowych wybuchł pożar w domu mieszkalnym Tomasza Sudra w Zawadzie. W czasie pożaru 5-letni syn Sudra poniósł śmierć w płomieniach, żona zaś spiesząc na ratunek dziecku, doznała ciężkich poparzeń.

Pożar powstał od zapalek, któreimi posługiwał się 5-letni Suder, udając się na strych po jabłka.

Min. Bonnefous o swej podróży do Polski

Paryż, 4. 10. (PAT). Min. handlu Bonnefous złożył wczoraj na posiedzeniu rady ministrów sprawozdanie ze swej podróży do Polski.

Dochody skarbowe w sierpniu

Dochody skarbu państwa w miesiącu sierpniu b. r. z tytułu danin publicznych i monopolu wyniosły ogółem 205 461 225 złotych, w tem daniny publiczne — 125 679 340 zł; monopolie zaś 79 781 886 zł. Same podatki bezpośrednio przyniosły w sierpniu

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Bolączki komunikacyjne Wildy

Brak bezpośredniego połączenia z Sołaczem — 0 dodatkowych wagonów przed godz. 8

Od mieszkańców Wildy otrzymujemy poniższe uwagi:

Zmiana w rozkładzie jazdy Poznańskiej Kolei Elektrycznej, wprowadzona ostatnio z okazji P. W. K., nie przyniosła mieszkańcom naszego grodu spodziewanych udogodnień komunikacyjnych. Coprawda odciążono nieco Plac Wolności i przelożono ruch ten w części przez ul. Św. Marcina — jednak są jeszcze pewne luki. Dlaczego np. skierowano aż 7 linii przez śródmieście w kierunku Starego Rynku? Dalej — nie wprowadzono t. zw. linii okrężnej, której wymaga nietylko interes obywatelstwa, przyczem odnośny projekt rozpatrywały podobno miarodajne czynniki z wiosną b. r.

Ze zmianą odebrano Wildzie połączenie z Sołaczem. Wprawdzie przy pięknej pogodzie wprowadza się na tej linii specjalne wozy, lecz tych dni wyjątkowych jest w roku niewiele. Mieszkańcom Wildy chodzi jednak o stałe połączenie z Sołaczem, jakie posiadaliśmy od wielu lat. Nie leży też w interesie Dyrekcji P. K. E., by zmuszać podróżnych z Wildy do jazdy przez śródmieście, bowiem wagony czwórki i ósemki są w przeważnej części przepełnione.

Chcąc więc na najkrótszej drodze dotrzeć z Wildy na Sołacz, należy wsiąść do siódemki lub dziewiątki. Jadący siódmką muszą przesiadać się na Kaponierze i Moście Teatralnym, a dziesiątką na Moście Dworcowym i Moście Teatralnym. To samo czeka każdego podróżnego podążają-

cego w odwrotnym kierunku. Przy tem wystawiony jest na długi postój w wymienionych punktach, co z nadchodzącą zimą nie można zaliczać do przyjemności.

To też w interesie ogółu a przede wszystkim młodzieży zdążającej do szkół, uprasza się Dyrekcję P. K. E. o przywrócenie dawniejszej linii tramwajowej Wilda — Sołacz, lub conajmniej skierowanie wagonów siódemki na Jeżyce nie ul. Zwierzyniecką, lecz ul. Jasną około Mostu Teatralnego.

Bardzo przykre sceny dzieją się rano w tramwajach na Wildzie pomiędzy godziną 7 a 8. Tramwaje w tym właśnie czasie, są tak przepełnione, że często jest wprost niemożliwością dostanie się do środka wozu. Pasażerowie, którym się spieszy do codziennych zajęć, cisną się do wejść, tłoczą się, popychają, byle jakoś pojechać, boć przecież o 8 stanąć muszą do pracy.

Gorzej jest z tymi, którzy w lokalach nie bardzo są silni, ci bowiem zostać muszą i czekać na następny wóz. Najgorzej natomiast sprawa przedstawia się dla kobiet i dzieci szkolnych, które stale się wypycha i nie mogą wejść do tramwaju.

W interesie zatem P. K. E. leży, by w tym czasie rano, kiedy ruch jest b. ożywiony, zaprowadzić na godzinę dodatkowe wozy, a uniknie się niepożądanego rozgoryczenia i niepożądanego tłoku, który ponadto jest wodą na młyn różnych „kieszonkowców“.

prawiała się o godz. 9 msza św. w kościele parafjalnym na Łazarzu.

ZEBRANIA, JAZDY

— **Zebrań Związku Inw. Cyw., Wdów, Starców i Sierot** odbędzie się w niedzielę, dnia 6 bm. o godz. 4 po poł. w lokalu p. Koniecznego przy ulicy Masztalarskiej 2.

— **Wszczęstanowy Związek Biały Rycerzy Poznań - Tam** odbędzie swe zebranie w sobotę dnia 5 bm. o godz. 19 u p. Józwiaka, Chwaliszewo 57.

— **Stow. Młodzieży Polskiej przy Fara**ze zwołuje zebranie rodzicielskie w niedzielę, dnia 6 bm. o godz. 7.30 wieczorem na sali OO. Jezuitów, ul. Dominikańska.

— **Tow. Sport „Jutrzenka“** odbędzie swe zebranie w sobotę dnia 5 bm. o godz. 19.30 w lokalu klubowym p. Olszewskiego, ul. Gen. Kosińskiego 17 a.

— **Związek Chłwek. Kupców Podróżujących i Przedstawicieli Handl. w Poznaniu** zwołuje nadzwyczajne walne zebranie na 5 bm. o godz. 10.30 do sali posiedzeń w Bazarze.

— **Wlkp. Tow. Hodowli Kanarków** odbędzie swe zebranie dnia 5 bm. o godz. 6 wieczorem na sali p. Świtalskiego, ulica Podgórna 13.

— **Plenarne zebranie Związku Wermistrzów Polskich w Poznaniu** odbędzie się w sobotę, dnia 5 bm. o godzinie 20 w lokalu p. Tomeczyka, ul. Wroniecka 13.

— **Tow. Gimn. „Sokół“ Winiary - Sołacz.** Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę, dnia 5 bm. o godz. 19.

— **Cech Murarzy** odbędzie miesięczne zebranie w niedzielę, dnia 6 bm. o godz. 11.30 w lokalu p. Ograbowicza, przy ul. Ślusarskiej 6.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Tow. Wioślarzy „Polonia“** T. z. wzywa swych członków do wzięcia udziału w pogrzebie ś. p. druha Kostańskiego w piątek dnia 4 bm. o godzinie 16 ulica Pocztowa 23. Strój przepisowy: granatowe ubranie, czapka, odznak klubowy.

— **Dokoła Polski.** W niedzielę, dnia 6 bm. o godz. 10.30 wyrusza z Domu Katolickiego na Śródcie druh Jaśkowiak w pierwszą zimową podróż dookoła Polski. Druh Marjan Jaśkowiak wyznaczył sobie następujące etapy: Poznań, Kalisz, Kępno, Częstochowa, Kraków, Przemyśl, Lwów, Radomyśl, Ostrów, Stanisławów, Białystok, Łowicz, Ostrów, Warszawa, Sochaczew, Dobrzyń, Toruń, Tczew, Gdańsk, Nakło, Bydgoszcz, Janówiec, Poznań.

— **Bacność Sokół II Jeżyce** urządzi w sobotę dnia 5 bm. o godz. 20 u p. Kasperkowej, ul. Kraszewskiego 16, wieczorek familijny dla odchodzących do wojska. Goście i sympatycy mile widziani.

— **Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc“** urządzi w sobotę 5 bm. na sali Domu Królowej Jadwigi zabawę jesienną. Początek o godzinie 8 wieczorem.

— **Stow. Urzędników Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego w Poznaniu** urządzi w sobotę dnia 5 bm. o godz. 20 zabawę jesienną w sali restauracji Ogro-

du Zoologicznego. Czysty dochód z zabawy przeznacza się na bibliotekę Stowarzyszenia.

— **Sodalicia Pań Zawodu Kupieckiego.** Wszystkie członkinie prosimy przypadać w bież. m. spowiedź załatwić po kościołach parafjalnych. W niedzielę, d. 6 bm. o godz. 10 wspólna komunia św. — Nazajutrz dnia 7 bm. o godz. 7 wieczorem zebranie plenarne z wykładem ks. prez. Bajerowicza w Bibliotece Uniwers.

— **Teatr Szkolny** (ul. Bukowska 16). W sobotę i w niedzielę o godz. 5 po poł. urządzi Teatr Szkolny dla młodszej dziatwy przemysłowej, na którym będzie mogła przypatrzeć się pięknym tańcom młodocianych baletniczek i nasłuchać się fantastycznych bajek Makużyńskiego, Kraszewskiego i i. z piękną ilustracją muzyczną. Będzie to wspaniała impreza dla dziatwy Poznania, która zapewne tłumnie pośpieszy do Teatru Szkolnego. Bilety w księgarni J. Jachowskiego, ul. Gwarna.

— **O korespondencję do Chin i Japonii.** Stery przemysłowo - handlowe załą się na opóźnienie, a nawet zaginięcie korespondencji, przeznaczonej do Chin i Japonii, przesyłanej drogą przez Syberję, co datuje się od czasu wybuchu konfliktu chińsko - sowieckiego. Aby zapobiec temu opóźnieniu względnie zaginięciu, Ministerstwo P. i T. w Warszawie zarządziło, ażeby korespondencję do Chin i Japonii kierowano również przez Nowy Jork, jednakże tylko na wyraźne życzenie nadawców, którzy w tym celu winni umieszczać w adresie przesyłki wskazówkę: „via New York“ lub „via Ameryka“.

— **Wygrane z Wenty Fantowej Festywalu Ludowego T. C. L.** Jedną z wielu imprez Festywalu Ludowego T. C. L., urządnego przez specjalny komitet dla uświetnienia ostatnich dni P. W. K., dobiegnie swego końca dopiero za kilka dni, albowiem przewiezienie fantów z Wieży Górnosławskiej do Biura Centralnego (ul. Ratajczaka 16) nie mogło się obejść bez pewnych usterek, wymagających ponownej kontroli. Wygranych zostało dotychczas cały szereg wartościowych fantów, które odebrać można, o ile chodzi o żywy inwentarz (barany, owce, jałówki, drób i t. d.) bezpośrednio u wspaniałomyślnych ofiarodawców.

KRONIKA FILMOWA

— **„Pogromcy wilków“.** Pat i Patachon wystąpią w tej nowej arcywesołej roli na ekranie Domu Katolickiego na Śródcie (tramwaj nr. 2) w sobotę 5 bm. o godz. 20 oraz w niedzielę, dnia 6 bm. o godz. 17, 19 i 21. — Kto chce spędzić kilka wesołych godzin, niech korzysta z okazji, a przytem przysłuży się dobrej sprawie, ponieważ czysty dochód z tych przedstawień przeznaczony jest na nowe dwory dla kościoła św. Małgorzaty. — Bilety wcześniej nabywać można w biurze parafji archikatedralnej.

KRONIKA MIEJSKOWA

— **W Cechu Cukierników (mistrzów)** odbyły się wybory uzupełniające do zarządu: W miejsce opuszczającego Poznania p. przew. Webera obrano cechmistrzem p. Jana Wawrzyniaka, podstarszym zaś Cechu zostali pp. Rączyński Franciszek oraz Pawlarczyk Ignacy. (k)

— **Pawilon uzdrowisk na P. W. K. opróżniony.** Pierwszym pawilonem całkowicie opróżnionym na P. W. K. jest pawilon uzdrowisk polskich, z którego ostatnie eksponaty wywieziono już w czwartek o godzinie 15-tej.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Wypadki.** Dnia 3 bm. na ul. Towarowej Garnas Stefan, zamiesz. przy ul. Półwiejskiej 39, jechał motocyklem P Z 45 085 i przy Państw. Urzędzie Pośredn. Pracy najechał 2 przechodniów, a mianowicie: Krakowskiego Marjana, lat 23, zamiesz. przy ul. św. Wawrzyńca 34 b i Splawskiego Jana, lat 26, zamiesz. przy ul. Czajczej 12; wymienieni odnieśli lejsze obrażenia. — Pawłowski Wawrzyn, zamiesz. przy ul. Siennej 9, zaccadził się gazem świetlnym w swem mieszkaniu. Przywołany lekarz stwierdził śmierć. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— **Wykroczenia.** W miesiącu wrześniu rb. notowano 615 wypadków wykroczeń samochodowych i dorożkarskich, a mianowicie: za nieoświetlenie samochodów 228, za brak firmy 13, za szybka jazdę i wyprzedzanie innych samochodów 52, za to, że nie przystanął przy przystanku tramwajowym, gdy publiczność wsiadała i wysiadała 26, za używanie syreny 27, za nadmierne dymienie 42, za zatrzymywanie się w miejscu zakazanem i tamowanie ruchu 50, za nieprzeprawienie 91, za palenie tytoniu podczas jazdy 17, za zderzenie samochodów z tramwajami i dorożkami 9, za nieposuszczenie choroągiewki podczas jazdy z pasażerem 11, za nie posiadanie wskaźnika 10, za najechanie ludzi 7, za nieposiadanie dowodu rejestr., dyplomu szoferskiego, legitymacji dorożkarskiej, za jazdę ulicą zakazaną 8. (z)

— **Włamania.** Do biur Tow. Pomocy Inwalidów Wojen. i Weteranów przy ul. Fredry 7 włamali się złodzieje i skradli swetr, 53 zł i ćwiartkę losu loterii państwowej 184 041. — Leitgeber Czesław, zamiesz. w Naramowicach 25, zgłosił włamanie do wili, za pomocą wyważenia filaru. — Do piwnicy Raźnego Jana, zamieszkałego przy ul. Fabrycznej 21, wia-

Przy grypie, zapaleniu oskrzeli, zapaleniu migdałków, katarze wierzchołków płucnych, zakaterzeniu nosa, gardzieli i krtni, chorobach usznych i ocznych pamiętać należy, aby żołądek i kiszki były dokładnie przeczyszczone przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa, Znakomici fachowcy, myślący o zdrowiu naszym, zaświadcza, że przy różny i innych gorączkowych i zaraźliwych chorobach woda Franciszka Józefa oddaje cierpiącej ludzkości ogromne usługi. nw 4359

mali się złodzieje i skradli 38 kg rur ołowianych i 4 kurki mosiężne, wartości 100 złotych. (z)

— **Odstawiono do sądu:** Piechowiaka Bronisława ur. 23. 3. 1911, zamiesz. przy ul. Wspólnej 12 i Paszaka Leona, ur. 4. 5. 1911, bez mieszkania, za kradzież żelaza na szkodę Dyrekcji Kolei Państw., Myszora Leona, ur. 2. 4. 1904, bez mieszkania, za sprzeniewierzenie i fałszowanie dokumentów. (z)

— **Kradzieże.** Kazimierzowi Myszkowskiemu, zamiesz. przy ul. Wszystkich Świętych 8, skradziono podczas snu na ławce przy Alejach Marcinkowskiego płaszcz, kapelus, trzewiki, 4 zł, portfel, zawierający świadectwa, kwity i klucze, łącznej wartości 200 zł. — Komowskiemu Norbertowi, zam. w Chelmży, skradziono z samochodu pozostawionego przy ulicy Kantaka kurtkę i płaszcz. — Na szkodę firmy „Ekspelt“ skradziono z pawilonu wókienniczego 5,80 m sukna, wartości 300 zł. — Jackowski Stanisław, zamiesz. przy Św. Marcina 46, doniósł, że skradziono mu z dorożek stojących na podwórzu dwa skórzane fartuchy. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Śmierć pod siewnikiem.** W niezwykle tragiczny sposób utracił życie w pobliżu Fordonu robotnik Franciszek Nowiński. Śp. Nowiński powoził kołami zaprzężonymi do siewnika. W pewnym momencie Nowiński upadł z maszyny tak nieszczęśliwie, iż dostał się pod rurki z gracami, doznając ciężkich okaleczeń. Śmierć nastąpiła wkrótce. (k)

— **Włóczęga sprawcą pożaru.** W związku z wielkim pożarem w maj. Łaziskach w powiecie wągrowieckim dochodzenia wykazują, że podejrzanym o podpalenie stogów jest bezdomny i upośledzony na umyśle włóczęga. Nazywa się on Antoni Woźniak i zbiegł w nieznanym kierunku. (k)

— **Wpadł pod przejeżdżający pociąg** przy przechodzeniu przez tor 63-letni drogomistrz, Antoni Lempowski z Posadowa w pow. wolsztyńskim. Koła lokomotywy odcięły Lempowskiemu nogę powyżej kostki. Po udzieleniu pierwszej pomocy, L. przewieziono do lecznicy powiatowej w Wolsztynie, celem amputacji nogi. (k)

— **Pociąg najechał w Hanulinie na samochód osobowy** własność p. Stefana Laurentowskiego z Rzetni w pow. kępińskim. Auto zostało rozbite doszczętnie. Kierujący samochodem p. Laurentowski oraz jadący jako pasażer robotnik Józef Stypulski, zdołali jeszcze w ostatniej chwili wyskoczyć z samochodu. Winę ponosi dróżnik Stanisław Ikiś z Krawców, który zapóźno opuścił zapórę kolejową. (k)

— **Uderzył w wóz ciężarowy** podczas mijania na szosie poznańskiej, samochód osobowy P Z nr. 44098, własność p. Czechowskiego z Poznania. Samochód wpadł do rowu; dwu pasażerów ciężiej poranionych przewieziono do szpitala w Poznaniu. Szofer i jeden z pasażerów wyszli bez szwanku. (k)

— **Denerwujące zajście** wydarzyło się w nocy na 3 bm. w Hotelu Polskim w Lesznie. Pewien silnie podniecony alkoholem porucznik 17 p. ul, którego nazwiska nie zdołano stwierdzić, zniewazył słownie kpt. rez. Moszczeńskiego, a następnie strzelał z rewolweru. Strzały na szczęście chybiły. W tej sprawie władze prowadzą dochodzenia. (k)

— **Napadnięto** na drodze pod Skrzetuszewem (pow. gnieźnieński) i pobito do utraty przytomności Józefa Kaźmierczakównę z Mielżyna. Nieznani napastnicy zabrali Kaźmierczakównie torebkę z zawartością 530 zł. (k)

— **Wyjaśnienie.** Notatka o samobójstwie ucznia śp. Romana Hufczaka nie polega na prawdzie. Świadcstwo lekarskie stwierdza, że umarł na śpiączkę cukrzycową. O objawach otrucia wogóle niema mowy. Nieprawdziwą wiadomość o samobójstwie podaliśmy na skutek mylnych informacji.

— **Masowa kradzież wieprzy.** W majątku Kochłowach w pow. kępińskim włamali się nieznani sprawcy do zabudo-

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Złote piekło“.
Aurora: „Cyrk Chaplina“.
Bajka: „Gazeciarze“.
Gasino: „Gazeciarze“.
Colosseum: „Szajka zkrozy“.
Edison: „Arena grozy“ (Artyści).
Kapitol: „Romans Cygański“
Metropolis: „Intrygant“.
Oedon: „O czym się nie mówi rodzicom“.
Renaissance: „Dziecko w pazurach małpy“.
Słońce: „Łódź podwodna S. 44“.
Stylowe: „Krystyna“.
Wilsona: „Rajski ogród“.

Aresztowanie fałszerzy

Ujęto dwóch niebezpiecznych ptaszków

W czwartek aresztowano przy rozpowszechnianiu fałszywych dwuzłotówek 31-letniego Bronisława Plotkowiaka z Fabjanowa w pow. poznańskim i 32-letniego Władysława Stachowiaka, (ul. Łąkowa 20). Obaj weszli do sklepu p. Gogulskiej przy Rynku Łazarskim 10, by zakupić jakieś drobniaki i uzyskać resztę w prawdziwych pieniądzach. P. Gogulska spostrzegła jednak, iż piąca fałszyfikatami, więc pod pozorem zamiany na drobne, zatrzymała nieznanomych i przywołała policję, która ich aresztowała. Dzięki przytomności umysłu p. Gogulskiej, ujęto, jak się później okazało, fałszerzy pieniędzy uprawiających ten nieczny proceder na większą skalę, gdyż znaleziono u nich 26 gotowych fałszyfikatów i 96 jeszcze nie wykończonych krążków.

Należy zaznaczyć, że fałszyfikaty są dobrze drobnione i wykonane ze złoty różnych metali. Czyn p. Gogulskiej zasługuje na specjalne zatem podkreślenie bowiem przyczyniła się w ten sposób do unieszkodliwienia dwóch specznych osobników, którzyby mogli puścić w obieg bardzo wiele fałszyfikatów. (k)

KALENDARZYK

Piątek, 4 października 1929.

Słońce: wschód 5.58 — zachód 17.24 — długość dnia 11 godzin 26 min.

Księżyc: wschód 7.36 — zachód 18.02 — po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 13 st. Cels. — Pochmurno. Cisza. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 750 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 21 st. Cels., najniższa plus 13 st. Cels. Ilość opadu nieznaczna.

Kal. rz.-kat.: Franciszek Seraficki — jutro Placyda M.

Kal. słow.: Bratysław — jutro Zaslaw.

Zebrania

Jutro o 19 Zw. Pomocników Tapicerów i Dekoratorów, w lokalu p. Pohla, przy moście Chroprego.

o 20 Tow. b. Żołnierzy I. p. Strzelców Wlkp., w Domu Królowej Jadwigi.

o 20 Sokół - Rataje w lokalu zebrania.

OSOBISTE

— **Srebrne gody małżeńskie** obchodzi w piątek, dnia 4 bm. p. Jan Kabaciński z żoną swoją Joanną z Langów (ulica Matejki 38). Na intencję jubilatów od-

wań 4 robotników dominjalnych i skradli 4 wieprze. Złodzieje zajechali powózka i ulotnili się w nieznanym kierunku. (k)

Tajemnicze zwłoki. Na dworcu w Poznaniu na torach w pobliżu rampy kolejowej, znaleziono zwłoki robotnika Stanisława Kujawy, zamieszkałego na Wierzbicicach 15, liczącego 49 lat. Narazie sprawa tajemniczego zgonu nie została wyjaśniona. Przypuszcza się, że sp. Kujawa wpadł między bufory przy przetaczaniu wagonów i poniósł natychmiastową śmierć. (k)

Z WIELKOPOLSKI

Szamotyły. (Z posiedzenia Rady miejskiej.) Ostatniemu posiedzeniu Rady miejskiej przewodniczył p. Franciszek Czerwiński. Powzięto do wiadomości protokół z nadzwyczajnej rewizji Kas miejskich, odbytej w dniu 18 i 20 września rb. Wykonanie centralnego ogrzewania w nowo budującej się hali gimnastycznej przy nowej szkole powszechnej powierzono firmie W. i St. Hedinger w Poznaniu. W dalszym ciągu obrad wywiązała się bardzo obszerna dyskusja nad ofertami co do prac dekarskich oraz blacharskich, które w końcu załatwiono w myśl uchwały Komisji budowlanej. — Uchwalenie nowego statutu umów przeniesienia własności i nieruchomości według nadesłanego wzoru Wojewódzkiego odroczono do następnego posiedzenia. — Przedłożony regulamin dotycz. urzędowania taniej janki przy rzeźni miejskiej przyjęto jednogłośnie. W końcu załatwiono sprawę co do ogrzewania i odnowienia sali posiedzeń Rady miejskiej.

Koźmin. (Ś. p. Walentyna Zdaniewiczowa.) Dnia 20 ub m. odbył się pogrzeb ś. p. Walentyny Zdaniewiczowej, matki burmistrza Koźmina p. Antoniego Zdaniewicza. Pogrzeb zgromadził licznych mieszkańców miasta. Ś. p. zmarła, złożona od szeregu lat ciężką niemocą, była mniej znaną szerokiemu ogółowi. Bliżsi znajomi mówili z uznaniem o jej pobożności, patriotyzmie i miłym usposobieniu, które mimo cierpień nie uległo zmianie. Na cmentarzu mowę żalobną wygłosił ks. prob. Flach.

(Nowy gmach Pow. Kasy Oszczędności.) Przy ulicy Boreckiej wykończono już budowę nowego gmachu Pow. Kasy Oszczędności. Nowy budynek jest prawdziwą ozdobą miasta i będzie zapewne dobrem pomieszczeniem dla tułejszej, doskonale prowadzonej Pow. Kasy Oszczędności, na której czele stoi zapobiegliwy i sprężysty dyr. p. Gałązka.

Wybuch amunicji komunistycznej w bóżnicy żydowskiej

Z Kielc donoszą do warszawskiego „A. B. C.“:

Wielkie wrażenie wywołała tutaj wiadomość, iż w Słupi Nowej podczas pożaru, — o którym już donosiliśmy — w bóżnicy gminy żydowskiej, nastąpił wybuch, ukrywanych tam oddawna w wielkiej ilości przez miejscową żydowską młodzież komunistyczną granatów ręcznych i amunicji karabinowej oraz rewolwerowej. Także nastąpiły większe wybuchy podobnej amunicji w domach prywatnych Szmula Zilbermana i Joska Klejnera.

Jak się okazuje komuniści mieli w Słupi całe ukryte arsenały broni i pocisków, które zniszczone zostały podczas pożaru. W czasie wybuchu powybijane zostały szyby we wszystkich domach miasteczka, które ocalały i szyby w Świętokrzyskim więzieniu. Żydzi, aby zatuszować wybuchy, alarmowali policję o nowych jakoby pożarach i rzekomych rabunkach na krańcach miasta, co oczywiście nie było prawdą. Gdy się policja zorientowała i zaczęła aresztować, ci rzucali się na policję z nożami i gryźli po rękach. Tak np. do krwi został pogryziony przodownik Plachciński i posterunkowy Szott. Wielu strażaków i policjantów obrzucono kamieniami.

SPORT

Boks

Zawody bokserskie organizuje K. S. „Warta“ w sobotę dnia 5 bm. o godz. 20 w hali Centr. W. S. G. i Sp. na stadionie wojskowym. Wejście od ul. Marcelesińskiej. Atrakcją wieczoru będzie walka między Arskim a Kołodziejem z K. S. „Czarni“ Lwów, który należy do najlepszej klasy swej kategorii.

Na mecz Danja — Niemcy w Hamburgu został telegraficznie zaproszony jako sędzia i wyjechał dziś p. Snopek z Katowic. (Tel. wł.) F. G.

Policyjny klub sportowy walczy dziś w Królewcu z miejscowym Boxing Klubem. a jutro startuje w Gdańsku. W barwach policji śląskiej występują następujący bokserzy: bracia Synoczkowie, Górny, Kulesza, Wende, Wieczorek, Przybyła i Wocłka. (Tel. wł.) F. G.

Gry ruchowe

Skład reprezentacji Warszawy na mecz hazeny Warszawa — Czechosłowacja został ustalony w następujący sposób: bramka — Schabińska II (Grażyna), rez. Gawka; obrona — Heybrowiczówna (PIWF) rez. Szymańska; pomoc Sadowska, (Grażyna), Woynarowska (AZS); atak — Kopicuchówna (PIWF), Szmidówna (Polonia) i Wenclówna (Skra). Rez. Aleksandrowiczówna (PIWF) i Chrupczalowska (AZS). Mecz rozpoczyna się o godz. 15. Początek meczu Łódź — Czechosłowacja w sobotę o godz. 16. Skład Łodzi oprze się na drużynie Ł. K. S.

Lekka atletyka

Treningi sekcji lekkoatletycznej AZS odbywają się w środy i piątki pod kier. p. chor. Adamczaka na stadionie wojskowym. **Mieżyklubowe zawody pań „Sokół“** — „A. Z. S.“ odbędą się na boisku Sokola przy Drodze Dębńskiej w niedzielę. W programie biegi — 60, 100, 200 i 800 m. rzuty — dyskiem i oszczepem oraz pchnięcie kulą, skoki w dal i w wyż oraz sztafeta 4x75 m. Ze względu na udział czołowych zawodniczek Poznania zapowiadają się zawody bardzo interesujące. Początek punktualnie o godzinie 10.

Piłka nożna

Program meczów międzynarodowych w roku przyszłym ustalono na plenarnym posiedzeniu PZPN. Projektuje się rozegranie 5 meczów: 18 maja — w Krakowie z Austrią; 15 czerwca — w Warszawie z Włochami, 17 sierpnia w Budapeszcie — z Węgrami, 28 września ze Szwecją — w Sztokholmie i 28 października z Czechosłowacją w Pradze. Ponadto toczą się rokowania o rozegranie meczu Polska — Francja i Polska Niemcy. Oby te wszystkie piękne plany wyszły poza sferę projektów i zrealizowały się! Trudno przytem nie wyrazić zdziwienia, że w planie rozgrywek pominięto znowu Poznań.

Różne

Polski Komitet Olimpijski z siedzibą w Warszawie rozpiął loterię której główną wygraną stanowi piękny 6-cylindrowy samochód turystyczny „Chevrolet“. Ciągnięcie odbędzie się już 16 bm. Cena losu tylko zł. 2. Kto zatem chce przysłużyć się dobrej sprawie z równoczesną szansą wygranej niech pociągnie los, które są już na wyczerpaniu. Losy sprzedają firmy: „Camera“ ul. Ratajczaka 2, Gąsiorowski i Frankowski ul. św. Marcina, „Dom Sportowy“ ul. św. Marcina, „Start“ ul. św. Marcina nar. ul. Gwarnej.

RADJO

Programy radjofonczne

Sobota, dnia 5 października 1929 r.

Poznań (335 m) godz. 7.00 gimnastyka poranna; godz. 13.00 sygnał czasu; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.15 komunikaty; godz. 16.45 kurs wyższy języka angielskiego; godz. 17.05 odczyt dziennikarski p. t. „Prasa na usługach medycyny i higieny“ (wygl. red. Jerzy Gutschke); godz. 17.25 transmisja odczytu z Warszawy; godzina 18.00 transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie; godz. 19.00 nadprogram; godz. *) 19.20 utwory na wiolonczelę solo odegra p. Stanisław Doliński; godz. 19.45 gawęda reporterska (wygl. red. Winiewicz); godz. 20.00 „Ze świata kobiecego“ (wygl. p. Sabina Kazanowska); godz. 20.10 „Kwitające słowo“; godz. 20.30 transmisja muzyki lekkiej z Warszawy; godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty PAT; godzina *) 22.15 radjografja; godz. *) 22.45 radjokabaret gramofonowy; godz. *) 24.00 koncert nocny firmy „Philips“.

Stacja krótkofalowa (pas fal 33,7 — 27,3 m) nada audycje, zaznaczone w powyższym programie gwiazdką.

Warszawa (1395 m) godz. 12.05 koncert gramofonowy; godz. 13.00 komunikat meteorologiczny; godz. 15.40 komunikat gospodarczy; godz. 16.15 słuchowisko dla dzieci z Krakowa; godz. 17.25 odczyt; godz. 18.00 nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie; godz. 19.25 komunikat rolniczy i meteorologiczny; godz. 20.05 odczyt z działu „Krajoznawstwo“; godz. 20.30 muzyka lekka; godz. 22.00 komunikaty; godz. 22.45 muzyka taneczna.

Katowice (416 m) godz. 12.05 koncert gramofonowy; godz. 16.00 komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń gospodarczych Woj. Śl.; godz. 16.15 audycja dla dzieci p. t. „Porwana przez cyganów“; godz. 18.00 nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie; godz. 19.20 „Idzie żołnierz borem lasem“; godz. 20.00 prof. dr. Kazimierz Simm, Docent Uniw. Jag. „Ze świata przyrody — Zwierzęta świećące“; godz. 20.30 muzyka lekka z Warszawy; godz. 22.40 komunikaty; godz. 22.45 transmisja muzyki tanecznej z Warszawy.

Niedziela, dnia 6 października 1929 r.

Poznań (335 m) godz. 10.15 transmisja nabożeństwa z Katedry poznańskiej. Kazanie wygłosi ks. prof. Baranowski, chór katedralny śpiewa pod dyr. ks. dr. Gieburrowskiego. Transmisja na wszystkie stacje polskie; godz. 12.00 sygnał czasu; godz. 12.05 odczyt rolniczy p. t. „Poród prawidłowy u zwierząt domowych“ (wygl. dr. Koplński); godz. 12.25 odczyt rolniczy p. t. „Po wystawie rolniczej na P. W. K.“ (wygl. doc. dr. Tad. Konopiński); godz. 12.45 wykład dla gospodyń p. t. „Pielęgnacja niemowląt“ (wygl. p. Marja Wilkońska); godz. 17.00

koncert gramofonowy; godz. 17.15 „O Kazimierzu Pułaskim“ (odczyt) wygl. red. Bolesław Szczepkowski; godz. 17.50 audycja dla dzieci w wykonaniu p. Z. Noskowskiego; godz. 18.20 biuletyn Stow. Młodzieży Polskiej p. t. „Znaczenie kulturalne pracy SMP“ (wygl. Związek SMP); godz. 18.35 odczyt p. t. „Najdawniejszy ustrój Śląska“ (wygl. doc. dr. Zygmunt Wojciechowski); godz. 19.00 audycja wokalna, poświęcona kompozycjom francuskim w wykonaniu p. Marji Kisielewskiej, artystki opery pozn. (sopran). Przy fortepianie p. Jarosław Leszczyński, kapelm. opery poznańskiej; godzina 19.25 utwory na saksofon solo odegra p. Franciszek Witkowski; godz. 19.45 „Silva rerum“; godz. 20.05 nadprogram; godz. 20.30 transmisja koncertu z Krakowa. W przerwach od godz. 21.00—21.25 kwadrans literacki (transmisja z Warszawy); godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty sportowe; godz. 22.30 radjografja; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Warszawa (1395 m) godz. 10.15 nabożeństwo z Katedry Poznańskiej; godz. 11.55 sygnał czasu; godz. 12.10 Poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej, poświęcony twórczości Mieczysława Karłowicza. 1. Poemat symfoniczny „Powracają fale“. 2. Koncert skrzypcowy. 3. Odwieczne pieśni: 1) Pieśń o wiekistej tęsknocie, 2) Pieśń o miłości i o śmierci, 3) Pieśń o wszechbycie; godz. 14.00, 14.30 i 15.00 wykłady rolnicze; godz. 16.00 „W kuźni Hefeista“ — wygl. dr. Feliks Burdecki; 16.20 koncert gramofonowy; godz. 16.40 „O swoich wrażeniach z podróży do Kopenhagi“ — opowie p. Zygmunt Cithurus; godzina 16.55 koncert gramofonowy; godz. 17.15 „Z przeżyć i dzieł narodu“; godz. 17.40 muzyka operowa w wyk. Orkiestry Reprezentacyjnej Policji Państwowej pod dyr. Al. Sielskiego; godz. 19.25 „Sprawa Jakubowski“ (wrażenia osobiste z sali sądowej) — wygl. p. Jerzy Kłosowski; godz. 20.00 słuchowisko z Wilna; godz. 20.30 koncert popularny. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego, dr. Zofja Drexler-Pawlowska (śpiew) i prof. Jerzy Lefeld (akomp.); godz. 21.10 kwadrans literacki: F. H. Remarque: fragment ze studjum wojennego p. t. „Na zachodzie bez zmian“; godz. 21.25 dalszy ciąg koncertu; godz. 22.00 Kazimierz Wierzyński: „Godzina z Charlie Chaplinem“; godz. 22.00 komunikaty; godz. 22.30 kilka myśli gentlemana; godz. 22.40 komunikaty; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Katowice (416 m) godz. 10.15 transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej; godz. 12.10 transmisja poranku symfonicznego z Filharmonji Warszawskiej; godz. 15.00 transmisja z Warszawy. Dyr. S. Mędrzycki: „Co słycać, o czym wiedzieć trzeba“; godzina 15.20 ks. dr. B. Rosiński: Z cyklu wykładów religijnych — „Głosy naturalistów o Istocie Najwyższej“; godz. 15.40 Włosik: „Ogrodnik śląski“; godz. 16.00 koncert popularny z udziałem zespołu instrumentalnego Polskiego Radja w Katowicach; godzina 17.20 A. Moszkowski. „Na szachownicy“; godz. 17.40 koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Policji Państwowej w Warszawie; godz. 19.25 Kazimierz Rutkowski, artysta-malarz: Z cyklu „Impresje włoskie — Ostia i Citavecchia“; godz. 20.00 słuchowisko z Wilna; godz. 20.30 ludowa muzyka polska z Krakowa; godz. 22.00 transmisja z Warszawy. Kazimierz Wierzyński: „Godzina z Charlie Chaplinem“; godz. 22.00 komunikaty; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Akademja ku czci św. Franciszka z Asyżu.

Dziś, w piątek, wieczorem o godz. 20.30 „Radjo Poznańskie“ zamiast zwykłej piątkowej audycji z Filharmonji Warszawskiej nada audycje własne, poświęcone św. Franciszkowi z Asyżu, „biedaczynie“, który umiłował każdy twór Boski. Program wypełnią przemówienia p. prof. dr. Niezabitowskiego i ks. rektora Cieszyńskiego oraz natchnione utwory Tinela i Liszta, napisane ku czci wielkiego świętego, w wykonaniu mistrza Nowowiejskiego i prof. Konatkowskiej.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: M. S. z prośbą o łaskę 5 zł; — F. Sz. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalszą opiekę 2 zł; — M. W. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalszą opiekę 5 zł; — S. W. 10 zł; — Pracownicy fabryki papieru „Malta“ 100 zł; — Józefa Niemytowa z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 959.50 zł i 2 dol.

Na Kościół Najśw. Marji Panny: Franciszek Mróz, Ostrowo 5 zł.

TEATRY

Z Teatru Wielkiego. Dziś gościnnie występ Józefa Wolińskiego w operze „Żydówka“.

W sobotę Teatr Wielki występuje z pierwszą premierą operetkową w sezonie. Odegraną zostanie jedna z najpiękniejszych nowoczesnych operetek, ciesząca się od lat olbrzymim powodzeniem. Kalmana „Hrabina Marica“, która ukaże się na naszej scenie w wybornej obsadzie artystów z doskonałą primadonną Melą Grabowską w roli tytułowej. Reżyserję objął p. Sendcki, przy pulpicie kapelmistrzowski p. Leszczyński. Nowe dekoracje i kostiumy projektował p. Jarocki. W głównych rolach wystąpią pp. Fontanówna, Raczkowski, Sendcki, Bratkiewicz i Gruszczyński.

Z Teatru Polskiego. Dziś po raz 110 wypełniająca stale teatr rekordowa krotoczwila A. Grzymaty-Siedleckiego p. t. „Maman do wzięcia“ Jutro i w niedzielę wieczorem „Aktor wieczny“ Zegadłowicza i „Spazmy modne“ W. Bogusławskiego.

W niedzielę po południu po cenach znacznie niższych arcywesola krotoczwila W. Rapackiego „W czepku urodzony“.

Premjera najnowszej komedji Z. Kaweckiego „Para nie para“ odbędzie się w nadchodzący wtorek 8 bm w reżyserji p. Młodziejewskiej. Obsadę stanowią pp. Ludwiżanka, Podborówna, Wojciechowska, Zaspianka, Biesiadecki, Godlewski, Kondradt i Noskowski.

Z Teatru Nowego. Dziś w piątek premiera świetnej komedji znakomitego autora Tristana Bernarda p. t. „Kurnik“ z gościnnym występem Antoniego Fertnera. Komedja ta, grana niemal na wszystkich scenach europejskich, cieszyła się dużym powodzeniem. Po ogromnych sukcesach, jakie odnosił nasz znakomity gość Antoni Fertner w „Panience z dancingu“ i „Pan naczelnik... to ja!“, rola Leonarda w „Kurniku“ cieszyć się będzie niemińszem powodzeniem. Prócz znakomitego gościa występują w sztuce pp. Fiszerówna, Zeromska, Trojanowska, Mazanek, Smoczyński, Tylczyński oraz nowo zaangażowana p. Wanda Jerzmanowska. Reżyser p. F. Chmurkowski, dekoracje Al. Kobrynia.

Jutro, w sobotę w Auli Uniwersytetu KONCERT

Ireny Dubiskiej i Franciszka Łukasiewicza.

Irena Dubiska, najznakomitsza polska wiolinistka, niezrównana interpretatorka arcydzieł literatury skrzypcowej, której każdorazowe zjawienie się na poznańskiej estradzie koncertowej stanowi najwyższą artystyczną atrakcję dla poznańskich melomanów — po wielkich triumfach na estradach zagranicznych powróciła na krótki pobyć do Poznania i wystąpi jedyny raz w naszym mieście **ju t r o, w sobotę, 5 października r. b., w Auli Uniwersytetu.** O Irenie Dubiskiej wspominać można tylko z wyrazami największego podziwu. Na palcach można policzyć w całej Europie wiolinistki, których grę porównać można z grą naszej wielkiej artystki. Wielka muzykalność, wzorowa interpretacja, doskonała technika i przedziwne uduchowienie — sprawia, że gry Dubiskiej słucha się z najwyższą rozkoszą. W programie koncertu Haendel, Tanglja, Mozart, Dworak, Bartok (humuńskie tańce) i Paganini. Ponadto w koncercie udział przyjmie nasz znakomity pianista prof. Franciszek Łukasiewicz, kierownik „Radja Poznańskiego“, który od 2 lat nie występował na poznańskiej estradzie. Świetny ten i niezmiernie popularny w Poznaniu artysta wykona szereg arcydzieł Chopina, które mają w nim niezwykle uduchowionego i subtelnego odtwórcę. Zarówno niezwykle piękny program jak i nazwiska doskonałych wykonawców są najlepszą rekojmnią, że koncert Dubiskiej i Łukasiewicza winien zaciekać cały muzyczny Poznań. Pragnąc bez wyjątku wszystkim umożliwić wysłuchanie tego artystycznego koncertu Dyrekcja Koncertowa ustanawia minimalne ceny biletów od 1,50—5 zł. Sprzedaż biletów w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, Gwarna 20 — Telefon 56-38. **zw 19 406**

Koncert Alfreda Hoehna, słynnego pianisty, odbędzie się w niedzielę, dnia 13 października wieczorem, o godz. 8, w sali Domu Ewangelickiego. Alfred Hoehn, który ma u nas wyrobioną markę, uznany jest przez cały świat jako jeden z najlepszych odtwórców Beethovena. Hoehn przoduje dziś pianistom doby obecnej. W grze jego łączy się zupełne opanowanie materji z przedziwną senzytywnością duchowego przeniknięcia strony metafizycznej arcydzieła, wraz z najdojrzałą interpretacją muzyczną. Komu dane jest pojąć i odtworzyć w nadziemskie wizje dźwiękowe utworów Beethovena jak to czyni Hoehn, ten jako artysta jest losu wybrańcem. W wspólnym programie, który artysta wybrał dla Poznania, znajdują się m. in. kilka potężnych utworów Beethovena. Przesprzedaż biletów w cenie 2 do 8 zł u p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 20. **zw 19 394**

Teatr Wielki

DZIŚ — „Żydówka“, opera Halevy'ego. — Gość. występ Józefa Wolińskiego.

Sobota, 5. 10. „Hrabina Marica“, operetka Kalmana. Premiera.

Niedziela, 6. 10. o godz. 3 po poł. „Madame Pompadour“, operetka Falla. — Ceny znacznie niższe.

Niedziela, 6. 10. wieczorem „Pan Twardowski“, balet Różyckiego.

Poniedziałek, 7. 10. „Hrabina Marica“, operetka Kalmana.

Teatr Polski

DZIŚ — „Maman do wzięcia“.

Sobota, 5. 10. „Spazmy modne“.

Niedziela, 6. 10. o godz. 3 po poł. „W czepku urodzony“. Ceny znacznie niższe.

Niedziela, 6. 10. wiecz. „Spazmy modne“.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Kurnik“ (Premjera). — Gościnnie występ Antoniego Fertnera.

Sobota, 5. 10. „Kurnik“. — Gościnnie występ Antoniego Fertnera.

Niedziela, 6. 10. wiecz. „Kurnik“. Gość. występ Antoniego Fertnera.

RUCH W TOWARZYSTWACH

Związek Pomocników Tapicerów i Dekoratorów. Kwartalne zebranie odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19 w lokalu p. Pohla przy moście Bolesława Chrobrego. Sokół - Rataje. Zebranie odbędzie się w sobotę, 5 bm. o godz. 20 w lokalu zebrania.

Tabela wygranych Loterii Państwowej (Nierządowa) (Bez gwarancji.)

W dwudziestym trzecim dniu ciągnięcia 5-tej klasy 19-tej polskiej loterii państwowej, główne wygrane padły na numery następujące:

Table of lottery numbers with columns for prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Po 250 zł wygrali numery następujące:

Table of 250 zł winning numbers, listing multiple numbers for each prize tier.

Main table of lottery numbers, organized in columns with numbers ranging from 100 to 1000.

Main table of lottery numbers, continuing from the previous table with numbers ranging from 100 to 1000.

Table of lottery numbers, continuing from the previous table with numbers ranging from 100 to 1000.

Advertisement for 'DOBRY SPRZEDAWCA WART NAJLEPSZEGO KUPCA' (Good Seller of the Best Value Buyer) featuring Stanisławo Arkwizytora.

Ofiary na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

Table listing donors and their contributions to the monument for the Holy Heart of Jesus in Poznań, including names and amounts.

Large advertisement for Stanisława Bach-Zelewska, a 83-year-old widow, with contact information for a funeral home and details of her passing.

Dnia 3 października 1929 roku o godz. 5,30 rano, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po ciężkiej chorobie, mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy i nigdy niezapomniany ojciec oraz teść, ś. p.

Stanisław Kruszka

przeżywszy lat 58.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 6 b. m. o godz. 15,30 z kostnicy Zakładu św. Józefa w Poznaniu na cmentarz parafji Bożego Ciała.

W głębokim smutku pogrążeni

zw 19384/5

żona z dziećmi, brat, siostry i synowa.

Poznań — Milwaukee (Stany Zjedn.) — Szubin — Lipniki — Mosina.
ul. Szwajcarska 12a.

W dniu 3 października 1929 r., zmarł nagle na udar serca, ś. p. dw 2391

Dr. Alfons Bakachowski

W Zmarłym straciliśmy zanego Kolegę i gorliwego członka, który swą sumiennością, czystym charakterem i gorliwą pracą dla dobra Związku zjednał sobie ogólne uznanie i niezatartą pamięć.

Związek Lekarzy Z. P.

ś. p.

Tadeusz Orzechowski

em. star. sekretarz Sądu Apel.

przeżywszy lat 47, zmarł dnia 2 b. m., po długich a ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami. zw 19380

Pogrzeb odbędzie się dnia 5 b. m., o godz. 4, z kaplicy św. Józefa, na cmentarz św. Wojciecha, na który Krewnych i Znajomych zaprasza

żona z córkami.

W czwartek, dnia 3 października 1929 r., zmarł, pojednany z Bogiem, ś. p.

Stanisław Kruszka

długoletni nasz współpracownik.

Z ś. p. Zmarłym schodzi do grobu człowiek o rzadko spotykanych zaletach. Był on wzorem sumiennego i gorliwego urzędnika, umiającego połączyć zadowolenie z dobrze spełnionego obowiązku z dobrem instytucji, w której był czynny.

Zgodna i harmonijna Jego współpraca oraz miłe obejście pozostawia po Nim pamięć sympatycznego kolegi i serdecznego przyjaciela. To też zgon Jego wywołał wśród nas szczery żal.

Niech odpoczywa w pokoju!

Zarząd i współpracownicy redakcji i administracji wydawnictw Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.

Dnia 2 października 1929 r., zmarła po ciężkiej chorobie, opatrzona Sakramentami św., nasza kochana matka, teściowa, babka i siostra, ś. p.

z Grzechowiaków

Stanisława Woźnińska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 5 b. m., o godzinie 4 po poł., z domu żałoby. zw 19400

Strapione

dzieci i rodzina.

W czwartek, dnia 3 października 1929 r., o godz. 1 w nocy, zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Józef Szczepański

Odprowadzenie zwłok ś. p. Zmarłego na cmentarz parafjalny, nastąpi w niedzielę, 6 b. m. o godz. 4 po południu z domu żałoby.

W ciężkim smutku pogrążeni

córka, zięć, synowie, wnuki i rodzina.

nw 4358

Mosina, Cleweland, Jeziorowo, Pogorzela, Kamień.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

W dniu 2 października 1929 r., powołał Pan Bóg do Siebie naszego najdroższego ojca, dziadka, stryja i teścia, ś. p. zw 19389

Franciszka Ksawerego Zwierskiego

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 5 października r. b., o godz. 4 po południu, z śmiertelnicy Zakładu św. Józefa.

Krewnych i Znajomych prosimy o modlitwę za duszę.

W ciężkim smutku pogrążone
córki, wnuki i rodzina.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci ukochanego brata i wujka naszego, ś. p. zw 19388

Kazimierza Dębno Czaykowskiego
odbędzie się

msza św.

za spokój Jego duszy, dnia 5 października, o godzinie 8 rano, w kaplicy Pana Jezusa przy ul. Żydowskiej.

Rodzina.

Dnia 2 października 1929 r., o godz. 5 po poł., zasnął w Bogu, po długich i ciężkich, cierpliwie znoszonych cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy i nigdy niezapomniany syn i brat, ś. p.

Henryk Wiza

student W. S. H.

w 27 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 6 października, o godzinie 4,30 po południu, z domu żałoby przy ul. Wrocławskiej 13, o czym donoszą wszystkim Krewnym i Znajomym zw 19409

Poznań.

w ciężkim smutku pogrążeni

rodzice i rodzeństwo.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

W czwartek, dnia 3 b. m., o godz. 0,30 w nocy, zakończyła swój żywot po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja złota żona, nasza najukochańsza mamusia, siostra, bratowa, teściowa i babcia, ś. p. zw 19412

z Wesołowskich

Zofja Bartkowiakowa

przeżywszy lat 55. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 6 b. m., o godzinie 16,45 po południu, z domu żałoby Kolejowa 14.

W nieutulonym smutku pogrążeni

mąż i rodzina.

Dnia 2 października 1929 r., o godz. 5 rano,
zmarł w Bydgoszczy, ś. p. dw 2392

**Ksiądz Prałat
Tadeusz Malczewski**

były proboszcz witkowski.

Lata pracy ś. p. Księdza Prałata w parafji tutejszej są latami jej rozkwitu. Działalność Jego na zewnątrz, pełna energii i poświęcenia, widoczna tutaj na każdym miejscu, a szlachetna postać przykładowego kapłana i gorącego patrioty wrażliła się głęboko w umysły i serca tutejszych parafjan.

Niech odpoczywa w pokoju!

Rada parafjalna Witkowa i Odrowąża
(-) ks. Kaźmierczak.

Witkowo, 4. 10. 1929 r.

s. i p.
Ignacy Luttelmann

nasz najukochańszy brat, wuj, były urzędnik gospodarczy, zakończył życie po ciężkich cierpieniach, dnia 2 października 1929 r., opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 70. zw 19 395

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 5 b. m., o godz. po południu, z domu żałoby, Poznań, Chwaliszewo 35
W ciężkim smutku pogrążeni

siostra i krewni.

Poznań, Miłostaw i Piaski.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

**Marmeladki
Karmelki**

tylko z firmy

W. Piaty

Al. Marcinkowskiego 6
(przy poczcie).
P w 59-0-125

Serwety i Narzuty

K. Kużaj
27 Grudnia 9

**K.K.
P.**

P w 6590/50-4, 6641 i 6659

Okazyjnie i tanio
do nabycia

Futra i Kozuchy

eksponaty z Powszech.
Wyst. Kraj. Firmy

Jan Kłosiński i Syn, Kęty,
u p. Bolińskich w Poznaniu
ul. Kręta 4, III p.
zw 19375

Ostatnie
**NAJNOWSZE
NOWOSCI**

*zawsze dobry gatunek,
zawsze wielki wybór,
zawsze korzystne ceny.*

Także na dogodnych warunkach spłaty za pośrednictwem „Spdz. Kredyt”, Poczłowa 30, II.

P w 5998/99-40, 178/4

Otworzyłem

**Kancelarię adwokacką
w Srodzie** zw 19325

ul. Dąbrowskiego 11. Telefon nr. 70.

Edward Trauczyński adwokat

Kamienica

III-piętrowa w mieście powiatowem, gdzie szkoła średnia i garnizon, z wolnym składem i mieszkaniem, jest natychmiast do sprzedania, cena 50 tys., wpłaty 30 tys. Oferty do ekspedycji Kurjera Pozn pod zw 19 334

Kuśnierki

oraz **samodzielne krawcowe**
zw 19401

przyjmie
L. BUCZEWSKI, ul. 27 Grudnia 3.

Kuśnierka

wykwalifikowana potrzebna zaraz.

Dom Mody,
Wrocławska 37.
bow 762

NA CZASIE PRAWIDŁOWE TOWARY

PALTA jesienne z zupełnie ciepłą podpinką zastępujące także latowe

PALTA jesienne, grube miękkie welury, najmodn. desenia i fasony

PALTA zimowe na jedwabiu z wateliną, pikowane, kołnierze oposy wszystkie kolory

FUTRA-FUTRA-FUTRA i jeszcze raz **FUTRA** przystępne dla każdego

Kozuchy dla stangretów — kozuchy dla szoferów skórą obsadzone — płaszcze i kurtki skórzane — spody pod futra wszelkiego rodzaju jak oposy — piżmowce — jonaty — rumuńskie barany uszlachetnione — na kołnierze karakuly tasmany — australskie oposy — foki i naturalne wydry wyrgińskie — skóry czarne i białe barany — dublony czarne — siedmiogrodzkie bronzowe — jagniątko jak puch miłe.

Poszycia FUTER i modernizacja takowych sumienna i nie droga.

Kamizelki kocie z rękawami

FUTRA NA MIARĘ.

Kamizelki reniferowe z rękawami

Ubrania marynarkowe granat — bronz — marengo — czarne — smokingowe i najpiękniejsze modne deseniowe

Materiały z metra najnowsze desenia czołowych fabryk krajowych także oryginalne angielskie światowej sławy

Wykonanie na miarę pod kierownictwem czterech pierwszorzędných krojczych, każdy artystą w swoim zawodzie tak, że najwybredniejszym wymaganiom zadośćuczynią.

Ceny najniższe!!! — Wybor odpowiadający największym sklepom europejskim tej branży.

EDMUND RYCHTER POZNAŃ, 2
ulica Fr. Ratajczaka 2
telefony 26-07, 54-25, 21-71, 54-15

ulica Wrocławska 14 i 15 — przy ulicy Wrocławskiej zważać dokładnie na imienną firmę.

Wstęp wolny

„MOULIN ROUGE”

Wstęp wolny

Kantata 8-9, I piętro

przebudowany prawdziwy pałac tańca.

W każdą niedzielę i święta o godzinie 5 po południu

Five o'clock Tea

z całkowitym programem pierwszorzędných sił artystycznych.

Nowa zwiększona Jazz-orkiestra.

Prawdziwe amerykańskie napoje.

Kto chce zapoznać się z Modami Jesiennymi Kapeluszy Męskich

welurowych i włochalych musi obejrzeć nasze

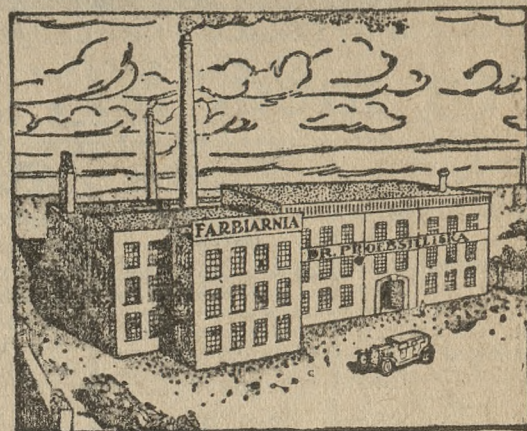
Nowe Wystawy.

Wielki wybór: płaszczy, pulloverów, szali, getrów, rękawiczek, śniegowcy, kaloszy i t. d.

The Gentleman

Własc. Stefan Schneider

POZNAŃ ul. Nowa 1. TELEFON 31-69. ul. 27. Grudnia 4

Farbowanie i czyszczenie

tylko u

Dr. PROEBSTLA i S-ki. Farbiarnia i Chem. Pralnia Nowocześnie urządzonej zapewnia dobre wykonanie. — Filie i agentury w większych miastach Wielkopolski. — Fabryka Guiezo.

FILJE w POZNANIU: ul. Podgórna 10, ul. Fr. Ratajczaka 34, ul. Strzelecka 1, ul. Pocztowa 27, ul. Kraszewskiego 17.

Pw 5687-39,179

K. PRZYBYLSKI

POZNAŃ, STARY RYNEK NR. 56

FILJA: UL. POŁWIEJSKA NR. 24

POLECA:

w wielkim wyborze, po cenach jaknajniższych

INLETY
Pościelowe

GOLFY
GARSONKI

FARTUCHY
damskie i dzieci.

PONCZOCHY
SKARPETY

TRYKOTY
RĘKAWICZKI

BIELIZNA
damska

Pw 5560-39,88

Nowoczesne
pasy biodrowe

Wełny — Stołowizna i ręczniki.

TULIPANY

hiacenty, narcyzy i krokusy. Wielkie cebulki kwiatowe do hodowli doniczkowej i gruntovej. Kolekcja cebulek z 12.—, większa z 20.— Sposób hodowli cebulek dołączam.

Róże, drzewka i krzewy

owocowe i ozdobne. (Cenniki na żądanie.)

MORWY (Morus alba), drzewka 2-letnie, ca. 100 cm. wysokie, 1:0 sztuk z 2.—, dw 2861

Teodor Pieniężny

Zakład ogrodniczy, Pobiedziska (Wilp) Tel. nr. 4.

Sadzonki leśne

zdrowe i wyrosłe do dostawy jesiennej 1929 r., korzystnie do oddania, na wiosnę sadzonki świerku i sosny. zw 19360 Jan Kunca, Lutowo, pow. Sępólno.

CEBULKI KWIATOWE

Hiacenty — Tulipany — Narcyzy — Krokusy — Anemony — Jaskry — Śnieżki — Scilla — Muscari — Lilje i t. d.

NASIONA CYCLAMENÓW

poleca Pw 5995-40,186

Specjalny Skład Nasion

J. MARCINIEC i SYNOWIE

Poznań, Pocztowa 29. Telef. 32-02.

Cenniki na życzenie bezpłatnie i franko.

POLECAM

wykwintną odzież dziecięcą, płaszcze, sukienki i t. d.

Wykonuje się także na zamówienia.

MARJA GERTNER, Podgórna 7 Ip.

zw 19891

Farbiarnie i Pralnie Chemiczne

HANDLOWIEC obeznany z organizacją kupiecką i urządzeniami techniczn. pralni chem. poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zw 19305

Okazja!

Tanio i na dogodnych warunkach spłaty sprzedamy kilka używanych, gotowych do wyjazdu samochodów osobowych, otwartych i krytych. Do obejrzenia: garaż przy ul. Jak. Wujka 23, narożnik ulicy Przemysłowej. „Praga“ Automobile, Poznań, pl. Wolności 11 — Telefon 55-33. Pw 5758-40,73

OKUCIA BUDOWLANE

Wszelkie zamki i zawiasy do drzwi, balkon. krat i bram Antaby spizowe i gięte „Regnery“ zamki „Wolne Zajęte“ Warsztaty stolarskie, drut kołczasty, piece żelazne po cenach hurtowych poleca Pw 6021-39,85 „PRZEWODNIK“, św. Marcin 30 skład żelaza i artykuły techniczne.

Gospodarstwo rolne

w powiecie morskim o wielkości przeszło 600 mórg, z dobrem zabudowaniem i zagospodarowane na dobrej ziemi, 6 km. od stacji kolejowej Krokowo, zaraz do sprzedania na dogodnych warunkach. Zgłoszenia do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zw 19404

Mamy do oddania 2 kioski

Reflektanci zechcą się natychmiast zgłosić do:

Mleczarni Poznańskiej, Sp. z o. o. Poznań, ul. Ogrodowa 14. Tel. 33-44. nw 4497

Kupię

dom (wille)

w Poznaniu lub na przedmieściu, wprost od właściciela. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 19378

Instytut doświadczalny w Polsce

Poznań, Jasna 8 — Telefon 65-21.

deleguje członka Zarządu do Ameryki w sprawach finansowych i to w celu: Pw 6081-40,225

- realizacji szeregu wybitniejszych wynalazków polskich,
- finansowanie zdrowych przedsiębiorstw i gospodarstw (udział, pożyczki).

Poważne rzeczowe zgłoszenia wynalazców, przedsiębiorców i rolników prosimy kierować pod adresem Instytutu oraz na odpowiedź znaczek 50 gr.

Zał. 1899 **Dachy** Zał. 1899

rozmaite nowo pokrywa, stare naprawia i smoli. Wykonanie izolacji murów i posadzek asfaltowych. Dogodne warunki spłaty. Kw 2888

Przedsiębiorstwo pokrywania dachów Skład Materiałów Budowlanych

JAN SOBECKI - Poznań

Fabryka papy na dachy i asfaltu, plac Wolności 17 — Tel. 32-50

Wstęp wolny

Tel. 33-69

NOWY ŚWIAT

Wstęp wolny

Kantaka 8-9

W każdą niedzielę i święta o godz. 5 po południu

Five o'clock Tea

z całkowitym programem występy pierwszorząd. artystów na czele Clouk-Clouk, Eddi i Theo Mila Walewska i wiele innych.
Uwaga! Podczas Five o'clock Tea ceny znacznie niższe. Za porcję kawy lub herbaty z ciastkiem płaci się zł 150.

Żądać w APTEKACH i DROGERJACH — według przepisu

Dra med. ST. BREYERA

Zatwierdzone przez Ministerstwo Zdrowia w Warszawie.

Ziola piersiowe	Ziola na przemianę materji	Ziola żołądkowo-kiszkowe	Ziola dla nerwowych
skuteczne w gruźlicy, katarach piersiowych, oskrzelowych, zaflegmieniach, kaszlach, astmie, oraz jako środek wzmacniający płuca. Cena zł 3,50.	skuteczne jako czyszczące krew w reumatyzmach, artretyzmach, skroplach, wrzodach, fistulach, ropieniach, nieczystości cery, zwapleniu tętna i otyłości. Cena zł 3,50.	skuteczne w ostrych i przewlekłych katarach żołądkowo-kiszkowych, chorobach wątroby, kamieniach, żółtaczce. Cena zł 3,—	skuteczne w nerwowych bólach głowy, bicia serca, bezsenności, nerwowej niestrawności, ogólnemu osłabieniu. Cena zł 4,—

Do powyższych cen dolicza się opłatę pocztową.

Wyrabia i wysyła:

nr 3986

Laboratorium chemiczno-farmaceutyczne „POLHERBA“

Sp. z o. o. Kraków-Podgórze.

Na żądanie wysyła się darmo broszurkę: „Jak odzyskać zdrowie, czyli Leczenie ziołami“.

Niezliczona ilość Hstów dziękczynnych świadczy, że tysiące ludzi wyleczyło się powyższymi ziołami.

Sprzedaż na rozbiórkę

Pawilonu Ceramiki Budowlanej

Nr. 54, z P. W. K. tereny E.

Na życzenie udzielię bliższych informacji. Proszę o złożenie ofert na moje ręce.

Architekt St. Mieczkowski,
Poznań, ul. Mickiewicza 30.

Pw 5991-40,197

Na sezon jesienno-zimowy

polecam po znanych korzystnych cenach:

Trykotażę	Parasole	Fartuchy
Szale	Rękawiczki	Pończochy
Swetry	Bieliznę	Wstążki
Kapelusze	Chusteczki	Brokaty

Dla dzieci ubranka, swetry, rajtuzy, getry, czapeczki itp.

STANISŁAW SCHULZ

Specj. Magazyn Towarów krótkich i galant.
Poznań, Stary Rynek 80/82.

Pw 6077/16-40,280/1

Dzierżawy

200—300 mórg dobrej roli wprost od właściciela poszukuje zawodowy rolnik. Zgłoszenia proszę nadesłać Młyńska 9, I prawo. zw 19392

Pierwszą maszynistkę

z dłuższą praktyką w biurach adwokackich i notarialnych poszukuje zaraz

T. Mierzejewski
adwokat i notariusz
ŚREM. dw 238.

Państwowy Monopol Spirytusowy

podaje do wiadomości, że z dniem 1 października r. b. została zlikwidowana Komisowa Hurtownia P. M. S. Józef Kujawa.

Koncesjonariusze mogą zaopatrywać się w wyroby P. M. S. w Państwowej Hurtowni Wódek nr. 123 przy ul. Dominikańskiej 3 — telefon 21-77, względnie w Państwowej Wytwórni Wódek nr. 4 przy ulicy Komandorja 5 — telefon 20-06. zw 19383

Monter

dla urządzeń telefonji zwykłej i automatycznej, potrzebny natychmiast. Zgłoszenia osobiście z przedłożeniem świadectw codziennie od 12—1. Pw 5956-40,110

SIEMENS Sp. z o. o. — Oddział prądów słabych
ul. Fredry 12.

Inteligentny

23-letni handlowiec z branży żelaza i maszyn rolniczych, dobry fachowiec, ze znajomością ksiązkowości, kalkulacji, korespondencji handlowej, pragnie zmienić posadę. Łaskawe zgłoszenia do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 19 402

Wielki Dom Wysyłkowy Sukna — poszukuje natychmiast we wszystkich miastach i miasteczkach

zdolnych zastępców

za wysoką prowizją. Dokładne oferty z podaniem dotychczasowej działalności i referencji — należy skierować do biura gazet: Springer, Bielsko, 3 Maja, pod „Sukno“ — Pilne. zw 19 403

Homeopata

udziela porad we wszelkich chorobach. Specjalność: Leczenie ziołami, sugestją i przyrodą. Dostarczam wszelkie zioła lecznicze jak również wykonuje masaże w domu i poza domem. Przyjmuje od godziny 10—12 i od 4—7 wieczorem prócz świąt. Poznań, Śniadeckich 4, III. lewo — Łazarz. zw 19499

Handlowiec

z kaucją zł 15 000.— znający cały polski rynek zbytu, poszukuje w większym przedsiębiorstwie stanowiska kierowniczego lub udziału. Łaskawe oferty pod zw 19 398 do eksp. Kurjera Poznańskiego.

Poważne przedsiębiorstwo handlowe w Poznaniu poszukuje zaraz albo od 1. 11. r. b., zdolnego, młodszego

korespondenta

znającego zupełnie dobrze język polski i niemiecki w słowie i piśmie. Dłuższa praktyka kupiecka wymagana. Zgłoszenia w obydwóch językach z dołączeniem fotografii wraz z podaniem żądanego wynagrodzenia należy spieszenie skierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 19 372

2 UCZNI

z dobrego domu z ukończoną szkołą wydziałową wzgl. handlową poszukuje

W. Sewandowski i Syn

Mech. fabryka wykwintnej odzieży męskiej
Poznań, Wielka 11. Pw 5952/4-40,193

Na sezon JESIENNO-ZIMOWY

są nasze składy fabryczne zaopatrzone w największy wybór ostatnich nowości. — Nasze ceny są najniższe kalkulowane dlatego mamy tysiące odbiorców.

Ulstry najmodniejsze desenie i fasony z paskiem
Serja reklamowa materiały w kratę zł 38,—
Ia Veloury tylko zł 65,—
Gatunki czysto wełniane zł 88,— zł 105,— zł 140,—
Palta z aksamitnym kołnierzem, surdutowe i gładkie.
Serja reklamowa II rzęd. na watełinie zł 42,—
surdutowe na wateł. zł 53,—
Gatunki wyższe zł 90,— zł 115,— zł 130,—

Raglany z obojczykami lub bez obojczyków
Ostatni krzyk mody
Serja reklamowa Najnowsze desenie zł 49,—
Ia Veloury tylko zł 78,—
Gatunki czysto wełniane zł 98,— zł 138,— zł 165,—

Płaszcz czarne z kołnierzami fokowymi i szalowymi.
Serja reklamowa Póki zapas starczy zł 68,—
Ia materiał Eskimo cały na watełinie zł 78,—
Gatunki wyższe zł 95,— zł 115,— zł 140,—

Płaszcz kolorowe z kołnierzem oposowym
Serja reklamowa Póki zapas starczy zł 87,—
Najmodniejsze materiały Ia cały na wateł. zł 105,—
Gatunki czysto wełniane zł 130,— zł 148,— zł 170,—

Odzież chłopięca i burszowska w olbrzymim wyborze!

Uwaga! W razie przepelnienia w naszym składzie detalicznym na parterze, upraszamy skutecznie zakupy w naszych oddziałach fabrycznych na I. piętrze (wejście przez bramę).

CENTRALA ODZIEŻY, ul. B-cia Tilgnerowie Poznań ul. Wodna 27

Mech. Fabryka Koafekcji

przy Starym Rynku, parter oraz I. piętro

Wykaz lokali wyborczych

przy wyborach do rady miejskiej stol. m. Poznania w niedzielę, dnia 6 października 1929.

Głosować można bez przerwy od godziny 9 do 17.

Obwód	Ulice i lokale wyborcze	Obwód	Ulice i lokale wyborcze	Obwód	Ulice i lokale wyborcze
1	Dzielnica Główna: ul. Bartnicza, Czekalskie, Dworzec Poznań—Wschód, ul. Gnieźnieńska, Kępa, Krańcowa, Odbudowanie, Sucha, Wrzesińska, Akwavit (Nieokreślona), Warownia IV, Szosa okrężna (przy Warowni IV) Składnica amunicji, Strzelnica wojskowa. Lokal wyborczy: XVIII. Szkoła Powsz. w Głównej.	25	Ulice: ul. Strzałowa, Strzelecka 14—33. Lokal wyborczy: Sala gimnastyczna przy Zielonych Ogródkach.	51	Ulice: ul. Artyleryjska, Składowa, Skośna, Towarowa, Waly Batorego, Waly Wazów, Waly Zygmunta Augusta, Waly Zygmunta Starożytnego, Wesola, Wjazdowa. Lokal wyborczy: Seminarjum nauczycielskie, męskie, ul. Fr. Ratajczaka 30.
2	Dzielnica Główna: ul. Główna, ul. Smolna. Lokal wyborczy: Restauracja p. Jankowskiego w Głównej.	26	Ulice: ul. Rybaki 19—31. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. Bergera, ul. Strzelecka 4.	52	Ulice: Skarbowska. Lokal wyborczy: Seminarjum nauczycielskie, żeńskie, ul. Fr. Ratajczaka 30.
3	Dzielnica Główna: Baraki przy kościele, ul. Harcerska, Krótka, Marjacka, Nadolnik, Rynek Wschodni, Rzędna, Skromna, Średnia, Wiejska. Lokal wyborczy: Restauracja p. Przewłoki, ul. Główna 16.	27	Ulice: ul. Rybaki 1—18. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. Bergera, ul. Strzelecka 4.	53	Ulice: ul. Fr. Ratajczaka 7—34. Lokal wyborczy: Seminarjum nauczycielskie, żeńskie, ul. Fr. Ratajczaka 30.
4	Dzielnica Rataje: Lokal wyborczy: Nowa Szkoła Powsz. w Ratajach.	28	Ulice: ul. Wielkie Garbary od 1—21. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska przy ul. Wszystkich Świętych.	54	Ulice: św. Marcin 11—36. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, św. Marcin 35.
5	Dzielnica Staroleśka: ul. św. Antoniego, Staroleśka 38 — do końca. Lokal wyborczy: Szkoła Powszechna przy ul. św. Antoniego 17.	29	Ulice: ul. Wielkie Garbary od 30—40, Woźna. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska przy ul. Wszystkich Świętych.	55	Ulice: św. Marcin 1—4 i 61—78, ul. Romana Szymańskiego. Lokal wyborczy: „Apollo”, Piekary 17 (Śniadalnia).
6	Dzielnica Staroleśka: ul. Bystra, Aleja Forteczna, Minkowska, Okopowa, Pochyla, Dr. Romana Maya, Staroleśka, 1—37, Warownia I. Lokal wyborczy: Szkoła Powszechna przy ul. św. Antoniego 17.	30	Ulice: Nowy Rynek, ul. Wodna. Lokal wyborczy: Szkoła Sztuki Zdobniczej, ul. Jezuicka 5, I ptr. lewo.	56	Ulice: św. Marcin 5—10, Piekary 1—5 i 18—23, ul. Wysoka. Lokal wyborczy: Izba Rzemieślnicza, ul. Fr. Ratajczaka 27.
7	Ulice: Białogóra, Komandorja, Piotrowo, św. Roch, Tama Berdychowska, ul. Warszawska, Baraki Za Bramą Warszawską, Strzelnica wojskowa, Warownia Marcinkowskiego. Lokal wyborczy: Szkoła Powszechna przy ul. Bydgoskiej 4, pokój 3.	31	Ulice: ul. Gołębia, Jezuicka, Kozia, Szkolna. Lokal wyborczy: Konserwatorium Muzyczne, ul. Wrocławska 16.	57	Ulice: ul. Ogrodowa, Piekary 13—17. Lokal wyborczy: Izba Rzemieślnicza, ul. Fr. Ratajczaka 27.
8	Ulice: ul. Bydgoska, Filipińska, Rynek Śródecki, Śródka, Warownia Reformatorów. Lokal wyborczy: Szkoła Powszechna przy ul. Bydgoskiej 4, pokój 1.	32	Ulice: Chwaliszewo 1—13, Wielka. Lokal wyborczy: Szkoła Specjalna, Wielkie Garbary 25, klasa III.	58	Ulice: św. Józefa, Pl. Św. Krzyski, Piekary 6—12. Lokal wyborczy: Konserwatorium Muzyczne, ul. Wrocławska 16.
9	Ulice: Budowa mostów na Cybinie i Warcie, Cybińska, Lubrańskiego, Ostrówek, Ostrów Tumski, Zawady i Baraki na Zawadach. Lokal wyborczy: Szkoła Powszechna przy ul. Bydgoskiej 4, pokój 8.	33	Ulice: ul. Dominikańska, Kramarska, Masztalarska, Mokra, Ślusarska, Żydowska. Lokal wyborczy: Restauracja p. Koniecznego, Masztalarska 1—2.	59	Ulice: ul. Półwiejska 19—38a. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. J. Kantego, ul. Strzelecka 29.
10	Ulice: Zagórze, Warownia Radziwiłła, ul. Wieżowa. Lokal wyborczy: Wojew. Zakł. dla głuchoniemych ul. Bydgoska 4a, pokój 7.	34	Ulice: ul. Klasztorna, Wrocławska. Lokal wyborczy: Liceum Handlowe, ul. Wrocławska 17.	60	Ulice: ul. Półwiejska 1—18 i 39—41. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. J. Kantego, ul. Strzelecka 29.
11	Ulice: Chwaliszewo 70—76, Czartoryja, Reduta Czecha, Stare Targowisko, Wencjańska. Lokal wyborczy: Wojew. Zakł. dla głuchoniemych, ul. Bydgoska 4a, pokój 1.	35	Ulice: Stary Rynek 1—69, 85—100, ul. Szewska. Lokal wyborczy: Ratusz, pokój 2.	61	Ulice: Górna Wilda 10—41, Waly Jagiellończyka, Warownia Przemysłowa. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, Górna Wilda 14/16, Barak I.
12	Ulice: ul. Nadbrzeźna, Sienna, Tylna Chwaliszewo. Lokal wyborczy: Restauracja p. Wróblewicz, Chwaliszewo 68.	36	Ulice: ul. Bóznicza, Grochowe Łąki, Piaskowa, Tama Garbarska. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska Wielkie Garbary 26, wejście z ul. Szyperskiej, pokój 58.	62	Ulice: ul. Poplińskich, Różana. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, Górna Wilda 14/16, Barak II.
13	Ulice: ul. Chwaliszewo od 51—69. Lokal wyborczy: Restauracja p. Wiesnera, Chwaliszewo 58/59.	37	Ulice: ul. Małe Garbary, Szyperska. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska Wielkie Garbary 26, wejście z ul. Szyperskiej, pokój 59.	63	Ulice: Zupańskiego, Wierzbicice 21—32. Lokal wyborczy: Restauracja p. Figla, Wierzbicice 27.
14	Ulice: ul. Chwaliszewo od 14—50. Lokal wyborczy: Restauracja p. Wawrzyniaka, Chwaliszewo, wejście z ul. Czartoryja.	38	Ulice: ul. Babińskiego, Solna, Stawna, Wielkie Garbary 22—29, Wolnica, ul. Wroniecka, Zaulek św. Wojciecha. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, Wielkie Garbary 26, wejście z ul. Szyperskiej, pokój 60.	64	Ulice: Wierzbicice 33—57. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa, ul. Różana 1/3, wejście z narożnika, pokój 4.
15	Ulice: ul. Grobla od 1—22. Lokal wyborczy: Gazownia Miejska, Grobla 15.	39	Ulice: ul. św. Wojciech. Lokal wyborczy: Realność Miejska, Pl. Sapieżyński 10a, (Sala Sądu Kup.).	65	Ulice: św. Czesława. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa, ul. Różana 1/3, pokój 2, wejście z narożnika.
16	Ulice: ul. Grobla od 23—30, Łazienna, Za Groblą. Lokal wyborczy: Szkoła im. Konarskiego, ul. Marji Magdaleny 2, pokój 5.	40	Ulice: Pl. Działowy, ul. Oficerska, Podgórnik, Północna, Pl. Sapieżyński, Waly Kościuszki, Waly Ks. Józefa. Lokal wyborczy: Realność Miejska, Pl. Sapieżyński 9 (Urząd Rozjemczy).	66	Ulice: Topolowa, Jakóba Wójka, Wierzbicice 2—20, Stroma. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa, ul. Różana 1/3, kl. IIb.
17	Ulice: ul. Mostowa, Wierzbowa. Lokal wyborczy: Szkoła im. Konarskiego, ul. Marji Magdaleny 2, pokój 6.	41	Ulice: ul. Franciszkańska, Góra Przemysłowa, ulica Pocztowa, ul. Zamkowa. Lokal wyborczy: Kasa Chorych, ul. Pocztowa 25.	67	Ulice: Szwajcarska, Przemysłowa 24—43. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska przy ul. Przemysłowej 4/5, pokój 22.
18	Ulice: ul. Wielkie Garbary od 41—57. Lokal wyborczy: Szkoła im. Konarskiego, ul. Marji Magdaleny 2, pokój 7.	42	Ulice: ul. Młyńska, Kręta. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa męska, ul. Działyńskich 4.	68	Ulice: Przemysłowa 1—23, Kluczborska, Strumykowa 1—6 i 38—39, Pl. Bergera. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska przy ul. Przemysłowej 4/5, pokój 21.
19	Ulice: Pl. Bernardyński, ul. Marji Magdaleny, ul. Racyńskich, Wszystkich Świętych, Waly Kaź. Wilekiego, Za Bramką. Lokal wyborczy: Szkoła im. Wład. Jagiełły, ul. H. Cegielskiego, pokój 6.	43	Ulice: ul. Cieszkowskiego, Działyńskich, Rzeczypospolitej. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa męska, ul. Działyńskich 4.	69	Ulice: Dolina, Dolna Wilda. Lokal wyborczy: Restauracja p. Grotowskiego, Dolna Wilda 71.
20	Ulice: Bocianka, Dębina, Droga Dębińska, ul. Kopernika, Waly Jagiełły. Lokal wyborczy: Szkoła im. Wład. Jagiełły, ul. H. Cegielskiego, pokój	44	Ulice: Pl. Nowomiejski, ul. Trzeciego Maja, Pl. Wolności. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa, żeńska, ulica Działyńskich 5.	70	Ulice: Czajcza, św. Jerzego, Krzyżowa, Powstańcza, Wierzbicice 58—66. Lokal wyborczy: Państwowa Szkoła Budowy Maszyn, ul. Kluczborska 5, pokój 18.
21	Ulice: ul. Łąkowa. Lokal wyborczy: Szkoła Budowlana, ul. Łąkowa 11, pokój 21.	45	Ulice: Stary Rynek 70—84, ul. Nowa, Podgórna. Lokal wyborczy: Kasa Podatkowa, ul. Nowa, wejście z ul. Sierociej.	71	Ulice: Dąbrówki, Gen. Chłapowskiego, Filarecka, Langiewiczza, Pamiątkowa, Zmartwychwstańców. Lokal wyborczy: Szkoła Doksztalująca, Górna Wilda 77/79.
22	Ulice: ul. Kwiatowa, pl. Karmelicki, Waly Królowej Jadwigi. Lokal wyborczy: Szkoła Budowlana, ul. Łąkowa 11, pokój 24.	46	Ulice: Aleje Marcinkowskiego. Lokal wyborczy: Starostwo Krajowe, Al. Marcinkowskiego 29 (sala I ptr.).	72	Ulice: Górna Wilda 42—75. Lokal wyborczy: Państwowa Szkoła Budowy Maszyn, ul. Kluczborska 5, pokój 15.
23	Ulice: ul. Długa. Lokal wyborczy: Sala gimnastyczna przy Zielonych Ogródkach.	47	Ulice: ul. Gwarna, Fredry, Sew. Mielżyńskiego. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa żeńska, ulica Działyńskich 5.	73	Ulice: Wybickiego, Kilińskiego. Lokal wyborczy: Restauracja p. Kasprzaka, ul. Kilińskiego 15.
24	Ulice: ul. Strzelecka od 1—13 ul. Zielona. Lokal wyborczy: Restauracja p. Bajkowej, ul. Zielona 6.	48	Ulice: Al. Chopina, ul. Cicha, Libelta, Niska, Noskowskiego, Przepadek, ul. Sporna, Starościńska, Waly Jana III, Waly Leszczyńskiego. Lokal wyborczy: Liceum Beldów Knothe, Waly Jana III, nr 4.	74	Ulice: Strumykowa 7—37. Lokal wyborczy: Szkoła Doksztalująca, Górna Wilda 77/79, pokój 1.
		49	Ulice: ul. Fr. Ratajczaka 1—6 i 35—40, 27 Grudnia, Kantaka. Lokal wyborczy: Seminarjum nauczycielskie, męskie, ul. Fr. Ratajczaka 30.	75	Ulice: Górna Wilda 76—100. Lokal wyborczy: Szkoła Doksztalująca, Górna Wilda 77/79, pokój 5.
		50	Ulice: ul. Garncarska, św. Marcin 37—60. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Garncarska 7.	76	Ulice: Gen. Kosinięckiego. Lokal wyborczy: Szkoła Powsz., ul. Gen. Prądzyńskiego 53, sala gimnastyczna.

Obwód	Ulice i lokale wyborcze	Obwód	Ulice i lokale wyborcze	Obwód	Ulice i lokale wyborcze
77	Ulice: Fabryczna 1—21, Robocza. Lokal wyborczy: Szkoła Powsz., ul. Gen. Prądzyńskiego 53, pawilon C, pokój 1.	96	Ulice: Kopanina, Ostatnia, Szosa okrężna, Marsz. Focha od 164 do końca, Warownia VIIIa. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, Kosynierska, kl. II.	115	Ulice: Pl. Asnyka, Prusa, Reja, Rynek Jeżycki, Zórawia. Lokal wyborczy: Wielkopolska Izba Rolnicza, ul. Mickiewicza 33, part., pokój 7.
78	Ulice: Fabryczna 22—42, Gen. Umińskiego. Lokal wyborczy: Szkoła Powsz., ul. Gen. Prądzyńskiego 53, pawilon C, pokój 5.	97	Ulice: Górczyńska, Górki Kosynierska, Kuźnicza, Pałacza, Pogodna, Słoneczna, Tęczowa. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, Kosynierska, kl. IV.	116	Ulice: Słowackiego. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, Słowackiego 58/60, (pawilon part.).
79	Ulice: Gen. Prądzyńskiego 1—44. Lokal wyborczy: Szkoła Powsz., ul. Gen. Prądzyńskiego 53, pawilon B, pokój 2.	98	Ulice: Bosa, Daleka, Stan. Knapowskiego, Myśliwska, Sielska. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Bosa.	117	Ulice: Jasna, Mickiewicza, Zacisze. Lokal wyborczy: Państwowa Szkoła Przemysłowo-Handlowa Żeńska, ul. Zwierzyniecka 4.
80	Ulice: Gen. Prądzyńskiego 45—60, Rolna, Traugutta. Lokal wyborczy: Szkoła Powsz., ul. Gen. Prądzyńskiego 53, pawilon A, pokój 1.	99	Ulice: Orzeszkowej, Konopnickiej, Śniadeckich. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. Marcinkowskiego, ul. Bukowska 16, szatnia sali gimnastycznej.	118	Ulice: Kochanowskiego, Krasieńskiego, Mylna. Lokal wyborczy: Izba Przemysłowo-Handlowa ulica Mickiewicza 31.
81	Ulice: Górna Wilda 101—200. Lokal wyborczy: Restauracja p. Zielińskiego, Górna Wilda 109, wejście z ul. Rolnej.	100	Ulice: Spokojna, Wyspiańskiego. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa dla chłopców, ul. Berwińskiego 4, pokój 22.	119	Ulice: Poznańska 1—27. Lokal wyborczy: Ubezpieczalnia Krajowa, ul. Mickiewicza 2, pokój 2.
82	Ulice: Bloki I—XII, przy ul. Rolnej, Wspólnej i Łanowej. Osada kolejowa, Wspólna 10—61. Lokal wyborczy: Restauracja p. Grzesiaka, ul. Wspólna 14.	101	Ulice: Berwińskiego, Chełmońskiego, Drużbackiej, Klonowicza, Matejki 40—60. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa dla chłopców, ul. Berwińskiego 4, pokój 23.	120	Ulice: Poznańska 28—79. Lokal wyborczy: Ubezpieczalnia Krajowa, ul. Mickiewicza 2, pokój 2.
83	Dzielnica Dębiec: ul. Dębicka, Lipowa, Pl. Lipowy. Południowa, św. Szczepana, Świerczewska, Wiśniowa, Wspólna 1—9, Bluszczowa, Bzowa. Lokal wyborczy: Stara Szkoła Powszechna w Dębcu.	102	Ulice: Grotgera, Jul. Kossaka, Matejki 61—68, Siemiradzkiego, Skryta, ul. Wojskowa, Ułańska. Lokal wyborczy: Sala Gimnastyczna przy ul. Wyspiańskiego (szatnia).	121	Ulice: Dąbrowskiego 1—43. Lokal wyborczy: Wielkopolska Izba Rolnicza, ul. Mickiewicza 33, I ptr.
84	Ulice: Dworzec Główny, Nadzór toru, Marszałka Focha 1—41. Lokal wyborczy: Dworzec Zachodni (Biuro Kwaternowe).	103	Ulice: Grunwaldzka 1—20b, Koszary 57 p. p., Matejki 1—39, Park Wilsona, Stolarska. Lokal wyborczy: Gimnazjum Żeńskie, Matejki 8, kl. 7.	122	Ulice: Dąbrowskiego 44—75. Lokal wyborczy: Restauracja „Oaza”, ul. Dąbrowskiego 53/55.
85	Ulice: Marszałka Focha 42—67. Lokal wyborczy: Kasa Podatkowa Oddz. II, Marszałka Focha 50.	104	Ulice: Aleja Przybyszewskiego, ul. Biała, Fryderyki Skarbka, Grodziska, Grunwaldzka 22—49, Koszary 58 p. p., Marcelińska, Marynarska, Szamotulska. Lokal wyborczy: Gimnazjum Żeńskie, Matejki 8, kl. 8.	123	Ulice: Dąbrowskiego 76—176, Lotnicza, Miła. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Dąbrowskiego 117, pokój 4.
86	Ulice: Gąsiorowskich, Kolejowa 44—59. Lokal wyborczy: Restauracja p. Dominiczaka, ul. Kolejowa 53.	105	Ulice: Bukowska, Polna 13—27, Warownia VII. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. Marcinkowskiego, ul. Bukowska 16, part., III kl.	124	Ulice: Kościelna 1—50, Wąska. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Dąbrowskiego 73, pokój 1.
87	Ulice: Kolejowa 1—43. Lokal wyborczy: Restauracja p. Dutkiewicza, ul. Kolejowa 49.	106	Ulice: Gajowa, Kraszewskiego, 17—30, Przecznicza, Sienkiewicza, Zwierzyniecka. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. Marcinkowskiego, ul. Bukowska 16 part. IV kl.	125	Ulice: Jeżycka. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska ul. Dąbrowskiego 73, pokój 2.
88	Ulice: Kanałowa, Strusia. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, Strusia 12, pokój 6.	107	Ulice: Patr. Jackowskiego 22—49. Lokal wyborczy: Restauracja p. Czajki, ul. Słowackiego 50.	126	Ulice: Kościelna 51—59, św. Wawrzyńca. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Dąbrowskiego 73, pokój 20.
89	Ulice: Graniczna, Małeckiego 1—6 i 31—36. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, Strusia 12, pokój 7.	108	Ulice: Patr. Jackowskiego 1—21, Kraszewskiego 1—16. Lokal wyborczy: Restauracja p. Kasperkowej, ul. Kraszewskiego 16 (wejście z ul. Sienkiewicza).	127	Ulice: Grudzieniec, Nad Bogdanką, Mączna. Lokal wyborczy: Restauracja p. Jędraszewskiego, Urbanowo.
90	Ulice: Calliera, Małeckiego 7—30. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa dla dziewcząt, ul. Berwińskiego 4, pokój 27.	109	Ulice: Szamarzewskiego 1—26a. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Słowackiego 54/56, pokój 14.	128	Ulice: Aleja Małopolska, Al. Wielkopolska, Geglana, Droga Urbanowska, Kujawska, Mazowiecka, Nad Wierzbakiem, Park miejski w Sołacz, Podhalańska, Podolska, Sołacka, Śląska, Plac Spiski, Wołyńska. Lokal wyborczy: Restauracja p. Jędraszewskiego, Urbanowo.
91	Ulice: Łukaszewicza, Marc. Mottego. Lokal wyborczy: Szkoła Wydziałowa dla dziewcząt, ul. Berwińskiego 4, pokój 28.	110	Ulice: Szamarzewskiego 27—47. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Słowackiego 54/56, pokój 17.	129	Ulice: Droga Urbanowska 16—30, Sokola, Szydłowska, Źródłana. Lokal wyborczy: Szkoła Powszechna, Winiary.
92	Ulice: St. Karwowskiego, Lodowa, Onufrego Kopczyńskiego, Rynek Łazarski. Lokal wyborczy: Restauracja p. Bohnowej, ul. Marsz. Focha 85.	111	Ulice: Polna 1—12 i 28—41. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Dąbrowskiego 117, pokój 1.	130	Ulice: Bonin, Dobrego Pasterza, Kowalska, św. Leonarda, św. Stanisława, Strzeszyńska, Winiarska. Lokal wyborczy: Szkoła Powszechna, Winiarska 13.
93	Ulice: Em. Szanieckiej, Niegolewskich, Kazim. Jarochowskiego. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. Mickiewicza, Marsz. Focha, kl. Ib. gim.	112	Ulice: Piotra Wawrzyńca 16—45. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Słowackiego 54/56, pokój 30.	131	Ulice: Aleja Szelałowska, Cytadela, Droga Umółtowska, Hala Balonów, Naramowicka, Naramowicedwór, Droga Obornicka, Piątkowska, Szelał, Szosa okrężna, Warownia Va Wilczak, Włosciańska, Wyłom. Lokal wyborczy: Restauracja p. Kotlińskiego, ulica Obornicka 38.
94	Ulice: Marsz. Focha 68—84. Lokal wyborczy: Gimnazjum im. Mickiewicza, Marsz. Focha, kl. II a. gim.	113	Ulice: Staszica 1—19. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Słowackiego 58/60, pokój 1.		
95	Ulice: Józefa Chociszewskiego, Krauthofera, Marsz. Focha 85—163. Lokal wyborczy: Restauracja p. Spychały, ul. Marsz. Focha 146.	114	Ulice: Piotra Wawrzyńca 1—15, Staszica 20—26. Lokal wyborczy: Szkoła Miejska, ul. Słowackiego 58/60, pokój 8.		

**Bieliznę męską i damską - Stołowiznę - Kompletne wyprawy
Pończochy - Pullovery - Garsonki - Koldry na wacie i puchu
Materace - Łóżka metalowe**

Katalogi na żożka wysyłam na żądanie

kupujesz najtaniej z Składu Fabrycznego

Własna fabrykacja

**firmy J. Ebertowski, Poznań, ulica Nowa nr. 10
Bydgoszcz „Bielizna“, pl. Teatralny 3**

Dla pp. Urzędników dogodne warunki płaty na asygnaty firmy „Kredyt“, Poczta 30, II. p.

Pw 9009-4C.217

DRZEWKA

krzewy owocowe, wysadki rabarberu, szparagów, róże, bzy, winokrzewy kupuje się najlepiej u **PILIŃSKIEGO**, ogrodnictwo Górczyn, Szosa okrężna, obok Warowni 9. Telefon 70-06. zw 19376/77

Płaszczki zimowe

ulstry, futra, kurtki futrzane, i skórzane, jupy, ubrania i spodnie kupuje się najkorzystniej li tylko w **Warszawskiej Konfekcji męskiej** Wrocławska 13. zw 19396/7

Potrzebni szklarze.

Wiadomość: Warszawa, Marszałkowska 38, W. Gaworowski. dz 4830

Rutynowany bilansista

organizator, na długoletniem samodzielnem stanowisku poszukuje **posady**. Zgłoszenia Kurjer Poznański zw 19348

WIELKI ŻŁOTY MEDAL

Najwyższe odznaczenie P.W.K. otrzymaliśmy za wyroby:
cegły fasonowej, klinkierów, dachówki i sączków.

Pw 5992-40,188

Fabryki Wyrobów Ceramicznych **KROTOSZYN i PRZYSIEKA S.A.**

ZARZĄD: POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI nr. 9. Telefony nr. 53-45 i 40-61.

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości, iż otworzyłem przy
ul. Seweryna Mielżyńskiego 1
II-gą filję

swego przedsiębiorstwa rzeźniczo-wędliniarskiego.

Polecam swe znane z dobroci, najprzedniejsze wyroby oraz specjalności: **Kielbasę Potockiego, wątrobiankę wiejską i pasztetową, serdelki warszawskie.**

Ręczę za sprawną i rzetelną obsługę, proszę o obdarzenie mnie nadal swem cennem zaufaniem.

Czesław Potocki

Wytwórnia najprzedniejszych wyrobów mięsnych
Poznań, Franciszka Ratajczaka 32. Telefon 54-41.

FILJE: Górna Wilda 43.

Sew. Mielżyńskiego 1, tel. 19-46.

zw 19357

Gospociniec

w pow. Ostrów (Wkp.), dobrze prosperujący w ruchliwej wiosce nad szosą, na razie bez pełnej koncesji, z przyległą kolumną, rzeźnictwem, salką do wesel i zabaw, obszerne ubikacje, z powodu niezyskanej pełnej koncesji, do odstąpienia. Kompletny zapas towaru kolonj. oraz różne sprzęty, także rzeźnicze do objęcia. Reflektanci najchętniej inwalid woj lub powstaniec, celem uzyskania stałej koncesji, zechcą przesłać zgłosz. do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 18 995

Obiady

na maśle wydaje, ceny przystępne.
Nowy Rynek 14-15
parter, lewo.

dw 2319

Wróciłem

Jan Spiżewski

lekarz-dentysta, specjalista w ortodoncji

św. Marcin 63. Tel. 2770

zta 19408

Dzierżawa pierwszorządna!

1350 mórg ziemi pszenno-buraczanej pod gwarancją. 200 mórg pszenicy, 150 mórg buraków cukr. kompletne żniwa. 17 stogów, tysiąc ctr. jęczmienia w stodole, na śpichrzu: 300 ctr. żyta, 200 ctr. pszenicy, 170 ctr. jęczmienia, 150 ctr. owsa, 150 centnar. mieszanki, groch z 25 mrg. żywy; 38 koni, 50 krów, 40 sztuk bydła młodego, 6 macior, 14 warchlaków, martwy nadkompletny garn. parowy. Zabudowania wszystkie mas. mur. kryte dachówką i papa, pałac, na suterrenach 10 pokoi. Położenie samo w sobie, 4 km. szosa od kolei, od Poznania 50 km. Dzierżawa wprost od właściciela na 12 lat, tzn. 90 funtów z morgi, objęcie 250 tysięcy, wpłaty 170 tys. reszta za rok. Zgłoszenia tylko poważnych i fachowych reflektantów z odpow. kapitałem przyjmuje W. Netter, Września, ul. Gnieźnieńska 5, II. p., (willa).
nw 4 355

Wynajmę zaraz

3 ubikacje biurowe

przy ul. Pocztowej, osobno lub razem. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia do „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 40.194
Pw 5985-40,194

Sprzedamy nabyte urządzenie warsztatu ślusarskiego m. in. motor, tokarki, wiertarki, aparat do szwejsowania itd. i to częściowo lub w całości.
dw 2393
Oferty można składać do 10 h. m. Zastrzegamy sobie wolny wybór oferenta.

Magistrat m. Kruszwicy.

LICYTACJA DOBROWOLNA

W sobotę, dnia 5 października, od godz. 10 do 17, sprzedawać będą w firmie Edm. Jankowski przy ul. Zwierzynieckiej 29, na odpowiedzialność interesowanych największej ilości: szafy do rzeczy, szafy, komody, biurko, kanapę, umywalkę, stoły, maszyny do szycia, szafę kuchenną, lustro, pługi, brony. Poza tem większą partję różnego nowego obuwia, drut stalowy, ości, kotły do gotowania oraz towary żelazne.
Pw 6079-40,223

Brunon Trzeciak

zaprzys. publ. taksator i licytator na Wojew. Poznańskie. Mieszkanie prywatne Stolarska 2 — Telefon 63-26.

4-5 pokojowego mieszkania

poszukuję w okolicach: Matejki, Orzeszkowej, Chełmońskiego, Grunwaldzkiej. Mieszkanie może być częściowo z meblami, nie wyżej II piętra. Pośrednictwo nie pożądané. Szybkie oferty do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 19 393

Poszukujemy zaraz

kasjerki

ładnym charakterem pisma oraz obeznaną w książkowości. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 19 390

W piątek, dnia 11 października r. b., o godzinie 12 w południe, odbędzie się w dużej sali Domu Ewangelickiego w Poznaniu, ul. Wjazdowa 8, Walne Zebranie Rolniczej Spółdzielni Ziemiaczanej z ogr. odp., z następującym porządkiem dziennym:
dw 2395

1. Sprawozdanie Rady Nadzorczej.
2. Dyskusja nad sprawozdaniem i powzięcie uchwał.
3. Złożenie mandatów przez Radę Nadzorczą i Zarząd.
4. Wybór Rady Nadzorczej i Zarządu.
5. Propozycje odnośnie zmian i uzupełnień Statutu.
6. Wolne głosy.

ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA ZIEMIACZANA z ograniczoną odpowiedzialnością

RADA NADZORCZA

(—) Jerzy Turno.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: x 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo
i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo.
Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

1 SPRZEDAŻE

Piec piekarski

na rozbiórkę sprzedam. Jadłodajnia. Górna Wilda 15. zdw 59 248

Dom

nowy 10 ubikacjami, masywny, w tem 2 morgi ogrodu, nadający się na letnisko, zaraz na sprzedaż. — Cena 30 000 zł., 25 minut od stacji Puszczykowa. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 252

Sprzedam

zatychniając koncesję dorozkarską za gotówkę. Oferty Kurjer zdw 59 254

Kanarek

z klatką, śpiewak na sprzedaż. — Borzyński, Górna Wilda 65. zdw 59 264

Blütnera

fortepian koncertowy, prawie nowy za zł. 9 650 na sprzedaż. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 59 269

Radjoapar

5 lampowy sprzedam. Tanaś, Stawna 12. zdw 59 221

Płaszcz

damski, zimowy tanio sprzedam. Kopernika 1, II. pr. prawo. zdw 59 213

Antyki

Stary Rynek 78, pierwsze piętro. zdwp 59 364

Samochód

hmuzyna „Pi sto“, w bardzo dobrym stanie sprzedam bardzo korzystnie. Oferty do „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 40.235. Pw 1075-40,235

Majątek ziemski

370 mórg ziemi pszennej, budynki masywne, dwór 9 pokoi, blisko kolei, miasta gimnazjalnego, cena 220.000 zł, wpłaty 110.000 sprzedam Karasiewicz, Poznań, św. Marcin 50. zdw 59 371

Cegielnia

w dobrym położeniu na ręczny wyrób z 31 morgowem gospodarstwem i nowymi masywnymi budynkami za 40.000 zł przy wpłacie 25-30.000 zł na sprzedaż. — Zgłoszenia Kurjer zdw 59 414

Gospodarstwo

54 mórg własnych i 30 mórg dzierżawionych, pod kończyne oddzielne, z prawem pierwokupu, masywne budynki, dobry żywy i martwy inwentarz, pełne żniwa na sprzedaż. Zaraz do objęcia. Wpłata 10-12 tysięcy. Cena 32 tysiące. Trolldenier, Neukarwitz, Kreis Schlawa, Pom. zdw 59 411

Paltot

zimowy dobrze utrzymany tanio na sprzedaż. Ogł. do 2-5 po pol. de Brugiere, Matejki 59, II. zdw 59 424

Teren

przed Solaczem ca 3.250 mkw. pod budowę willi, sprzedam korzystnie ewtl. częściowo. Oferty do „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 40.234. Pw 1046-40,234

Sprzedam

maszyny do szycia, kanapę z obudowaniem i 2 fotele, obraz duży i pierzynę. W. Garbary 17, I. pr. lewo. zdw 59 422

Skrzynie

ciężkie, wybite blacha cynkowa, dużych pomiarów oddam tanio. Drukarnia, Mylna 21. zdw 59 098

Młody doberman

pokojuowy, bardzo dobrze wytre-sowany jest na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zdw 59 068

Szory

półszorki, siódło, lodownia tanio do sprzedania. Andruszewska, Kostrzyn. zdw 59 066

Maszyny

ślupkowa dobra, szafa duża sprzedam. Dąbrowskiego, róg Staszica, skład węgla. zdw 59 065

2 łózka

angielskie, drewniane z składanymi materacami, mniej eleganckie, na sprzedaż. Niegoleskich 10, pierwsze lewo. zdw 59 103

Obrączki

ślubne, zegarki najtaniej Matyśiak św. Marcin 9 bpw 1154

1 łóżko

dębowe, 1 łóżko dziecięce na sprzedaż. Górna Wilda 47, podw. II, lewo. zdw 59 098

Jadalnia

orzechowa w dobrym stanie korzystnie do nabycia. Chełmońskiego 20, II. zdw 59 0 5

Wyborowe

koszule męskie najkorzystniejsze kupno wytwórnia Wierzbiciele 24a, Grochowski. zdw 59 051

Sprzedam

willę 4 pokojową z ogródkiem. Wiadomość Solacz, ul. Podolska 21 w godz. 17-19. zdw 59 055

Składnice

węgla dobrze prosperująca sprzedam, objęcie towarem 11 000. Oferty Kurjer zdw 59 073

Pierścionek

szlachetny brylant i szafir, wartości 2.000 okazują się za 900 zł zaraz sprzedam. Adres Kurjer zdw 59 040

Skład

z powodu zamyknięcia do sprzedania z towarem zaraz dobrze prosperujący skład konfekcji damskiej i towarów krótkich w mieście powiatowym. Do objęcia potrzeba ca 15.000. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 57 406

Baczości

Dobrze prosperująca restauracja, najlepiej utrzymana blisko Leszna, 2 sale, 7 mórg ziemi, 2 sztuki bydła zaraz na sprzedaż. Cena 40 000 zł. Zgłoszenia Ignacy Jamry, Zaborowo, pow. Leszno. nw 4351

Antyki

wielki wybór Bracia Pióro, Aleje Marcinkowskiego 23. Kp 951

Maszyna

do szycia i cerowania worków, komplet z motorem sprzedam. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 59 090

2 bryczki

tanio sprzedam. Grunwaldzka 30, od 10-14. zdw 50 117

Sypialnie

jadalnie urządz. kuchenne i pojedyncze meble poleca najtaniej Józef Hilscher Poznań Górna Wilda 56 i ul. Żydowska 34 tel 3122. Pw 4 839-35,215

Warsztat

mechaniczny z odlewania metali wprost od gospodarza do nabycia motor, transmisja i maszyny na miejscu Zgłoszenia Krajewski, Poznań, Główna, ul. Główna 91. rw 7131

Maszyny

damska, okrągłe czolenko, fuzje kal. 16 tanio sprzedam. Poznańska 38, III. lewo. zdw 58 410/11

Płaszcz

zimowy tanio sprzedam. Młyńska 3, III. lewo. zdw 58 971

Okazja!

Tanio i na dogodnych warunkach spłaty sprzedamy kilka używanych, gotowych do wyjazdu samochodów osobowych, otwartych i krytych. Do obejrzenia: garaż przy ul. Jęk. Wujka 23 narożnik ul. Przemysłowej „Praga“ Automobile, Poznań, pl. Wolności 11. Tel. 53-33. Pw 5760-40,74

Tanio

się ubierzysz, umiłowiesz w Domu Komisowym św. Marcin 73a Pw 4944

Fotograficzny

zakład, bardzo dobra egzystencja we większym pow. mieście z powodu wyjazdu sprzedam zaraz. Obj. 2.000. Zgłoszenia Kurjer zdw 57 763

Krzesel

120 sztuk z Wojciechowskiej fabryki prawie nowe na sprzedaż. Wielkie Garbary 23. I. drzwi środkowe. zdw 58 747

Kasę

National w dobrym stanie do wyrzucania bonów sprzedam. St. Smolbocki, Wronek, Poznańskie, zw 4382

Pół

morgi ziem pod budowę w Poznaniu nad szosą Swarzędzka sprzedam. Zgłoszenia Michał Lysek, Szmarzewskiego 37. zdw 59 153

Tysiące

chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, brak apetytu, ogólne osłabienie et cetera, odzyskało zdrowie, używając ziola siawnego na cały świat Dr. Dietla, Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żadajcie bezpłatnie broszury pouczającej. Adres: Liszki. teka. -nw 3 959

Rybno-rolne

gospodarstwo na Pomorzu, obszaru 54 ha 45 ha zarybionego jeziora (węgorze, karpie, liny, szczupaki, raki itd. reszta łaki), ziemi pszenno-żytniej, słotkiem podziału rodzinnego za bezten do sprzedania. Cena 45.000 zł, wpłata 20 do 30 000 zł, reszta do 6 lat. Pełne żniwa. Zgłoszenia Toruń, skrytka pocztowa 3. nw 4332

Futerko

bibret mało używane 125 zł sprzedam. Maleckiego 26, II. zdw 59 181

Ubrania

męskie sprzedam wyzywote 70 zł do pracy 40 zł. Adres w Kurjerze zdw 59 172

Charta angielskiego

tanio sprzedam Zwierzycy, Wielkie Garbary 6, II. między godz. 12-3. zdw 59 204

Powózka

parkowiec kombinowany, półwo-lant, prawie nowa sprzedam korzystnie ul. Naramowicka 22. zdw 58 738

Lóżecko
dziecięce, eleganckie, wiedeńskie tano na sprzedaż. Ul. Orzeszkowej 7, parter. zdw 58 636

Obraz
Jacka Malczewskiego okazuje się za 3.500 zł sprzedam. Ogładanie tylko do niedzieli. Fredry 5 III. p., Miedzianki między 3 a 5 zdw 58 628

Konia
wóz-helkę, szory robocze i wyjazdowe sprzedam. Ul. Narutowicza 22. zdw 58 739

Sprzedam
mieszkanie 4 pokojowe, kuchnie, łazienki, toalety, biuro. Ostrowski, Wielka 15 zdw 58 452

Okazyjnie
sprzedam skład maszyn z mieszkaniami, oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 58 587

Motocykl
angl. Triumph 500 cm prawie nowy sprzedam. Długo, ul. Mickiewicza 1. zdw 58 199

Sprzedam
meble kuchenne, leżankę, łóżko, debowe, szafę do rzeczy, 4 krzesła, stół, łóżko, Kaminiki, Słowackiego 42, I. p., lewo. jw 2750

Brylanty
kolczyki wiszące, cudne, niebieskie, dwukaratowe szpnie. Oferty Kurjera zdw 59 187

2 granatowe
ubrania i kostium zimowy sprzedam. Matejki 50, parter, lewo. zdw 50 140 41

2 maszyny
Singera damskie i 1 krawiecka, okrągłe czółenka sprzedam warsztat mechaniczny, Kraszewskiego 5. zdw 59 200 61

Gospodarstwo
10 km. od Poznania, 54 mórg ziemi pszennej, budynki maszynowe z żywym i martwym inwentarzem, całym zbiorami do sprzedania za 38.000, wpłaty 20, reszta na 15 lat. Zgłoszenia Strzepek, Grodzisk, strzelnica. nw 4502/3

Młyn
wodny, nowy, światło elektryczne, przemiał 80 ctr., zabudowania maszynowe. Do tego 12 mórg roli, 15 mórg stawu, 13 mórg łąk przy szosie, 2 km. od miasta i kolei, cena 60.000, wpłaty 25.000. Zgłoszenia Stanisław Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4, Tel. 362. nw 4498/9

Limuzyna
Ford model 27 gotowa do jazdy, cena 3.800 zł, wpłaty wedle umowy. Zgłoszenia Hoffmann, Wrocław, 22, I. piętro, Tel. 21-94. zdw 59 355/6

Garsonkę
nową sprzedam i kostium. Młynska 3, III. lewo. zdw 57 098/9

Pończochy
rekawiczki, skarpetki oraz wszelkie towary krótkie w obfitym wyborze po cenach niskich poleca H. Smyczyński, Kraszewskiego 11. Pw 5 171-2-36.967

Introligatornia
z wszelkimi maszynami do sprzedania. Oferty „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 40.211. Pw 6005-40.211

Fryzjerstwo
z mieszkaniami, centrum korzystnie sprzedam. Pankiewicz, Wielkie Garbary 42. zdw 59 323

Magiel
jak nowy sprzedam. Łakowa 14, Klemczak. zdw 59 348

Rower
tanio do sprzedania. Wielka 18, III. lewo, od 2-6. zdw 59 347

Skład
kolonialny przy ruchliwej ulicy JP z towarami, maglem i mieszkaniami z powodu zmiany stosunków rodzinnych na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer zdw 59 377

Sprzedam
pokój męski z klubami 11 części jak nowy 1.200,—, Grobla 19 front II. lewo. zdw 59 395

Pokój
umeblowany 2 solidnym panom wynajme. Niegolewskich 6, I. prawo. zdw 59 386

Sprzedam
kolonialne, towarami, maglem, mieszkaniami. Adres wskaże Kurjer zdw 59 392

Hotel
o 18 pokojach z restauracją, wyszkiem, salą do zabaw i hurtownią piwa w wielkim przemysłowym mieście G. Si. przy dworcu z powodu śmierci właścicieli korzystnie do nabycia. Cena 250 tysięcy, wpłaty conajmniej 150 tysięcy. Oferty pod „Kopalnia złota do „Par”, Katowice, Poczta 8. Pw 6009-71.275

Lampę
elektr., wiszącą, pokojową, tanio sprzedam. Waly Król. Jadwigi ar. 1, III. prawo. zdw 55 707

Motocykle Rex Akme
Motocykle po znizowanych cenach na dogodnych warunkach. Również okazuje. Koszyński, Pasaż Kino Apollo. zdw 56 621

Meble
we wielkim wyborze za gotówkę i na miesięczne wpłaty poleca Stanisławski, Woźna 12 (Butelska). bpw 728

Brylanty okazjnie
Najtańsze źródło zakupu biżuterji, zegarków, słubne obrączki — Zygmunta Kutnera, św. Marcina 50 zdw 57 957

Skład
przy ulicy Półwiejskiej zaraz sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 59 402

Skład
cygar, papieru i galanterji pokojowej, towarami i brązami na sprzedaż, cena do 10 tys. zł. Zgłoszenia ul. 3 Maja 6, zakład fryzjerski. zdw 59 290

Kilka domków
blisko Poznania w cenach 8—20 tysięcy sprzedam „Osadopol”, ul. Rzeczypospolitej 9. zdw 59 297

Singera
maszyna do szycia prawie nowa tano na sprzedaż. Piasecki, Górna Wilda 106, Poznań. zdw 59 273

Klacz
czteroletnia dobra pod wierzch i do zaprzęgu tano na sprzedaż. Poznań, Górna Wilda 106 zdw 59 274

Warsztat
rzeźniczy sprzedam zaraz. Adres wskaże Kurjer zdw 59 294

Modne
i eleganckie kapelusze damskie kupisz tylko w firmie A. Pietrzykowski, ul. Wielka 8 Pw 5979-37.128

Do sprzedania:
sieczkarka, parownik, taczka do worków, skrzyń, do sieczki, centrifugi, kotły mosiężne, waga decymalna, stare okna, 2 stare wózki ręczne, stare żelastwo, rury elektr. Strzelecka 14 (Majewicz), zdw 59 236

Rzeźnictwo
zaprowadzone w powiatowym mieście z mieszkaniami za przystępną cenę zaraz do oddania. Oferty Kurjer dwn 2889

Kuchnia
stoły, obrazy tano. Bukowska 9 stolarnia. zdw 59 307

Płyty
gramofonowe, obrazy tano. Piekary 10, IV. lewo. zdw 59 306

Pierwszorządny
skład rzeźniczy sprzedam korzystnie z powodu zmiany stosunków rodzinnych. Adres wskaże Kurjer zdw 59 314

2 pary
szorów roboczych jak nowe tano sprzedam. Krause, ul. M. Focha 29, III. prawo. zdw 59 320

Skład rzeźniczy
centrum miasta z urządzeniem, warształem i mieszkaniami, nadający się na każdą inną branżę natychmiast do sprzedania. Adres wskaże Kurjer zdw 59 322

Szafę
półbielizniarkę sprzedam tano. — Dominikańska 3, I. w podwórzu, lewo. rw 7136

Motocykl
sprzedam Douglas sila 6 koni 2 cylindrowy ma poza sobą 1.600 km., zupełnie jak nowy z powodu kupna samochodu korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zdw 58 666

Zakład fryzjerski
dla pań i panów wraz z mieszkaniami w miasteczku pod Poznaniem zaraz na sprzedaż. Blizsze informacje Bukowska 28, parter, lewo. zdw 58 990

Osiolki
pare, młode sprzedam firma „Polauto”, Poznań, Przemysłowa, telefon 39-90. zdw 58 977

Skład
kolonialny przy ruchliwej ulicy JP z towarami, maglem i mieszkaniami z powodu zmiany stosunków rodzinnych na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer zdw 59 377

Radjoamatorzy
pamiętajcie
najkorzystniejszym źródłem zakupu dla Was to „Elektrovox”. Półwiejska 30, naprzeciw Kwiatkowskiej, dogodne warunki spłaty zdw 57 604

Samochody
Benz otwarty 10/30 HP za cenę zł 5.000; Dürkopp otwarty 10/30 HP za cenę zł 4.800; Ford otwarty rok 27/28 za cenę zł 2.000 w dobrym stanie sprzedam „Imperatorauto” Poznań, Sew Mielżyńskiego 21. dw 2373

zony
narzeczone oszczędnie kupują tylko w Hurtowni. Serwis do kawy porcel. 8,50. Serwis obiadowy porcel. 12 osob 55 zł noże, widelce, łyżki i całe sztucze bardzo tano lecz tylko w Hurtowni Porcelany, Wroniecka 24, w podwórzu. zdw 58 965

Resztówka
100 mórg, stacja, szosa, szkoła, mlecznia w mieście. Cena 95 tys. wpłaty 60.000. Zgłoszenia pod zdw 58 989

Kiosk
z wystawy ośmiokątnej sprzedam Wojciechowski, Marsz. Focha nr. 55. zdw 58 886

Pracownia cukiernicza
komplet urządzona — sprzedam. Wojciechowski, Marszałka Focha 55. zdw 58 885

Parcela
na Miasteczku, najlepszym położeniu 12.000 kwm. przy szosie korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer Stary Rynek rw 7101

Pies
Dobermann czujny, rasowy do oddania. Miesiąc, Dąbrowskiego 56 jw 2749

Antyczne
meble, świeczniki, zegary i t. p. na sprzedaż Skarbowa 4, parter, lewo. zdw 58 840

Maszyna
ślupkowa „Singera” na sprzedaż Szypulski, Cieszkowskiego 1. zdw 58 828

Skrzydło
czarne korzystnie — sprzedam. Barciszewski, Kanakowa 10 (wchód z Koleją). zdw 58 794

Filateliszcze
sprzedam korzystnie w szkło oprawiony zbiór pieniędzy nowo budującego się Państwa Polskiego. Oferty Kurjer zdw 56 051

5 KUPNA
Terenu
fabrycznego 2-4 tys. mtr. zabudowanego lub nie w śródmieściu poszukuje. Oferty Kurjer zdw 58 183

Pianino
kupię. Cena Kurjer zdw 58 203

Kupię
folwark lub gospodarstwo położone w Poznaniu, blisko kolei, z wkladem 7.500 dol. Zgłoszenia do „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 56.229 Pw 5164-56.229

Kupujemy samochody
za gotówkę, używane otwarte i kryte. Dokładne oferty uprasza „Komna” Sp z o. p. Automobil, Poznań, Dąbrowskiego 83/85 tel. 77-67 i 54-78. nw 4337

Kupię
skład z mieszkaniami przy ruchliwej ulicy, Stanisława Karbowska, Górna Wilda 32, Kiosk. zdw 58 614

Poszukuję
w większej ilości okien inspektorskich, używanych lecz w dobrym stanie z podaniem cen. Smół, Poznań, ul. Bosa 57. zdw 58 954

Gospodarstwo
66-100 mórg, ziemia pszenna, blisko stacji, i miasta kupię zaraz. Zgłoszenia do Kurjera zdw 58 990

Kupię
domek 5-7 mórg ziemi blisko Poznania. Oferty Kurjer Pozn. zdw 59 155

Dom
kupię wprost od właściciela przy wpłacie 45 tys. Oferty proszę do Kurjera zdw 50 076

Restauracji
poszukuje celem kupna lub odpowiedniego lokalu na takowa. Zgłoszenia Kurjer zdw 50 150

Kupię
dom (wille) w Poznaniu albo przedmieściu wprost od właściciela. Oferty Kurjer zdw 59 161

Kupię
tylko dobrze prosperujący skład do 13 tysięcy. Oferty Kurjer zdw 50 178

Wózek
dziecięcy, duży oraz lóżecko żelazne kupię. Oferty z ceną Kurjer zdw 59 199

Kupię
dom w mieście z składem i wolnym mieszkaniem, wpłata 20.000 zł warunek, dom musi być w rynku. Oferty Kurjer zdw 59 239

Składów
różnych branż poszukujemy. Argus, Piekary 18. zdw 58 200/1

Zamienię
dom wille pod Poznaniem na skład z mieszkaniami w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 58 294/5

Kupuje
stary używany papier (makulatura), Strzelecka 3 a, parter, prawo, telefon 13-21. zdw 59 405

Poszukuję
małego gospodarstwa 10—20 mórg w jednym planie w obrębie 12 km. Poznania, budynki maszynowe, 3-4 pokoje, możliwość cołkówek laki i wody, stacja w miejscu. Szczegółowe oferty proszę uprzedzić do Kurjera Poznańskiego pod zdw 59 413

6 KAMIENICE
Kamienica
3 ptry z dochodem rocznym 15.000 złotych do sprzedania za dogodną cenę. Dla nowonabywców wolne 4 pokojowe mieszkanie. Szczegóły Aleje Marcinkowskiego 22, pokój 61 od godz. 8 do 10 i od 15 do 16. zdw 58 210

Kupię
dom w cenie do 200 tys. zł w dobrym stanie w śródmieściu — Adres: Antoni Sołński, Stanisławów 2. zdw 58 713

Sprzedam
kamienicę z ogrodem, cena 38.000 Poznań-Górczyn, ul. Sielska 46, L. Tomczak. zdw 59 091

Kamienica
3 piętrowa z piekarnią, 12 lokatorów. Zgłoszenia Michałak Półwiejska 7. zdw 59 191

Kamienicę
komfortową centrum Poznania, dochód roczny 24.000, cena 210 tys., wpłaty 80.000 sprzedam „Krakus”, Poczłowa 30. zdw 59 800

7 PIENIĄDZ
Kupię
list hipoteczny nie zbyt późno płatny z drobnym danem. — Oferty Kurjer zdw 48 545

Fabryka
śrub i rur ołowianych, mająca przydział (kartelowy) mająca pakiet większościowy akcji za 300 tysięcy złotych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 58 153

40.000 zł
poszukuje na I. hipoteke realności dochodowej (miasto powiatowe) na dwa lata, 20 proc. roczne oraz zabezpieczenie dewaluacyjne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dw 2384

Kto
wypożyczy dwa tysiące złotych na ukończenie budowy domu i kuchni. Oferty Kurjer zdw 59 087

25 tys. złotych
poszukuje się na wysokowartościową pierwszą hipoteke. Oferty należy składać Kurjer Poznański zdw 59 083

Poszukuję
pożyczki 500 zł Wysoki procent, dam zaraz. W zastaw 3 pokoje. Mostowa 5a III. prawo. zdw 59 194

10.000 zł
poszukuje na I. hipoteke na dwie kamienice w Grodzisku za wysokim oprocentowaniem. Zgłoszenia W. Gawęcki, Grodzisk Wlkp. Stary Rynek 27. zdw 59 207

Kto
pożyczy 3.000 zł na powiększenie dobrze prosperującego składu tow. krótkich i kapeluszy damskich, na procent. Blizsze dane osobliście. Zgłoszenia do Kurjera zdw 59 042/3

Poszukuję
wspólnika fachowca z kapitałem około 8.000 zł do składu galanterijnego. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego w Gdyni. nw 4505

Kupiec
złoży 1000 do 1.500 zł kaucji za udzielenie posady. Oferty Kurjer zdw 59 255

7.000 zł
pożyczki poszukuje na 2 lata na wykończenie domu, pewna gwarancja, za procent mieszkanie 2 pokojowe i dzierżawa za 2 lata. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 423

3 DO WYNAJECIA
3 pokoje
kuchnia częściowo meblami, telefon III. piętro frontowe, ładne, słoneczne potrzebujące częściowo renowacji. Do objęcia po — ba 5.700 złotych, w tem dwuletnia dzierżawa. Zgłoszenia Fr. Musiał, Dąbrowskiego 50. zdw 58 843

Mieszkanie
2 pokoje z kuchnią w ładnych suteranach z wszelkimi wygodami wynajme zaraz. Czynsz 2 lata zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 003

3 pokoje
w centrum (św. Marcin) umeblowane, II. piętro z telefonem, elektrycznością, odpowiednio dla adwokata, lekarza, dentysty do wynajęcia. Dla przecięcia potrzebna 1.200 złotych i dzierżawa miesięczna 220 zł. Zgłoszenia (oferty) przesyłać Poznań, — skrzynka pocztowa 411. zdw 59 196

Mieszkanie
wspaniałe, słoneczne, 5 pokojowe pod Poznaniem, uroczą okolicą, dogodna komunikacja. Czynsz 130 zł. Oferty Kurjer zdw 59 326

2 pokoje
kuchnią z meblami zaraz odstąpię. Adres wskaże Kurjer zdw 59 333

Mieszkanie
3 pokojowe w Puszczykowie za dzierżawę zgóry do oddania Sisk. Male Garbary 6. zdw 59 332

Mieszkania
3 i 6 pokojowe odda „Krakus”, Poczłowa 30. zdw 59 299

Mieszkanie
2 pokojowe, kuchnia, dzierżawa zgóry. Adres Kurjer zdw 59 317

Sześciopokojowe mieszkanie
przy Alejach Marcinkowskiego wskaże „Informator”, Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo), Tel. 58-17. zdw 59 361

Małżeństwu
bezdzielnemu spokojnemu wynajmie gospodarz 1 pokój, kuchnie w nowym domu 8 minut od tramwaju. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 376

Mieszkanie
4 pokoje umeblowane z przynależnościami na 4 piętrze, bardzo wygodne przy Grunwaldzkiej. — Zgłoszenia Kurjer zdw 59 425

9 SZUKA MIESZK
Poszukuję
mieszkania 1 lub 2 pokojowego z kuchnią dla drukarza. W miejsce odstępnego płaćce zadana dzierżawa. Łaskawe oferty proszę do Kurjera zdw 50 408

Poszukuję
mieszkania 3 pokój., okolica obójna. Oferty Kurjer zdw 59 174

5 pokojowego
mieszkania p. zakuje, płaćce odstępnego i czynsz zgóry. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 953

Mieszkania
3 pokojowego w Poznaniu poszukuje od gospodarza emerytowanego inspektora szkolny. Czynsz za 2 lata zgóry. Oferty Kurjer zdw 59 067

Mieszkania
3-4 pokojowego od gospodarza poszukuje. Dam dzierżawę zgóry. Oferty Kurjer zdw 59 094

20.000 zł
wypożyczyć właścicielowi hipoteki na mieszkanie 3-4 pokoj. Oferty Kurjer zdw 59 105

Poszukuję
pokój kuchni zaraz lub później czynsz według umowy. Oferty Kurjer zdw 59 164

2-3
pokojowego mieszkania poszukuje, płaćce czynsz 2 lata zgóry. Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 59 139

3 lub 2
pokojowego mieszkania poszukuje bezdzietne, spokojne małżeństwo. Oferty Kurjer zdw 59 184

Pokoju
próżnego poszukuje od gospodarza bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer jw 2754

Mieszkania
2-4 pokojowego za dzierżawę lub meblami, okolica, warunki obójne. Oferty Kurjer zdw 59 343

Małżeństwo
bezdzielnego poszukuje mieszkania zaraz lub później czynsz ewil zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 56 589

Bezdzielnego
małżeństwo, instalator-błacharz, poszukuje pokoju próżnego ewil, z kuchnią. Obejmie także portierstwo. Dzierżawę zaplaćce zgóry. Oferty Kurjer zdw 59 275

Mieszkanie
1-2 pokój z kuchnią, czynsz do 2.000 zł poszukuje młode małżeństwo. Oferty Kurjer zdw 59 301

Zaplaćce naprzód
za 2 lata dzierżawę za 3-pokojowe mieszkanie z wygodami wprost od gospodarza. Łaskawe oferty pod zdw 59 270

Pokoju
z kuchnią ewil, bez kuchni poszukuje, czynsz za rok lub dwa lata zgóry. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 59 220

Wprost
od gospodarza szukam mieszkania 3-5 pokojowego, za dzierżawę, ewil, odstępnego. Warunki podać do Kurjera zdw 59 219

Poszukuje
sie dwóch mieszkańców zaraz po jednym pokoju i kuchni, za czynsz zgóry. Oferty do Kurjera zdw 59 383

10 ZAMIANA MIESZKANIA
Zamienię
moje 2 pokojowe mieszkanie z kuchnią położone w centrum Bydgoszczy na takież me w Poznaniu. Oferty skierować proszę pod A. Brauer, Koronowo. zdw 58 897

5 pokojowe
mieszkanie słoneczne, balkon, wszelkie wygody, zamienię zaraz na 4 lub 3 pokojowe. Plac Działowy 5, I. p., lewo. zdw 59 266

11 POKOJE UMEBL.
Pokój
lub dwa elegancko umeblowane wynajme panu lub małżeństwu. Marszałka Focha 70, II. prawo, front. zdw 58 947

Jasna 12
I. lewo, pokój wolny dla dobrze sytuowanego pana. zdw 58 908

Miesięczne
pokoje odnajmie Hotel Francuski zdw 58 823

Wspólny
pokój panience lub chłopcu. Adres w Kurjerze zdw 58 590

Okazja konwersacji niemieckiej przyjmę na stancję
panienki uczęszczające do wyższych uczelni. Trokiska opieka zapewniona. Frieda Krueger wdowa, Poznań, ul. Słowackiego 31/33 I. wejście z ul. Prusa. zdw 57 679

Pokój
blisko Zamku, frontowy z utrzymaniem dwuosobowy wynajme. Składowa 4, III. zdw 59 258

Przyjmę
na wspólny pokój utrzymaniem, dwie panienki. Podgórna 14, wysoki parter, lewo. zdw 59 366

Z klatki
schodowej pokój z centralnym ogrzewaniem zaraz. Masztalarska 7 a, I. zdw 59 373

Frontowy
pokój wynajme panu. Staszica 9, I. prawo. zdw 59 379

Pokój
duży 2 panów lub pań z utrzymaniem u samej osoby zaraz wynajme. Wisł

Dla
pań pokoje eleganckie z cokolodziennym utrzymaniem, pierwszorzędna kuchnia, elektryczność, centralne ogrzewanie. Cheimonskiego 10, parter, lewo. Ceny przystępne. Zdw 59 400

Inteligentnej
jednej lub dwóm osobom wynajmie pokój zaraz lub od 15 Wielkie Garbary 29 II, prawo. Zdw 59 267

Studentka
na wspólny pokój Muschol, ul. Staszica 6. Zdw 59 278

Elegancki
pokój spokojnemu panu wynajmie. Plac Sapieżyński 5, III prawo. Zdw 59 292

Stacja
dla pana bez pościeli tania Konia 18/19, podwórze, lewo, IV. Zdw 59 296

Pokój
umeblowany dla 1-2 osób do wynajęcia św. Marcin 39, I, prawo, front. Zdw 59 293

Wynajmę
dwa miło umeblowane pokoje w śródmieściu, jeden na biuro zaraz lub później, telefon, elektryczność, łazienka, oddzielne wejście. Przybycie od 4-8. Mickiewicza 15, I, lewo. Zdw 59 259

Wspólny
pokój tania dla pana Napieralski, Małeckiego 31/32, II. Zdw 59 298

Pokój
dla pani niekierująca zaraz Kuchanowskiego 23, wysoki parter, prawo. Zdw 59 304

Słoneczny
pokój balkon, elektryczność, telefon do wynajęcia. Matejki 53, III, prawo. Zdw 59 309

Pokoik
z całym utrzymaniem zaraz Wyspiańskiego 5, Bobkiewicz. Zdw 59 315

Pied á terre dla ziemianina
mieszkanie 2-pokojowe z telefonem i luksusową łazienką zaraz do odstąpienia za zwrotem poczynionych wkładów; na żądanie umeblowanie. Zgłoszenia „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 40,207. Pw 6000-40,207

12 SZUKA POKOJU

Bezdzietne
inteligentne małżeństwo poszukuje próżnego pokoju z urządzeniem kuchni. Czynsz według urody. Spieszne zgłoszenia do Kurjera Zdw 58 488

Szukam
próżnego pokoju, najchętniej wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Zdw 58 604

Małżeństwo
bezdzietne szuka pokoju z urządzeniem kuchni o ile możliwości w centrum miasta. Oferty Kurjer Zdw 59 104

Studentka
poszukuje pokoju wzamian za korepetycje. Zgłoszenia do Kurjera Zdw 59 123

Małżeństwo
bezdzietne poszukuje pokoju z urządzeniem kuchni zaraz. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 118

Pan
z zamieszkości poszukuje do brze umeblowanego, czystego i niekierującego pokoju o ile możliwości z osobnym wejściem, do używania raz w tygodniu. Zgłoszenia do Kurjera Zdw 59 116

Poszukuję
od 15. pokoju ładnego, czystego. Okolica, Matejki lub Śródmieście. Oferty z podaniem ceny Kurjer Zdw 59 113

Pokoju
słonecznego w śródmieściu możliwie z urządzeniem kuchni od 15. 10. poszukują dwie panie. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 165

Starsza
inteligentna pani szuka pokoju na czas ograniczony. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 162

Pokoju
skromnie umeblowanego poszukuje panią od 15 lub zaraz w okolicy Jezyc. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 182

Dwaj
starsi studenci poszukują pokoju możliwie w śródmieściu zaraz. Oferty Kurjer Zdw 59 160

Pokoju
poszukuje solidny pan, śródmieście zaraz, światłem elektrycznym. Oferty Kurjer Zdw 59 156, (Warszka).

Młode
małżeństwo z dzieckiem poszukuje pokoju próżnego lub skromnie umeblowanego, czynsz za 3 miesiące zgóry. Oferty Kurjer Zdw 59 154

Panienska
poszukuje pokoju, cena 50 zł Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 151

Adwokat
młody kawaler szuka eleganckiego, niekierującego pokoju umeblowanego od 15. Oferty do Kurjera Zdw 59 150

Mały
ładny, niekierujący z osobnym wejściem szuka pani bliżej Starego Rynku. Oferty Kurjer Zdw 59 195

Z utrzymaniem
1 lub 2 pokój poszukuje bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer Zdw 59 185

Spokojne
małżeństwo poszukuje próżnego pokoju z urządzeniem kuchni. Oferty Kurjer Zdw 59 183

Dla studenta
syna mego, poszukuje pokoju z całodziennym utrzymaniem lub śniadaniem, kolacjami, pożądanym fortepianem. Oferty Krzykowski, Bydgoszcz, Zacisze 2. Pw 5986-63,1010

2 pokoje
łącznie (jeden umeblowany, drugi bez) niekierujące, z wejściem z klatki schodowej poszukuje zaraz lub 15 bm. Zgłoszenia z warunkami do Kurjera Zdw 59 233

Skromnego
pokoiku w śródmieściu poszukuje panienska. Oferty Kurjer Zdw 59 228

100 pokoi
poszukujemy. Zgłoszenia bezpłatne „Informator”, Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo) telefon 58-17. Zdw 59 360

Kawaler
poszukuje 1 dużego lub 2 mniejszych pokoi umeblowanych z osobnym wejściem w śródmieściu. Czynsz obojętny. Oferty „Par”, 27 Grudnia 18, pod 59,25. Pw 6003-59,25

Pokoju
przywzwoicie umeblowanego poszukuje dwóch panów. Oferty podaniem ceny Kurjer Zdw 59 331. Żądam wejście z klatki schodowej Zdw 59 331

Solidny
pan poszukuje zaraz pokoju — śródmieściu, parter, pietro. Oferty Kurjer Zdw 59 344

Małżeństwo
szuka pokoju nałchętnej Wilda, Dębiec. Oferty Kurjer Zdw 59 354

Pokoju
z urządzeniem kuchni poszukuje skromne bezdzietne małżeństwo. Najchętniej dzielnica Łazarz. — Oferty Kurjer Zdw 59 302

Poszukuje
dla pani skromnego pokoju w cenie 30-40 zł centrum. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 310

Młode
małżeństwo szuka pokoju umeblowanego. Kurjer Zdw 59 324

Próżnego
pokoju poszukuje. Oferty Kurjer Zdw 59 247

Mężczyzna
poszukuje pokoju, niekierującego z pościelą, śniadaniem na miesiąc. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 249

Pokoju
dla pana skromnego poszukuje w centrum miasta od 15. 10. Oferty Kurjer Zdw 59 255

Z wejściem
z klatki schodowej, pokoju umeblowanego poszukuje usytuowany pan. Oferty Kurjer Zdw 59 407

13 LOKALE

Lokalu
handlowego z przyległościami i oknem wystawowym przy św. Marcynie lub w śródmieściu w dobrym punkcie poszukujemy. Oferty Kurjer Poznański Zdw 59 074

Ubikacja
na warsztat do wynajęcia ul. Poznańska 1/3. jw 2753

Ubikacji
warsztatowej 35-70 m kw. poszukuje. Oferty Kurjer Zdw 59 334

Składnica
najmodniej urządzona, muruwana, z dwoma bocznymi kolejami, winda i światłem elektrycznym, położona przy Tamie Garbarskiej w porcie miejskim okolicznościowo bardzo korzystnie do odstąpienia. Poważni reflektanci zechcą złożyć oferty Kurjer Zdw 59 358

Ubikacji
jasnych na cichy przemysł poszukuje. Oferty Kurjer Zdw 59 284

14 DZIERŻAWY

Ogrodnikowi
wydzierżawie 2 morgi słicznego ogrodu, 6 morgi ziemi nowej dom, szop, chlewy w dużej wsi kuścielnej pod Poznaniem. Zgłoszenia Neyman i Ska Poznań, Peńkary 5. Zdw 58 634

Baczność
Odstąpię dzierżawę restauracji z całkowitem urządzeniem oraz składem tow. kol. z towarem, oba składki bardzo dobrze zaprowadzone i w pełnym biegu w powiatowym mieście. Koncesje pełna pozostawiam. Cena według umowy. Zgłoszenia do Kurjera Zdw 58 984

Dzierżawa majątku
Poznańskie 1600 morg inwentarza, gorzelnia, pałac, 16 pokoi, 9 lat, centnar z morgi, objęcie około 150 000 zł. Kempa, Leszno, Dworcowa 43. nw 4350

Piekarnia
przy ruchliwej ulicy, kompl. urządzenie z raz lub od 15. z powodu ważnych wypadków wydzierżawie. Krotoszyn, Koźmińska 12. Zdw 59 412

Poszukuje
dzierzawy młyna o przemiele 50 do 80 ctr. Spieszne. Zgłoszenia do Kurjera Zdw 59 138

Skład paszy
kompletnie urządzony sprzedam. Deierling, Górna Wilda 160, I. Zdw 59 203

Do wydzierżawienia
majątek 1500 morg na 12 lat. Potrzebna gotówka 140 000 zł. Zgłoszenia Kurjer dw 2379

Sklepy
(piwnice) w Starym Rynku z r. a. lym kantorem nadające się na składnice porcelany, hurt, piwa, wina lub t. p. wydzi. rżawie zaraz lub później. Oferty do „Par”, Al. Marcinkowskiego 11 pod 40,236. Pw 6074-40,236

16 OSOBIETE

Ostrzeżenie
Niniejszem podaje do wiadomości mej klienteli, iż agent mój p. Mieczysław U baniak, zamieszkały przy ulicy Granicznej 3 z dn. 16. 9. 29 r. przestał pracować. — Ostrzegam przed zawieraniem z nim jakiegokolwiek transakcji oraz wypłacania pieniędzy. Polbraz, św. Marcin 72. Zdw 58 510

Panią
czarny kapelus, czarna w białe paseczki sukienka, sroda wieczorem u Dobskiego, siedzący obok przy odstąpionym stoliku pan, który podawał palto, prosi bardzo o możliwość poznania. parcsłów Kurjer Zdw 59 110

Leon Z.
zakład wytrany. Sobota 8 wieczór oza. miejsce bez kartki, czarny kostium rw 7129

Unieważnienie
Unieważniam weksel z moim akceptem na sume 950.— z platny dnia 2 grudnia 1929 r. i ostrzegam przed nabywaniem go. Franciszek Bratowski, Zduny, pow. Krotoszyn. Zdw 59 415

21 ZGUBY

Zgubiono
Indeks U. P., wydziału lekarskiego nr. 8117, Bolski, Aleksander. Zdw 59 097

22 ROZMAITE

Wszelkie
reparacje zegarków oraz naprawy wszelkiej biżuterji wykonuje sumiennie tania firma F. Tarkowska, plac Wolności 11 (pod filarami) Pw 4941

Robótki ręczne
rysuje po cenach umiarkowanych. Jankowska, Stary Rynek nr. 48, II. bpw 724

Futra
oraz wszelką prace w zakresie kufnerstwa wchodzić wykonuje pierwszorzędnie i po cenach przystępnych. Pracownia futer Wł. Borowicz, ul. Woźna 14 a I, pr. telefon 36-20. Zdw 58 809

Elegancka
garderobe damska wykonuje szybko po przystępnych cenach. Wojciechowska, Wierzbicice 26, parter. Zdw 59 028

Na sezon szkolny
kostjumy gimnastyczne do wszelkich szkół poleca Magazyn Sportowy „Start” św. Marcin 45 (narożnik Gwarnej). Kw 872

Kapelusze
damskie przerabiam tania w przeciągu 24 godzin. — Sokołowska, Zwierzyniecka 22, I, pietro, dawniej Pl. Wolności 7. bpw 684

Przepisywanie
na maszynach. „Biuro Pracy”, Plac Wolności 9. bpw 752

Fryzjerka
poszukuje klienteli poza dom. Oferty Kurjer rw 7079

Telefon 15-60
Posłańcy Miejscy wykonują następujące zlecenia jak: ekspedycja listów, paczek i bagażów, Electroluxen odkurzenia, czyszczenie i froterowanie parkietów i linoleum. Biuro ul. Woźna nr. 11. Kw 954

Wypożyczam samochód
ogrzewana limuzyna Fiat tania na dłuższe tury specjalnie tania na stałe wyjazdy, zgóry oznaczone dni, telefon 78-00, albo Kurjer Zdw 58 668

Biuro Wywiadowcze
Poznań, ul. Czesława 1, I przeprowadza wywiady rozwodowe, załatwia sprawy sądowe, rentowe i podatkowe. Dla biednych bezpłatnie. Zdw 58 981

Kto
weźmie 3 miesięczne dziecko od zaraz na wychowanie. Oferty Kurjer Zdw 59 131

Krawcowa
poleca się w domu i poza dom Zupańskiego 19, IV, lewo. Zdw 59 121

Oddam
dziecko na wychowanie zaraz. Rybaki 20a, III, lewo. Zdw 59 120

Budowniczy
przyjmie administrację domu. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 145

Elektromonter
samodzielny wykonuje nowe i przebudowy centrale elektryczne na majątku i młynie. Oferty Kurjer Zdw 59 112

Poszukuje
prywatnie obiadów. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 142

Masażystka
poleca się poza dom Oferty Kurjer Zdw 59 193

Telefon
do odstąpienia ul. Grunwaldzka koło koszar. Oferty do Kurjera Zdw 59 177

Biuro procesowe Poznań Podgórna 7.
załatwia wszelkie sprawy sądowe, spadkowe, hipoteczne, rentowe, podatkowe, ubezpieczeniowe skargi, wnioski itp. Porad prawnych udziela darmo. Zdw 59 242/3

Gramofony
i płyty poleca Brudziński i S-ka, Al. Marcinkowskiego 8, na I. piętze. Wymiana starych płyt na prawa mechanizmów. Tel. 40-51. Zdw 59 352

Na
obiady małopolskie przyjmie się jeszcze kilka osób z inteligencji. Romana Szymańskiego 1, parter, lewo. Zdw 59 202

Dobra
krawcowa poleca się w domu 2,50 zł dziennie. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 316

Salon Mód
wykonuje pierwszorzędnie płaszcze, kostjumy, suknie, cena niska. Feglerska, W. Garbary 33. Zdw 59 222

Salon Mód „Zofja”
Bukowska 3, II, pietro, nowy gmach P. K. O. szyje najładniej, najszybciej. Zdw 59 374

23 OZENKI

Kawaler
lat 26, blondyn, pracowity, religijny, posiadający gotówkę 15 tys. zł, pragnie poznać pannę w celu matrymonjalnym, posiadającą gospodarstwo lub inne przedsiębiorstwo. Zgłoszenia do Kurjera Zdw 59 128

Elegancka
przystojna, młoda kobieta z ładnym obszernym mieszkaniem i kilkunastoma tysiącami gotówki, pozna inteligentnego przystojnego i dobrze sytuowanego pana. Zgłoszenia nianonimowe, możliwie z fotografią która zwracam proszę nadesłać do Kurjera Zdw 59 163

Kupiec
kawaler, majątny, lat 28, dobrze charakteru pragnie poznać w celu matrymonjalnym pannę do lat 24, dobrą, inteligentną z zamiłowaniem do kupiectwa, posiadającą gotówkę celem usamodzielnienia się. Łaskawe zgłoszenia z fotografią pod Kurjer Zdw 59 149

Młoda
ładna panna blondynka, akad. wykształc., pragnie poznać pana wykształconego, na odpowiednim stanowisku do 35 lat. Cel matrymonjalny. Oferty z fotografią proszę nadsyłać do Kurjera Poznańskiego Zdw 59 171

24 NAUKA

Korepetytorka
z językami francuski i łacina potrzebna ewtl. za pokój z śniadaniem. Oferty do Kurjera Zdw 58 948

Angielskiego
francuskiego włoskiego udziela praktycznie wykształcona, rutynowana osoba. Strzelecka 31, podwórze wprost II, pietro, prawo. Zdw 58 220

Pisanie
na maszynach Nauka nowoczesną metodą Zapisy codziennie w Tow. Block-Brun, Plac Wolności 8, I, pr. nw 9

Tańczyć
wyucza bez względu zdolności szkoła Baletmistrza Szczurka. Przyjmuje zgłoszenia do kompletów i lekcyj prywatnych Zapisy Plac Wolności 14a, III p, od 4-9. bpw 752

Francuskiego
po długiej bytności we Francji udzielam Waly Królów Jadwigi 4, parter, Zgłoszenia między 6 a 7 wieczór. Zdw 59 036

Korepetycyj
udzieli student IV roku human. Oferty Kurjer Zdw 59 082

Student
specj. w j. polskim, łacinie grece, udzieli korepetycji w zakresie 6 kl. za pokój i obiady wzgl. zapłata miesięczna. Oferty Kurjer Zdw 59 064

Francuski
literatura, gramatyka, konwersacja. Przygotowanie matury. (Dyplom paryski). Plac Nowomiejski 6a parter Zdw 59 108

Nauczycielka
kwalifikowana do szkoły prywatnej potrzebna od 15. 10. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 166

Korepetytor
pierwszorzędny rutynowany (doskonale świadectwa) dobry francuski ma wolne godziny Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 152

Obcokrajowiec
szuka polonisty (stki). Oferty Kurjer Zdw 59 144

Łatwa
metoda, szybko, gruntownie francuskiego, angielskiego, niemieckiego ucze. Zgłoszenia Kurjer Zdw 59 176

Korepetytor
student poszukuje lekcyj, ewentualnie za utrzymanie. Zgłoszenia do Kurjera Zdw 59 169

Kto
z łaciny i matematyki do matury przygotowuje. Oferty Kurjer Zdw 59 208

Korepetytor
doskonale referencje poszukuje lekcyj. Oferty Kurjer Zdw 59 211

Szkoła Tańca Antoszewskiego
przyjmuje zgłoszenia do kursów i lekcyj prywatnych codziennie Zielona 3. Pw 5989-40,170

Akwareli
i rysunku w kursie zbiorowym udziela art.-malarz Adam Batycki, Waly Jagiełły 18. Kw 958

Kursy stenografji
i pisania na maszynach rozpoczynam z dniem 3 października. Knaflewska Kantaka 1. Zdw 55 066

Kursy kroju
szycia damskiego. Wpisy przyjmuję Amelia Klawiterowa, Marja Magdaleny 1, III, narożnik Raczyńskich. Zdw 2 179-80

Za pokój
rutynowana nauczycielka udzieli lekcyj francuskiego, muzyki i korepetycji niższych klas. Telefonować 39-53 lub oferty Kurjer Zdw 59 328

Vala Jennings wróciła z Ameryki
i przyjmuje jeszcze kilka osób inteligentnych do kompletu rozpoczynającego się 15 października. — Lekcje prywatne codziennie. Wpisy 3-8 Ratajczaka 29, III, lewo. Pw 6020-40,204

Studentki
poszukuje do odpracowania lekcyj szkolnych i muzycznych do 9-letniej dziewczynki zamian pokój (Solacz) Zgłoszenia św. Marcin 58, Witkowska. Zdw 59 216

25 MUZYKA

Przyjmuje
zgłoszenia na lekcje gry fortepianowej. dypl. nauczycielka muzyki. Młyńska 13, II p, lewo. Zdw 58 088

Poszukuje
dobrze zgranego dyktu z odpowiednim repertuarem li tylko pierwszorzędnych sił do kina i kawiarni na prowincje zaraz lub 15. 10. Oferty Kurjer Zdw 58 709

Skrzypek
poszukuje pianisty (ki) celem zgrania się. Zgłoszenia pod Zdw 58 708

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Dyplomowany
mistrz slusarski, dobry rysownik i ksiązkowy, obeznany z maszynami rolniczymi sprzedaż, kalkulacja, naprawa wszelkich maszyn parowych, instalacja wodociągowa i kanalizacyjna — szuka posady z mieszkaniem. — Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Zdw 58 005

Chłopiec uczciwy
lat 17, 4 gimnazjum, poszukuje zajęcia, znam rachunkowość, korespondencje handlową, towaroznawstwo, częściowo księgowość. Zgłoszenia Kurjer Zdw 58 107

Stalego
zajęcia wieczornego poszukuje się. Znajomość buchalterji, pisania na maszynie, stenogr., języków. — Zgłoszenia Kurjer Zdw 57 643

Młodszy ekspedjent
z branży rowerów z dobrimi świadectwami przyjmie posadę od 1 grudnia rb. jako ekspedjent w przedsiębiorstwie, branży rowerów lub żelaza. Oferty Kurjer Zdw 58 273

Panienska
inteligentna poszukuje posady w cukierni, lub u samotnej osoby. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Zdw 58 704

Mistrz
slusarsko-tokarski z p. a. m. wycuczenia uczeni poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Zdw 58 637

Biuralistka
początkująca z książkowością stenografja, pisanie na maszynie poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Zdw 58 693

Książkowa
znajomość zurnal amerykański, maszyna oraz wszelkie prace biurowe poszukuje od 11 ewtl. od zaraz posady Łask zgłoszenia Kurjer Zdw 58 675

Maturzystka
poszukuje posady praktykantki w aptece w Poznaniu zaraz. Oferty Kurjer Zdw 58 671

Pianistka
dobrze rutynowana z repertuarem szuka pracy tylko w pierwszorzędnej restauracji w ducie lub większym zespole. Oferty Kurjer Zdw 58 663

Inwalida wojenny
dzielny, deklarant celny szuka posady w Poznaniu. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. Zdw 58 593

Dziewczyna
lat 18 z dobrimi świadectwami z własną pościelą szuka posady od 15. 10. 29. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego Zdw 58 480

Panienska
poszukuje posady do dzieci z spaniem. Zgłoszenia Kurjer Zdw 58 765

Emerytowany
przodownik Policji Państwowej, lat 36, bezwzględnie uczciwy i pracowity poszukuje jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia do Kurjera Zdw 58 660

Kelner
młodszy poszukuje posady. Oferty Kurjer Zdw 56 050

Ogrodnik
lat 25 poszukuje stałej posady zaraz względnie 15. Łaskawe oferty Kurjer Zdw 58 103

Poszukuje
posady maszynisty najchętniej w biurze adwokackim. Oferty Kurjer Zdw 58 735</

Kino „ODEON“, ulica 27 Grudnia 14

Dzisiaj i dni następne, najnowsza rewelacja filmowa! Film, który wzbudza największe zaciekanie!

O czem się nie mówi rodzicom....

W roli głównej: NINA VANNA.

Dziewczyna do wszystkiego z szyciem poszukuje posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer zdw 59 308

Posługaczka na przedpołudnie. Zgłoszenia Górna Wilda 67 III pr., prawo zdw 59 318

Gospodyni sumienna, czysta, pracowita, umiejąca się idealnie zająć całym gospodarstwem poszukuje posady od 15. 10. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 313

Młynarz dzielny w swem zawodzie poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 59 321

Piekarz czeladnik w młodszym wieku, z prowincji, pragnie się wyczerpieć cukiernictwem. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 59 319

Dziewczyna ze wsi poszukuje posady do pracy domowej. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 327

Były nauczyciel, lat 24, sumienny, uczciwy, poszukuje jakiegokolwiek posady. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera zdw 59 263

Wychowawczyni-nauczycielka (Kresowianka) poszukuje zaraz posady tylko na wsi. Ma wielkie zamiłowanie do dzieci. Kilkoletnia praktyka. Dobre świadectwa. Łaskawe oferty uprasza się do Kurjera zdw 59 262

Praktykant rolniczy poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 59 268

Bufetowa młoda znajdująca się w krytycznym położeniu szuka posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 59 223

Uczciwa służąca z gotowaniem poszukuje posady zaraz lub 15. 10. Oferty Kurjer zdw 59 215

Kuśnierz samodzielny z krojeniem najnowszych fasonów przyjmuje pracę w domu i poza dom. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 363

Biuralistka początkująca z ukończoną szkołą wydziałową i pisanym na maszynie poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 59 362

Dziewczyna znająca pracę domową poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 375

Panienska pisząca biegle na maszynie i stenografii z dobrej i uczciwej rodziny poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 59 385

Mistrz ślusarski z prawem szkolenia uczy poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 59 100

Panna z dobrem świadectwem poszukuje posady. Najchętniej w składzie obuwia. Zgłoszenia do Kurjera zdw 59 106

Prośba! Dla biegłego zecera poszukuje posady zaraz lub później, także biurowej lub też choć za skromnym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty uprasza Władysława Piłgela, Koźmin (Wlkp.) Głinki 2, II. zdw 59 096

Pielegniarka niemowląt, starsza z długoletnią praktyką poszukuje posady zaraz lub później, najchętniej na wsi. Zgłoszenia Jankowiakówna, Czerwiec-Pałac, pow. Gniezno, zdw 58 733

Drogerzysta po odbytej służbie wojskowej dobry ekspedjent, znający język niemiecki poszukuje posady zaraz lub od 15. bm. Oferty Kurjer zdw 59 129

Poszukuje posady do dzieci i lekkich prac domowych zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 114

Introrigator oddziałowy w młodszym wieku, który w większym przedsiębiorstwie kilka lat jest zatrudniony poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Stary Rynek rw 7130

Posługi na cały dzień poszukuje. Oferty Kurjer zdw 59 148

Pracznka szuka posady. Oferty Kurjer zdw 59 099

Służąca młodsza poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer zdw 59 201

1.000 zł wypożyczy kupiec za otrzymanie posady. Oferty Kurjer zdw 59 023

Piekarz czeladnik, lat 21, syn piekarza poszukuje posady od 15 października. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 58 977

Pomocnik aptekarski poszukuje stałej posady w większym mieście Wielkopolski lub Pomorza Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera pod zdw 58 986

Młodzieniec lat 19 z ukończonymi 4 klasami gimn., władający biegle polskim, francuskim i niemieckim językiem w słowie i piśmie poszukuje posady jako praktykant bankowy, biurowy, elew żobowy lub tp. Łaskawe zgłoszenia zdw 58 983

Panna inteligentna umiejąca dobrze szyc i robotki ręczne poszukuje posady do dzieci. Adres wskaże Kurjer zdw 59 202

Inwalida wojenny stolarz szuka pracy. Wykonuje polerowanie mebli oraz wszelkie reperacje po cenach przystępnych. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań, Fredry 7, pokój 47, telefon 29-64 zdw 59 003/a

Studentka Wyższej Szkoły Handlowej z praktyką wakacyjną, pisząca biegle na maszynie znająca stenografię polską i języki polski niemiecki, francuski poszukuje posady najchętniej w banku, - miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 59 209

Student prawnik z roczną praktyką, piszący na maszynie poszukuje posady młodszego sekretarza u adwokata od 15. 10. lub 1. 11. Oferty Kurjer zdw 59 212

Dziewczyna umiejąca gotować poszukuje posady do 2 lub 3 osób. Oferty Kurjer jw 2751

Panienska sierota poszukuje posady do piekarni, cukierni, zna branżę. Oferty Kurjer zdw 57 701

Szofer dobrymi świadectwami i praktyką szuka posady. Oferty Kurjer zdw 59 231

Panienska lat 18 z dobrej rodziny, znająca szycie i robotki poszukuje posady u lepszego państwa, najchętniej z przyłączeniem do rodziny. Miejscowość obojętna. Spieszne zgłoszenia Maria Lanżanka, Porąbka, poczta Opalenica, zdw 59 240

Chłopiec uczciwy lat 17, 4 gimnazjalne poszukuje zajęcia. Znam dobrze rachunkowość, korespondencje handlowe, towaroznawstwo, cześciowo księgowość. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 232

Ogrodnik kawaler, po wojskowej poszukuje posady samodzielnej od 15. lub później przy większej fabryce lub majątku. Oferty Kurjer zdw 59 229

Pielegniarka poszukuje posady do niemowlęcia zaraz. Oferty Kurjer zdw 59 337

Panienska szuka posady do pomocy w składzie. Oferty Kurjer zdw 59 345

Panna która uczyła się szycia bielizny pragnie dokończyć się uczyć najchętniej w fabryce albo do starszych dzieci. Rucińska, Wielkie Garbary 35, zdw 59 338

Stolarz poszukuje pracy, dobrze obeznaną w pracach formierowanych i polerowanych. Jan Taczala, Poznań, ul. Calliera 2, u p. Owiesniak, zdw 59 349

Gospodyni kucharka samodzielna, poszukuje posady. Ostatnia posada siedmioletnia. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 389

Maszynistka biegła z niemieckim, poszukuje posady w Poznaniu lub Gdyni. Oferty Kurjer zdw 59 308

Absolwentka szkoły Handlowej, znająca księgowość, stenografię, pisanie na maszynie poszukuje posady zaraz ewentl. do składu. Oferty Kurjer zdw 59 015

Książkowa z dłuższą praktyką ostatnio pracowała kilka lat w wydawnictwie znająca wszelkie prace biurowe poszukuje posady ewentl. jako kasjerka. Oferty Kurjer zdw 51 255

Samodzielny energiczny kierownik, żonaty, katolik, lat 31, z praktyką kilkoletnią poszukuje posady kierownika handlowego. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod dw 2336

Handlowiec - Żelazniak z 5 letnią praktyką, przed wojkiem i szkoła handlowa z dobrymi świadectwami, włada językiem polskim i niemieckim przyjmuje posadę. Zgłoszenia do Kurjera zdw 58 133

Wdowa po agronomie liczy lat 34 inteligentna gospodarna szuka posady do zarządu najchętniej na probostwie. Zgłoszenia do Kurjera zdw 58 128

Bufetowa ekspedjentka, młoda, inteligentna, sumienna i uczciwa poszukuje posady do składu piekarsko-cukierniczego lub kawiarni, z całym utrzymaniem, najchętniej zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 496

Technik dentystyczny dzielnny w pracach złotych lanych i kauczukowych szuka posady. Oferty Kurjer zdw 58 264

Magister farmacji ze znajomością języka niemieckiego oraz półroczną praktyką poszukuje posady. Oferty pod H. M. Kolo, Apteka „Tomaszewskiego“, zdw 57 587

Dzielnka ręczniarka na duże sztuki może się zgłosić. W. Sikorski, Dzielnkińskich 8, zdw 59 257

Kucharza dzielnego z warszawska kuchnią z dobrem poleceniem poszukuje od 15. bm. lub wcześniej Odpis świadectw z podaniem pensji uprasza Restauracja dworcowa Tczew. zdw 50 044

Bona z praktyką i szyciem potrzebna. Majątek Skoki, dw 2376

Dziewczyna lub kobieta do drobiu potrzebna. Majątek Skoki, dw 2377

Majątek Skoki poszukuje gorzelnego, dobrze poleconego, dw 2378

Bona - freblanka z nauczaniem potrzebna na wieś do dwóch chłopczyków 6 i 4 letnich. Pierwszeństwo ma osoba, znająca księgowość gospod. Zgłoszenia wraz odpisem świadectw i podaniem pretensji skierować do Kurjera Pozn. pod dw 2383

Pomocnik fryzjerski potrzebny na wypoczątku w sobotę. Owczarek, Górna Wilda 78, zdw 58 338

Przyjmę uczenie do ręcznych haftów. Rauszowa, Grobla 27, zdw 59 190

Dziewczyna młodsza uczciwa, pracowita, rzadna do prac domowych potrzebna. Łosiak Mickiewicza 13, zdw 59 186

Służąca uczciwa, czysta potrzebna zaraz. Zofia Szymkowiakowa, Aleje Marcinkowskiego 25, zdw 59 182

Wspaniałe butony brylantowe 14 karatów okazynie bardzo korzystnie do nabycia Pw 6002-40,202 W. SZULC w Poznaniu plac Wolności nr. 5.

Fryzjerski pomocnik, kawaler, pilny i trzeźwy poszukuje w Poznaniu zaraz posady. Zgłoszenia Kurjer Rynek rw 7124

Młodsza książkowa pisząca na maszynie przyjmuje posadę. Łaskawe oferty Kurjer rw 7088

Osoba inteligentna zaufana średnim wieku, obeznaną z dobrą kuchnią przyjmie posadę u samotnego pana chętnie gdzie dzieci. Oferty Kurjer rw 7094

Maszynistka 6 letnią praktyką w biurze adwokackim poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer rw 7089

Służąca do wszystkich prac domowych umiejąca również dobrze gotować potrzebna. Patrona Jackowskiego 15, I. lewo, zdw 59 276

Dziewczyna do prac domowych potrzebna zaraz. Kłosowska, Wroniecka 19, II, zdw 59 281

Potrzebne zaraz marszałki, zdolne do pracowni kapeluszy. Ul. Mickiewicza 9, wysoki parter, lewo, zdw 58 677

Monterów na traki, lokomobile i motory spalinowe, siły starsze kwalifikowane oraz elektromonterów do nawijania tworników i naprawy aparatów elektrycznych przyjmuje firma „Indukcja“, Poznań, Wielkie Garbary 14, zdw 58 734

Pokojowa potrzebna do lepszego domu z długoletnimi świadectwami na bardzo korzystnych warunkach. Zgłoszenia od 2-4. Adres w Kurjerze zdw 58 607

Poszukujemy zdolnego pomocnika biurowego we wieku około 25 lat. Panowie z branży drogerijnej mają pierwszeństwo (lecz nie konieczne). Łaskawe oferty z podaniem dotychczasowej czynności dokładnych referencji uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod dw 2362

Starszy pomocnik fryzjerski, dzielnny w swym zawodzie potrzebny zaraz. Hurnik, św. Marcin 45 a, zdw 59 246

Aptekarka siła pomocnicza żeńska lub męska z dłuższą praktyką potrzebna zaraz. Zgłoszenia z podaniem pensji i świadectwami do Kurjera Poznańskiego pod dw 2363

Gospoia z dobrem gotowaniem do wszystkiego potrzebna zaraz. Kanakowa 9, fabryka czekolady, zdw 59 168

Dzielnka krawcowa i kuśnierki potrzebne zaraz. B. Schultz, mistrz kuśnierki, Gwarna 16, zdw 59 256

Posługaczka młodsza na przedpołudnie potrzebna. Fr. Ratajczaka 11 a, II. wejście, III prawo, zdw 58 398

Pomocnik fryzjerski na soboty potrzebny. Brzykcy, Półwiejska 38 a, zdw 59 214

Ekspedjentka potrzebna „Alfa“, Szkolna 10, zdw 57 834

Dziewczyna do dzieci poszukuje zaraz. Leszczyńska Rybaki 22 a, zdw 59 367

Podróżujący trzeźwy, sumienny potrzebny zaraz na miasto do odwiedzania składów cukierków. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 065

Posługaczka potrzebna. K. Strzyckiński, Dąbrowskiego 3, I, zdw 59 360

Służąca możliwie wiek, skromna, czysta z dobrem gotowaniem poszukiwana zaraz. Zgłoszenia Dąbrowskiego 55, II. pr., prawo, zdw 59 382

Małżeństwa solidnego i dobrze prezentującego się do samodzielnego prowadzenia domu przyjąć (pensjonatu) poszukuje się zaraz. Mał jako kamerdyner, żona umiejąca dobrze gotować. Referencje pierwszorzędne i świadectwa wymagane. Oferty pod zdw 59 417 do Kurjera Poznańskiego.

Dziewczyna do dziecka potrzebna zaraz. Marszałka Focha 41, Chodkiewicz, zdw 50 167

Dziewczyna o miłej powierzchowności, zdrowa, czysta, dobrze polecona może się zaraz zgłosić do dwójki małych dzieci. Ulica Kwiatowa 9 II. piętro, lewo. Pw 5990-40 140

Uczennice do szycia potrzebne Salon M6d Damskich Wojciechowska, Szamarszewskiego 27, zdw 59 206

Kucharka służąca potrzebna zaraz lub 1. 11. Restauracja „Polonia“, Kraszewskiego 4, jw 2756

Potrzebna dziewczyna do prac domowych na cały dzień bez spania. Zgłoszenia od 10.30 do 12.30. Kraszewskiego 2, III, zdw 2755

Służąca potrzebna. Zgłoszenia Półwiejska 19, parter, lewo, zdw 58 816

Fryzjerka na dobrą posadę potrzebna. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 59 230

Kobieta czysta, silna, w średnim wieku, do całodziennych posług i pielęgnacji chorej kobiety, może się zgłosić. Ul. Słusarska 2 w podw. prosto, pierwsze piętro na lewo, zdw 58 766/7

Dziewczyna na cały dzień potrzebna. Zgłosz. św. Wojciech 21, I. drugie podwórze, Skrobałowa, zdw 59 350

Chłopiec do księgarni potrzebny. Słusarska 7, Pw 6004-40 209

Podróżujących na miasto Poznań dobrze zaprowadzonych w sferach cukierkowych i piekarskich znających również branżę kolonialną poszukuje poważne przedsiębiorstwo handlowe. Oferty pisemne Kurjer zdw 59 357

Poszukujemy sprzedawców i sprzedawczyń. Zgłaszaj się od godz. 12-2 Grobla 15, pokój 155, zdw 59 388

Dziewczyna do pracowni potrzebna. Skład Cukierków, Wrocławska 32, zdw 59 329

Potrzebna kucharka zaraz. Plac Wolności 18 Nowakowska, zdw 59 381

Ekspedjentki do składu rzeźniczego dzielnej w rabanu mięsa poszukuje zaraz. Pawełczak, Wierzbicice 23, zdw 59 057

Służąca do wszystkiego zaraz potrzebna. Sw. Wojciech 3, piekarnia, zdw 59 056

Szofer kował, kawaler z dłuższą praktyką potrzebny. Oferty z odpowiednimi świadectwami, których się nie zwraca. Dębienko, T. A. p. Staszew, zdw 59 053

Wyrczycielka potrzebna dobrą kuchnią, ewtl. znajomością krawieczyzny. Apłeczka, Pobjedzińska, zdw 59 052

Uczciwego chłopca do posyłek poszukuje Wydawnictwo Polskie, Poznań, Zwierzyniecka 6, zdw 59 072

Monterów na ogrzewanie centralne tylko samodzielnymi na stałą pracę poszukujemy zaraz. „Radjator“, Poznań, 27 Grudnia 5, zdw 59 384

Panienska do prac biurowych i szycia z przyłączeniem do rodziny może się zgłosić. Kurjer zdw 59 397

Służąca zaraz może się zgłosić. Adres wskaże Kurjer zdw 59 398

Fryzjerka i pomocnik fryzjerski potrzebni. Bartosik, Grunwaldzka 13, zdw 59 287

Dziewczyna z gotowaniem potrzebna. Sokółowska, Marszałka Focha 43, I, zdw 59 311

Dziewczyna przychodnia potrzebna zaraz - Głowacka, Maleckiego 10, zdw 59 325

KINO WILSONA, Łazarz narożnik ul. Strusiej i Maleckiego superfilm polskiej produkcji

SZALEŃCY

dyr. Bolesław Szczurkiewicz, Irena Gawęcka Początek 5, 15, 7, 15, 9, 15, dw 2294

Posługaczka na przedpołudnie, porządna, uczciwa, bardzo dobrze polecona może się zgłosić zaraz z świadectwami. Walerja Patykowa, Aleje Marcinkowskiego 6, zdw 59 355

Ekspedjent z branży wódczanej lub wina ze znajomością podróżowania wolny od wojskowej potrzebny zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 063

Służąca bardzo uczciwa do robót domowych potrzebna zaraz. St. Tcholski, Kwiatowa 3, II., front, zdw 59 102

Służąca potrzebna zaraz. Przemysłowa 28, skład, zdw 59 006

Podróżujących poszukuje Drukarnia Sibilski, Piaskowa 3, zdw 59 115

Starszy uczeń lub wolontariusz do wyszynku wódek zaraz potrzebny. Piechowiak, Wodna 17/18, rw 7126

Potrzebny chłopiec do hurtowni bławatów na praktykę i do posyłek. Woźna 10, II. piętro, rw 7122

Uczennica do krawieczyzny na rok może się zgłosić. Tabaczyńska, Mostowa 17, pr., rw 7124

Piekarz czeladnik, który zna dobrze cukiernictwo na małe miasto potrzebny. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 124

Piekarz czeladnik samodzielny na małe miasto potrzebny. Zgłoszenia Kurjer zdw 59 133

Ucznia stolarskiego przyjmie Głęboki, mistrz stolarski, Szwajcarska 14, zdw 59 394

Manikurzystki i fryzjerki w jednej osobie poszukuje zaraz na stałą posadę i dobre warunki. Koleski, fryzjer, damski, Gdynia, ul. Portowa 54, nw 4504

Pomocnika malarskiego pracującego czysto i szybko przyjmie zaraz. Pierwszeństwo z malego miasta. Język polski i niemiecki pożądanym. Fr. Bajorat, skład malarsko-szklarski, Szamotuły, zdw 59 420

Uczciwa posługaczka może się zaraz zgłosić. Mostowa 16, III. lewo, zdw 59 265

Biuralista (ka) z znajomością języka niemieckiego i buchalterji otrzyma stałą posadę za wypożyczenie 4-5 tyżni na dobry procent. Gwarancja zapewniona. Zgłoszenia do Kurjera zdw 59 277

Pomocnik fryzjerski zaraz potrzebny. Marszałka Focha 84, zdw 59 286

Panienska potrzebna do biura. Zgłoszenia z podaniem pensji, Wilamowski - Wielka 22, zdw 7138

Wychowawczyni doświadczona, freblanka z niemieckim poszukuje do siedmioletniego chłopca. Zgłoszenia wraz z odpisami świadectw Kurjer Poznański, St. Rynek rw 7135

Służąca dobrze polecona, potrzebna od 15. Ratajczaka 40 II., lewo, zdw 59 245

Humor zagraniczny

— Czy koncert się już rozpoczął? — Właśnie, proszę państwa, grają dziełkami symfonii Beethovena. — Dziewięć? — Nie mówiłem ci, kochanie, że się spóznimy? (Judge, N. York) S. F.

Przedpłat na październik 1929 r. za oba wydania razem włącznie tygodn. do datku ilustr. „Ilustracja Poznańska“ i „Nowiny Sportowe“ w Poznaniu w eksped. z 4.00 w agencjach w mieście z 4.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu z 4.70 z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 4.88, kwartalnie z 14.58, pod opaską w Polsce z 9.00 pod opaską w innych krajach z 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p., wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 30 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr., przed wiadomościami potoczными 240 gr. od 1-lamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30. w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt do godz. 9 przed połudn. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.